



אפריל • מאי • יוני 2016

הבשורה על-פי מתי לוי



רבעון ב', 2016

מדריך שיעורי שבת



הבשורה על-פי מתי לוי



חיבר : אַנְדִי נָאשׁ

מאנגלית : ישראל פִּישר



אפריל . מאי . יוני 2016



הוצאת "חיים ושלום"

מערכת: לינקולן 4 ירושלים 94186

עיצוב : אנה שרבקוב

תוכן העניינים :

שיעור 1:	26 מרץ - 1 אפריל. בן-דוד.	6
שיעור 2:	2 - 8 אפריל. תחילת שליחותו של ישוע.	13
שיעור 3:	9 - 15 אפריל. הדרשה על ההר.	20
שיעור 4:	16 - 22 אפריל. "קום והתהלך!" אמונה ורפואה שלמה.	27
שיעור 5:	23 - 29 אפריל. המלחמה הנגלית לעין וזו שנסתרת.	34
שיעור 6:	30 אפריל - 6 מאי. המנוחה והמרגוע שבישוע.	41
שיעור 7:	7 - 13 מאי. אדון היהודים הוא אדון העמים.	48
שיעור 8:	14 - 20 מאי. כִּיפּא וְהַצּוּר.	55
שיעור 9:	9. 21 - 27 מאי. אלילי הנפש (ולקחים נוספים מישוע).	62
שיעור 10:	28 מאי - 3 יוני. ישוע בירושלים.	69
שיעור 11:	4 - 10 יוני. אירועי זמן הסוף.	76
שיעור 12:	11 - 17 יוני. ימיו האחרונים של ישוע לפני קורבן המשיח...	83
שיעור 13:	18 - 24 יוני. נצלב וקם לתחייה.	90



המדריך ללימודי תנ"ך ליום שבת חובר במשרד המדריך ללימודי תנ"ך למבוגרים בועדה הכללית של האודונטיס שומרי השבת. הכנת המדריך נעשית תחת פיקוחה הכללי של ועדה בינלאומית להערכת כתבי יד של מדריכי שבת, שחבריה משרתים בתור עורכים. המדריך היוצא לאור משקף את המלצות הועדה, ולא בהכרח או בלבד את כוונת הסופר(ים).

גרסאות תנ"ך

ציטוטי הברית החדשה לקוחים מתוך : הברית החדשה המודרנית, גרסא 2.1 ;
הברית החדשה תרגום דליטש, גרסא 2.0

כל הזכויות שמורות © לחברה לכתבי הקודש בישראל, 1976, 1991. החומר ניתן ברשות.

מבוא

ריצ'רד (ריק) הויט נחנק מִחֶבֶל הטבור בשעת לידתו בווינצ'סטר מִסְצ'וֹסֶטס, וכתוצאה מכך נפגע מוחית, אירוע שהשאיר אותו נכה גפיים. רופאים אמרו למשפחת הויט חודשים מספר לאחר מכן שריק יחיה כ'צמח' כל חייו ושעדיף שיחיה את חייו במוסד שיקומי. במהדורה מתאריך ה-10 ליוני בשנת 2005 של המגזין 'ספורטס אילוסטרייטד', כתב ריק ריילי: "משפחת הויט לא 'קנתה' את הייעוץ שניתן לה. הם הבחינו בכך שענינו של ריק עוקבות אחריהם בכל תנועותיהם סביבו. כשהיה ריק בן 11 לקחה אותו המשפחה למחלקה ההנדסאית של אוניברסיטת טאפט ושאלו שם אם יוכלו לעשות משהו שיעזור לריק לתקשר. התשובה שקיבל דיק הויט (אביו של ריק) הייתה: 'אין מצב', שום דבר לא מתרחש במוחו. השיב להם דיק הויט: 'ספרו לו בדיחה'. כך עשו, וריק צחק. מסתבר שדי הרבה התרחש במוחו. באמצעות מתג לצד ראשו השולט בסמן על מסך מחשב, החל ריק לתקשר. טכנולוגיה זו איפשרה לו להתחיל 'חיים חדשים'. חיים חדשים אלו כללו בין היתר מירוך מרתון לגיוס כספי תרומה, שבמהלכו דחף אביו את כסא הגלגלים של בנו לאורך כל הדרך. לאחר המירוך הקליד ריק: 'אבא! כָּנְנו! הרגשתי כאילו שאינני נכה עוד'. דיק גמר אומר בנפשו להעניק לבנו הרגשה זו בתדירות המוגבלת ביכולתו בלבד. ארבע שנים לאחר המירוך הראשון הם השתתפו במירוך המרתון האקסלוסיבי בבוסטון (בכדי להשתתף במירוך המרתון הוותיק והידוע ביותר בעולם-בבוסטון, חייבים המשתתפים לעמוד בתנאי קבלה, ולהוכיח כי השלימו מרוץ מרתון בזמן מינימום מסוים, הנקבע על-פי משתני גיל ומין. בנוסף לכך חייב האצן להמציא אישור מן הגוף הלאומי המפקח במדינתו, המוכר על-ידי התאחדות האתלטיקה הבינלאומית, כי השלים ריצת מרתון מלאה בתוך תקופה מסוימת קודם לקיום מרתון בוסטון, בדרך כלל בתקופת 18 חודשים קודם למועד התחרות בבוסטון, בזמן ריצה השווה או קצר מזמן המינימום הנדרש

מישהו גם הציע שישתתפו בטריאתלון, ומאז הם התחרו במאות אירועים אתלטיים תוך שאביו גורר בשחייה סירת גומי המכילה את ריק, מרכיב אותו באופניו במירוך האופניים ודוחף את כיסא הגלגלים שלו בריצת המרתון. ריק הקליד: 'אין ספק שאבי הוא אב המאה!'. (הויט השתתפו בתחרות איש הברזל מספר פעמים מאז; 3.86 ק"מ שחייה, 180 ק"מ אופניים, 42 ק"מ ריצה).

יש לנו הרבה במשותף עם ריק הויט כי יש לנו אב שאוהב אותנו אפילו יותר משאוהב דיק הויט את בנו, הוא דואג לנו ומוכן היה להקריב עצמו למעננו, וכך עשה. הטרגדיה, וההשפעה המחלישה של החטא שיתקה את כולנו כשם ששיתקה את ריק. בכוחות

עצמנו אין החיים שאנו חיים קרובים לחיים שאנו אמורים להיות. גם לא נוכל להשתפר מספיק בכדי להינצל מהמוות השני, לא משנה כמה ומה שנשתדל לנסות. " אין מצבנו טבעי וזאת משום החטא, והכוח שמשקם אותנו חייב להיות על-טבעי, שאם לא, חסר תועלת הוא", (Ellen White, The ministry of healing, עמ' 428)

משהו מחוצה לנו חייב להצילנו, הרי ברור שאיננו יכולים להציל את עצמנו. מסיבה זו נהגו אנשים שונים להפנות מבטם לשמי הליל במטרה לחפש לעצמם גואל. אבות אבותינו הרוחניים- בני ישראל, כינו את המושיע שאליו שיחרו: בן-דוד; אותו אנו מכירים כישוע מנצרת. בספר מתי מתועד ברוח האלוהים סיפורו של ישוע. מתי, שהיה מאמין יהודי בישוע ואחד מחניכיו הראשונים, מספר אודות ישוע, ובמשותף לכותבי הבשורות האחרים - מארק לוקס ויוחנן, כתב גם הוא על הנושאים המרכזיים של ההתעברות, החיים, המוות, הקימה לתחייה והעלייה השמימה של ישוע, אולם מתי התמקד יותר בעובדה שישוע הוא המשיח המובטח. מתי רצה שקוראיו ידעו שגאולת ישראל מיוסדת על ישוע מנצרת, שעליו העידו הנביאים, התורה, הטקסים הדתיים והחגים. למרות שהופנו כתביו לקוראים היהודיים בייחוד, מסר התקווה והגאולה קביל לגבי כל אחד בעולם; וכמו ריק הויט אנו צריכים משהו שיעשה עבורנו את שלא נוכל לעשות בשביל עצמנו לעולם. מתי מספר לנו על ישוע המשיח שעשה עבורנו את שלא נוכל לעשות בעצמנו אף פעם.

אנדי נאש הוא פרופסור ופסטר באוניברסיטה הדרומית של קולג' דיל, טַנְסִי. הוא מחברם של מספר ספרים, ביניהם "THE HAYSTACK CHURCH" וספר ששמו: "ספר מתי: הושע נא, בן-דוד".



שיעור מספר 1*
26 מרץ - 1 אפריל

בן-דוד

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
מתי פרק א'; מארק 37-35; ישעיה 7, 6; 9; רומיים 8: 5; יוחנן 25: 2;
ירמיה 13: 29; מתי 14: 2-1.

פסוק לשינון: "הוא יוֹשִׁיעַ אֶת עַמּוֹ מִחַטָּאתֵיהֶם" (מתי 1: 21).

בהשראת רוח הקודש פתח מתי את כתביו בתיעוד שושלת יוחסין; זו של ישוע המשיח. ובתוך כך החל בתיעוד שורשים שלא כולנו היינו גאים בס במיוחד אם היו אלה חלק משושלת משפחותינו. מתי שהיה מנודה יחסית יכל בוודאי להזדהות עם שושלת יחסים זו. הרי שהיה מוכס יהודי, שבגד בעמו ושילם לאימפריה הרומית עבור הזכות הזו שבמיסוי עמו. כמובן שלא היה אהוד במיוחד על בני עמו. אולם אף על פי שבני אנוש שופטים "על-פי מראה עיניים" (יוחנן 7: 24), "יִהְיֶה יִרְאָה לְלֵבָב" (שמואל א' 16: 7). ללא ספק בחר האדון במתי, המוכס הדחוי, להיות בקרב שליחיו לאחר שראה את אשר בלבנו. מתי נענה לקריאה וויתר על דרך חייו הישנה על-מנת לקבל 'חיים חדשים' בישוע. כך הלך מתי בעקבות האדון, תעד ושמר את הדברים שקיבל, דבר שאיפשר לו להשיב דבר משמעותי לבני עמו ולעולם כולו. תיעוד זה אינו קבלת מס מהמוכס לשעבר, אלא תיעוד חייו של ישוע.

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-2 באפריל.

ספר של מקורות

"סֵפֶר הַיּוֹחֲסִין שֶׁל יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד בֶּן-אַבְרָהָם" (מתי 1: 1). כבר מלכתחילה קורא מתי ליצירתו 'ספר' (ביוונית: ביבְלוֹס, שמשמעו כתבי קודש), ספר יוחסין, ספר דורות אבות אבותיו של ישוע. ובעצם, המילה היוונית בשימוש ליוחסין משמעה גם 'מקורות' או ראשית תחילה. נוכל לטעון שמתי פתח את סיפרו במעין 'בראשית'. בדיוק כשם שהתנ"ך מתחיל בסיפור בריאת העולם כך גם מתחילה הברית החדשה בסיפור אודות הבורא עצמו ופועלו לגאולת המין האנושי שלא יוכל אחר לממש.

מה מלמדים אותנו הפסוקים הבאים אודות ישוע? יוחנן 1:1-3; עברים 1:1-3; מיכה 2: 5; מארק 37-35:12.

"האדון, ישוע המשיח, היה אֶחָד (דברים 4: 6) עם האב מאז ומעולם; הוא "צָלַם עֲצָמוֹתָיו", מראה גדולתו והוד מלכותו - "זֶהָרָה כְּבוֹדִי". ישוע היה לגלות לבני האדם והמלאכים כאחד את דמותו של הקב"ה בבואו לשכון עימנו, בקרבנו. הוא היה דבר האלוהים- מחשבותיו של אלוהים היו לְבָרִי קול ונשמעו באוזני בני אנוש (דרך ישוע). (אלן ג'י וייט, 'יחמדת הדורות', עמ' 19).

להבדיל מיוחנן שכתב בפתח דבריו על אלוהותו של המשיח (יוחנן 1: 4-1: 1) עוד לפני שעסק באנושיותו של ישוע (יוחנן 1: 14), לא היה נושא זה ראשוני או בעל החשיבות הגדולה יותר בעיני מתי. במקום זאת התמקד מתי קודם לכל באנושיותו של המשיח כ"בֶּן-דָּוִד בֶּן-אַבְרָהָם". הוא תיעד מנקודת מבט זו את שושלת היוחסין של ישוע מאברהם ועד להולדתו של ישוע, כל זאת במטרה להוכיח לקוראיו שישוע מנצרת הוא המשיח- עליו ניבאו בברית הישנה.

שושלות יוחסין ומשפחה הם דברים חשובים כמובן, אולם מה לדעתכם חשוב יותר מכך מבחינת הבשורה, ומדוע? ראו גלטיים 3:29.

שושלת המלוכה

יהיו אשר יהיו דעותיהם השונות של עם ישראל בקשר לבואו של המשיח, על עובדה אחת כולם מסכימים: המשיח יהיה מבית דוד המלך. ומסיבה זו פתח מתי את בשורתו כשברצונו לבסס ולקבוע את זהותו של ישוע כמשיח. מתי מבקש להראות מיד תחילה שהיוחסין של ישוע קשורים ישירות לא רק לאברהם (שמרבית עם ישראל הם צאצאיו) אלא גם למלך דוד, משום שהמשיח היה אמור להיות זרעו של אבי האומה- אברהם (בראשית 22: 18; גלטיים 3: 16), ובד בבד זרע דוד. פרשנים רבים מאמינים שקוראיו, בני עמו, היו בראש מעייניו של מתי ומשום כך הדגש המיוחד בביסוס העובדות המאשרות את משיחותו של ישוע מנצרת.

קיראו את הפסוקים הבאים וענו על השאלה: כיצד הם עוזרים לנו להבין את המסר שניסה מתי להעביר לקוראיו?

שמואל ב' 7: 16, 17

ישעיה 9: 6, 7

ישעיה 11: 1, 2

מעשי השליחים 2: 29, 30

פסוקים נבחרים אלה עוזרים לנו להבין מדוע נפתחה הבשורה של מתי כך: "סֵפֶר הַיְּחֻסִּין שֶׁל יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד" (מתי 1: 1). קודם לכל מתואר המשיח כבן דוד וכשם שמתחילה הברית החדשה בתיאור הזה כך גם אומר ישוע לקראת סופה של הברית החדשה: "אֲנִי יֵשׁוּעַ שְׁלַחְתִּי אֶת מַלְאָכִי לְהַעֲיֵד לָכֶם אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּקִהְלוֹת. אֲנֹכִי שְׂרָשׁ דָּוִד וְצֶאֱצָאוֹ, אֵילַת הַשֹּׁחַר." (התגלות 22: 16). בנוסף לכל מה שישוע אמר להיות הוא עדיין שורש דוד. זוהי עדות רבת עוצמה לגבי טיבעו האנושי של ישוע והאנושיות המחייבת שלו; הבורא קישר אותנו אליו בדרכים שבקושי נוכל לדמיין.

שושלת היוחסין המוקדמת של ישוע

מי מלבד דוד מוזכר בעץ היוחסין של ישוע? מתי 1:2,3.

בדרך כלל לא הוזכרו נשים בעץ יוחסין, מדוע אם כן נזכרה תמר ברשימה, ומיהי? תמר נישאה לבניו של יהודה, ער הראשון, ובגלל חוק הייבום היא נישאה לאונן אחיו לאחר שמת ער, על-מנת להקים זרע לאחיו המת. שני בני יהודה אלה מתו בשל חטאים ותמר נותרה ערירית - חשוכת בנים. חמה (יהודה) הבטיח לתמר כלתו שייתן לה את שְׁלָה בנו השלישי לבעל לכשיגדל, אולם הבטחה זו לא נתמלאה אף פעם. מה מצאה תמר לנכון לעשות? היא התחפשה לזונה ומכרה שירותיה ללא פחות מחמה יהודה בעצמו שלא היה לו שמץ של מושג על זהותה. חודשים מספר לאחר מכן כשנודע שתמר הרתה, נקט יהודה בעמדה שצריך להוציאה להורג, אולם נטש עמדה זו כשנחשפה זהותו כאבי העובר. למרות שזה נשמע כמו אופרת סבון חסרת טעם, זהו נדבך בלתי נפרד משושלת היוחסין של ישוע.

קיראו את מתי 1:4,5. מי עוד מוזכר ברשימה שבעצם קצת מפתיע?

רחב, הזונה הכנענית? האם זה ייתכן? מסתבר שכן. רחב נישאה לתוך היוחסין של ישוע; לאחר שהגנה על המרגלים העבריים ביריחו, היא הצטרפה לעם ישראל ושמה אמונתה בקב"ה.

מי עוד מופיע ברשימת היוחסין? מתי 1:5,6.

רות הייתה אשת חֵיל אולם מוצאה היה במואבים השנואים- תוצר של גילוי עריות בין לוט השתוי ואחת מבנותיו. בת-שבע אשת אוריה הייתה האשה שציווה דוד המלך באנוכיותו לזמן אליו בזמן שבעלה שירת כאחד מלוחמיו ומגיני ממלכתו בשדה הקרב. גם דוד היה חוטא הזקוק למושיע. לדוד היו מעלות רבות כאדם אולם כאיש משפחה הדוגמא שנתן הייתה לקוייה בלשון המעטה.

כיצד נוכל ללמוד לקבל את הזולת למרות חסרונותיהם וליקוייהם באותה מידה שבה נוהג עימנו אלוהים עצמו?

בעודנו חטאים

מה מלמדים הפסוקים הבאים על הטבע האנושי? איזו ראייה חותכת קיימת עבורנו באמיתות אלו? רומיים 3:9,10; 5:8; יוחנן 2:25; ירמיה 17:9

כמו שנאמר משכבר ועדיין ראוי לחזרה על כך: כתבי הקודש אינם מציירים לנו תמונה ורודה אודות האנושות או הטבע האנושי. החל מהחטא הקדמון (בראשית 3) ועד לנפילתה של בבל הגדולה בזמן הסוף (התגלות 18), מצבה העגום של האנושות חשוף וגלוי לחלוטין; אף על פי שאנו נוטים לראות בקהילה הקדומה שלפני "הַעֲזִיבָה" (תיסולוניקים ב' 2:3) מן אידיאל, זוהי טעות (קורינתיים א' 5:1), כולנו חוטאים ומדוכאים (ירמיה 17:14) והיוחסין של ישוע גם הוא בְּכָל זֶה.

"הייחודיות וחוסר הסבירות שביחסין אלה" כתב איש האסכולה מייקל ווילקינס, "בטח שהיכה בתדהמה את קוראיו של מתי. אבותיו של ישוע היו בני תמותה כמונו עם שגינות ועם פוטנציאל כמו זה של אנשים רגילים. אלוהים פעל דרכם בכדי שישועתו תהיה נגישה להם. לא קיים מִדְגָם של צדקה בשושלת של ישוע. נוכל למצוא ברשימה גיבורים וזונות, חומדים וגויים. המלך רחבעם המרושע היה אביו של אביה המרושע שהיה לאביו של המלך הטוב אסא. אסא היה אביו של מלך טוב בשם יהושפט שהיה אביו של מלך רשע בשם יורם. אלוהים פעל דרך כל הדורות בטובים וברעים על-מנת להביא למימוש מטרותיו. מתי מראה שאלוהים יכול לעשות שימוש בכל אדם, גם במתועבים והשוליים- להביא את כוונותיו ליישום. אלה הם סוגי האנשים שישוע בא להושיע." (Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary Matthew 9 p. 9, Grand Rapids: Zondervan, 2002).

חשוב מאוד לזכור נקודה זו, לא רק בבוחננו אחרים אלא גם בחקר עצמנו. איזה משיחי אינו מתחבט לעיתים עם ספקות, או מגיע לסף ייאוש וְשִׁאֲלָת אמונתו, בשאלו את עצמו אם הוא מאמין אם לאו, ואם חזרתו בתשובה עדיין תקיפה אם לאו? מה שמביא אותנו לשאלות והתהיות האלה לעיתים קרובות מאוד הם החטאים, החסרונות ומצבנו התורשתי. בעיצומו של מצב מייאש זה אנו יכולים עדיין לשאוב עידוד ותקווה שהקב"ה מידע בפרטים ושלמען אנשים כמונו בא ישוע לעולמנו. (קורינתיים ב' 5:10).

באילו הבטחות מפתבי הקודש תוכלו להיאחז ברגעים של ייאוש רוחני ודיכדוך?

הולדת בנו האלוהי של דוד

בפרק הזמן שחלף בין מתי פרק א' ופרק ב' נולד ישוע. ספק רב שישוע נולד ב-25 לדצמבר בהתבסס בתזמון של מילוי תפקידו של זכריה הכוהן בבית המקדש, מלומדים ופרשנים משערים שישוע נולד קרוב יותר לסתיו כשעדרי הצאן רעו בשדות האחו; בין סוף חודש תשרי לבין סוף חודש כסלו. העובדה שהמשתחוים הראשונים של המשיח היהודי היו גויים היא אירונית מאוד.

בעוד שעמו של ישוע (והמלך הפרנואיד הורדוס שהיה בעל שורשים יהודיים) חשבו שהם ידעו לאיזה משיח הם צריכים לצפות, דווקא לתיירים מהמזרח היו ראש ולב פתוחים. החכמים מהמזרח היו פילוסופים מכובדים מחבל פרס שהתמסרו לחיפוש ודרישה אחר האמת, מבלי להסתייג ממקום מוצאה הגיאוגרפי או הלאומי. לא פלא שהם מצאו עצמם משתחוים וסוגדים לזה שהיה התגלמות "האמת" בעצמו. למרות שההקשר שונה, ניתן לראות את התגשמות הנבואה שנכתבה מאות בשנים קודם לכן: **"וּבְקִשְׁתֶּם אֹתִי וּמָצְאתֶם כִּי תִדְרְשֵׁנִי בְּכָל-לְבָבְכֶם"** (ירמיה 29: 29).

קיראו את מתי 14:2. איזה ניגוד מתגלה כאן בין הגישה של החכמים מהמזרח לזו של המלך הורדוס?

בניגוד למלך האומה, שרצה להרוג את ישוע, נפלו חכמי המזרח על ברכיהם והשתחוו למשיח היילוד. על תיעוד זה לשמש לנו כתזכורת שחברות בקהילה משיחית אינה מספקת או מגבה ערבות להיותנו במערכת יחסים נכונה עם אלוהים. תזכורת זו טובה היא גם לשמש כהבנה נכונה של האמת, דבר חשוב מאוד! אם הייתה להורדוס ולכוהנים הבנה נכונה של הנבואות בקשר למשיח, אזי יכול היה המלך הורדוס לדעת שישוע לא היווה את האיום שממנו פחד. הוא יכל לדעת ש"מלך היהודים" הזה לא סיכן את חולשתו הפוליטית ולא הצריך חימוש או הפעלת מערכות הגנה כנגדו.

כיצד נוכל אנו, האדוונטיסטים שומרי השבת, כמבורכי האלוהים באור רב, להישמר מהתרמית שידיעת האור מקנה לנו יחסים נכונים עם הקב"ה? כיצד נוכל להיעזר באור רב זה על-מנת להתעמק במערכת היחסים שלנו עם אלוהים, איזו הערכה של אופיו נוכל לגבש מהאמיתות שנתנו לנו?

חומר נוסף למחשבה: שימו לב לציטטה הבאה מפרי עֵטָה של אלן ג'י וייט: "כך... יוכל כל חוטא לבוא אל המשיח. 'לא בְּגִלָּל מַעֲשֵׂי צְדָקָה שֶׁעָשִׂינוּ הוּא הוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ, כִּי אִם בְּרַחֲמָיו'" (טיטוס 5: 3). כשאומר לך השטן שאתה חוטא ושאינך יכול לקוות לקבלת ברכותיו של אלוהים, אמור לו שהמשיח בא לעולם בכדי להושיע את החטאים. אין בידינו שום המלצות אודותינו להביא לאלוהים; הטיעון היחיד שזמין לנו היום ולתמיד הוא מצבנו-חסר האונים המוחלט שמצריך את כוחו הגואל של המשיח." (יחמדת הדורות', עמ' 317).

איזו מציאות! חוסר האונים המוחלט שלנו הוא שמצריך את כוחו הגואל של המשיח. אמיתה זו נכונה וקבילה בין אם אנו 'במשיח' כבר שנים או שזה עתה החלנו במסע האמונה באדון. אנו חטאים הזקוקים לחסד בדיוק כמו כל המוזכרים ברשימת היוחסין של ישוע. ציות לחוקיו של אלוהים, התגברות על פיתויים ועל חטא, והתפתחותנו בישוע הם כולם חלק מחיי המשיחי אולם אין הם הסיבה לישועה אלא התוצאה מכך. כולנו במצב של חוסר אונים מוחלט, בין אם זה הפושע על הצלב לצד צלבו של ישוע או קדוש שיילקח השמימה מבלי לטעום מוות, כולנו צריכים את כוחו של הגואל. כמה שזה חשוב שלא נשכח עובדה ואמיתה בסיסית זו.

שאלות לדיון:

1. כפי שנוכחנו לדעת השבוע, למלך הורדוס היו תפיסות מוטעות בנבואה שגרמו לו לעשות מעשים נוראים. חישבו על כמה מהתפיסות השגויות של נבואה כיום. לדוגמה, רבים מאמינים שהמשיחיים יילקחו כולם בשקט ובלי משים השמימה בעוד שבני משפחתם וחבריהם 'ישארו' כאן עלי אדמות לתהות כיצד ומדוע נעלמו אנשים אלה לפתע פתאום. דוגמה אחרת הם אלה המחזיקים בדיעה שעד שלא יאמינו כל עם ישראל לא יבוא המשיח. מהם כמה מהסכנות שבהחזקת עמדות ואמונות שגויות אלו? ומה בקשר לרעיון שבית מקדש שלישי צריך להיבנות בהר הבית בירושלים ושזבח עולות, הקרבת קורבנות, חייב להתחדש כחלק מאירועי זמן הסוף בעולמנו? איזה תפיסות מוטעות נוספות ירשימו אותנו ויעזרו לנו להבין עד כמה חשובה פרשנות נכונה של נבואה?
2. במקרים רבים מעמד מסוים כגון מוצא משפחתי או מקום הלידה והמגורים הם בעלי חשיבות יתירה. מסורות אלו נפוצות ומושרשות לאורך ההיסטוריה ומצויות כיום באזורים רבים בעולם. מדוע נוגד רעיון זה את מסר הבשורה? כיצד צריך המעמד שלנו כ'בְּרִיאָה' (קורינתיים ב' 5:17) להשפיע על ההיבט שלנו במעמד או מבנה חברתי שאנחנו או אחרים נולדנו בה?

שיעור מספר 2 2 - 8 אפריל

תחילת שליחותו של ישוע

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מתי 12-1:3; פטרוס ב' 19:1; פיליפיים 8-5:2; מתי 12-4:1; ישעיה 2,9:1; מתי 22-4:17

פסוק לשינון: "אמר להם (ישוע): 'בואו אחרי ואעשה אתכם דוגי אדם.' (מתי 19:4). אחד המאבקים הגדולים ביותר של האנושות כולה הוא בדעת מטרת החיים ומשמעם וכיצד עלינו לנהוג. לא הגענו לעולם חמושים בדפי הוראות המסבירים כיצד עלינו לחיות את חיינו, הלא כן?

"לא הבנתי מה משמעות החיים" אמר נער בן 17 ממשפחה אמידה שהפך מכור למירשם של תרופת סם. "אני עדיין לא מבין (את המשמעות)... אבל חשבתי שכולם כן יודעים ושקיים סוד שכולם יודעים ושלא רצו לגלות לי. חשבתי שכולם יודעים למה הם כאן ושבהתגודדות חשאית הם שמחים בלעדיי".

פול פיירבנד, סופר גרמני ופילוסופר מדעי התווה באוטוביוגרפיה: "...כך שיום רודף יום וזה לא ברור מדוע בן אדם צריך לחיות."

ומשום כך קיימים כתבי הקודש, הבשורות וסיפורו של ישוע ומה שהשיג עבורנו. בישוע, שהיה מאז ומעולם, שנולד, בהסגר עצמו למות, פועלו בשמיים וביאתו השנייה, בכל אלה ניתן למצוא תשובות לשאלות הנוקבות והעמוקות ביותר של החיים. השבוע נבחן את קורות תחילת חייו ושליחותו של ישוע עלי אדמות, חיים שרק דרכם נוכל למצוא משמעות לחיינו.

יוחנן המטביל והאמיתות הנכונות לתקופה בה הוא חי

פרק ג' במתי מתחיל בסיפור אודות יוחנן המטביל שמילותיו הראשונות הן קריאת ציווי: **"שׁוּבוּ בְּתִשְׁבָּה"**! (מתי 2: 3). במובן מסויים, זהו המסר שמבקש אלוהים להעביר לאנושות מאז החטא הקדמון: שובו בתשובה, קבלו את סליחתי, הסירו מכם את חטאיכם ותמצאו גאולה ומרגוע לנפשותיכם. יהא המסר אקטואלי ואוניברסלי ככל שיהיה, יוחנן נותן דגש של אמיתה עכשווית הנכונה לגבי זמנו, מסר המיוחד למאזינים בני זמנו.

קיראו את מתי 2, 3: 3. מה היה מסר האמיתה העכשווית לזמנו בשילוב עם קריאתו לחזרה בתשובה, התוודות וטבילה? ראו גם מתי 3: 6 .

כמו בכל הברית החדשה מצטט יוחנן פסוקים מהתנ"ך. הנבואות שבתנ"ך קורמות עור וגידים בברית החדשה שוב ושוב בין אם זה ישוע או שאול, כיפא או יוחנן, כולם מצטטים ומזכירים את התנ"ך על-מנת לאשר, להסביר ואפילו להוכיח את פשר הברית החדשה. אין פלא שכפא שהיה עד לניסים רבים מדגיש בהזכירו את פועלו של ישוע: **"אֲכֵן נִתְאַשֵּׁר לָנוּ בֵּיתָר תִּקְּף דְּבַר הַנְּבֹאָה"** (פטרוס ב' 1: 19).

קיראו את מתי 12-7: 3. איזה מסר נותן יוחנן למנהיגי העם? איזו תקווה מוצעת להם למרות המילים הקשות?

שימו לב עד כמה שישוע במרכז כל דבריו של יוחנן. כל שנאמר אפילו אז עסק בישוע, בדמותו ובהישגיו העתידיים. אף על פי שהוצגה הבשורה, מבהיר יוחנן שיום יישוב החשבונות עתיד עדיין לבוא, החלוקה הסופית שבין **"זֶרַע עֲשָׂבִים רָעִים וּבֵין הַחֲטָאִים"** (מתי 13: 25), ושזה שעליו ניבאו הוא שיפריד ביניהם. ומכאן עוד ראיות לאחדות מסר הבשורה ויום הדין. כאן גם ניתן לראות שביאתו הראשונה והשנייה של ישוע אחד הם; יוחנן מדבר על הביאה השנייה של המשיח בהקשר של ביאתו הראשונה.

הניגוד במדבר

"אִזְ הוֹבִילָה הָרוּחַ אֶת יֵשׁוּעַ אֶל הַמִּדְבָּר לְהַתְנַסּוֹת עַל-יְדֵי הַשָּׁטָן" (מתי 1: 4).

תארו לעצמכם את זירת האירוע הזאת מנקודת מבטו של השטן. הישות האלוהית הנעלה שאותו הכיר כבן האלוהים, השפיל עצמו ולבש בשר אדם במטרה להושיע את האנושות. זה היה המשיח בו הוא נלחם בשמיים, היה זה אותו המשיח שהשליך אותו ואת שלישי המלאכים ארצה. (התגלות 7-9: 12). ומה עכשיו? אותו ישוע מורעב וכחוש לבדו במדבר החם בלי שום תמיכה נראית לעין. נראה היה שישוע הפך למטרה קלה לתרמיותיו של השטן.

"כשנפגשו בן האלוהים והשטן לראשונה במאבק, היה המשיח למפקד צבאות השמיים; והשטן, מנהיג ההתקוממות בשמיים הושלך ארצה. אולם כאן נראה שעמדותיהם הוחלפו והשטן מבקש לנצל ככל האפשר את שנאה כיתרון". אלן ג'ייט, 'כמיהת הדורות', עמ' 119.

איזה ניגוד בולט: למרות שהשטן ביקש להידמות "לְעֵלְיוֹן" (ישעיה 14: 14), רוקן ישוע את עצמו מתהילת השמיים. באירוע בודד זה ניתן להיווכח בהבדל שבין אנוכיות לבין הקרבה; ההבדל העצום שבין קדושה וחטא.

השווה בין ישעיה 14:12-14 לבין האגרת אל הפליפים 2:5-8. מה מלמדים אותנו פסוקים אלה על הבדלי האופי שבין ישוע לשטן?

תארו לעצמכם כיצד נראתה למלאכי השמיים המערכה היוצאת דופן הזאת שבין היריבים, פנים מול פנים בזירת הקרב. לנו היתרון המהותי שבידע בדיעבד ועל הדרך בה נסתיימה פרשייה זו, אבל המלאכים, וכל שוכני שמיים לא ידעו זאת מבעוד מועד; הם לבטח צפו בהתפתחויות שבמאבק מרותקים ומלאי פליאה.

השטן רומם עצמו וישוע השפיל עצמו-עד מוות. מה ניתן ללמוד מניגוד זה, וכיצד נוכל לאמץ אמיתתה זו לעצמנו? כיצד צריכה אמת זו להשפיע על החלטותינו במיוחד בנוגע לאגו שלנו.

הפיתויים

קיראו את מתי 12:1-4. מדוע נצטרך ישוע לחוות פיתויים אלה? מה הקשר שבין ניסיונות הפיתוי לישועה? כיצד התמודד ישוע עם הפיתויים החזקים בתנאים הקשים האלה, ומה זה בא ללמד אותנו על התמודדות עם פיתויים?

מתי פרק 4 פסוק 1 מתחיל עם רעיון מוזר לכאורה: הרוח מובילה את ישוע למדבר להתנסות בפיתויי השטן. מדוע הובילה הרוח את ישוע בדרך זו אם אנו אמורים להתפלל: **"אַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי נִסְיוֹן, כִּי אִם חֲלָצְנוּ מִן הָרָע"** (מתי 6:13)? ניתן למצוא תשובת מפתח בפרק הקודם, בו בא ישוע להיטבל על-ידי יוחנן. כשהתנגד יוחנן וניסה להניא את ישוע בטיעון שלהיפך- הוא צריך להיטבל על-ידי ישוע, אמר לו ישוע: **"הֲנִיחָ כָּעֵת, כִּי מִן הָרָאוּי שְׁוֹקִים אֶת הַצֶּדֶק בְּלוֹ"** (מתי 3:15). על-מנת למלא את כל הצדקה ובמטרה להיות לדוגמה המושלמת והנציגות של המין האנושי, היה על ישוע להיטבל למרות שלא נמצא בו חטא מעולם. בפיתויים שבמדבר היה על ישוע לעבור בדרך שבה עבר האדם הראשון.

ישוע היה צריך את הניצחון על הפיתויים שכל המין האנושי מאז האדם הראשון והלאה נכשל בהם. בתוך כך "פדה ישוע את כשלונו של אדם" (אלן ג'יי וייט, 'חמדת הדורות', עמ' 117), ואת זאת הוא השיג כנגד כל הסיכויים ותחת תנאים קשים יותר מאלה שעמדו בפני אדם. בניצחונו הראה ישוע שאנו מחוסרי אמת לה', שאין הצדקה לחטא, ושאיינו צריכים למעוד וליפול בפח החטא בעת פיתוי, אלא שבאמונה ובציות נוכל להתגבר ולנצח. **"הִפְנֵעוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים. הִתְיַצְבוּ נֶגֶד הַשָּׁטָן וַיִּבְרַח מִפְּנֵיכֶם. קִרְבוּ לְאֱלֹהִים וַיִּקְרַב אֲלֵיכֶם"** (יעקב 4:7,8).

כיצד מראה לנו תיאור זה את נחיצות הצדקה של המשיח לאור העובדה שאין להסתמך על שום תירוץ לחטא? תארו לעצמכם שהיינו צריכים לעמוד בשלמות בצידקתנו בלי יושרו של המשיח ובלי הצדקה לחטאינו. איזו תקווה יכולה להיות לנו? ראו גם 'העיונות הגדול' עמ' 649.

“אַרְצָה זְבֻלוֹן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי”

מתי 12: 4 מספר לנו על הסגרתו של יוחנן לכלא, מה שהביא לסוף שליחותו כמטביל וכמחזיר בתשובה. זוהי הנקודה שבה החלה שליחותו של ישוע באופן רשמי. אין הסבר לעובדה שישוע פנה לאזור הגליל כששמע על אודות גורלו של יוחנן, כתוב רק בפשטות כי לשם שם פעמיו. (ראו גם מארק 14-16: 1 ולוקס 14: 4). ייתכן שישוע רצה לשמור על 'פרופיל נמוך' בזמן פועלו של יוחנן בכדי למנוע יריבות בין חסידיהם. הפועל בשימוש בשפה היוונית במתי 12: 4 מתורגם לעיתים: 'יצא' ומשמעו הימנעות והתרחקות מסכנה. זהירותו ובשיקול דעתו המאפיינים הוא בחר להימנע מצרות.

קיראו את מתי 13-16: 4 (ראו גם ישעיה 1,2: 9) על התיישבותו של ישוע בחבל זבולון ונפתלי. מה מלמדים פסוקים אלה על פועלו של ישוע?

זבולון ונפתלי היו שניים מבניו של יעקב (ראו בראשית 26-23: 35), צאצאיהם היו לשני שבטים שהתיישבו בסופו של דבר באיזור הצפוני היפה. למרבה הצער נמנו שבטים אלו עם השבטים שהפרו את הברית עם אלוהיהם ועזבו את אמונתם בו ופנו לעבודת אלילים ודברים גִּשְׁמִיִּים שבעולם הזה. רבים מנביאי התנ"ך יצאו נגד החילוניות, חוסר המוסר והרשע של השבטים הצפוניים שנפלו לבסוף בידי הפולשים האשורים והוגלו לתפוצות העולם העתיק. במקומם התיישבו עמים אחרים, האוכלוסייה התבוללה, והגליל הפך למקום אפל ומלא במבוכה. הנביא הגלילי הידוע ביותר היה יונה בן אמיתי, מה שצריך לומר לנו דבר מה על רמת המסירות שלהם. למרות הבעיות בגליל עדיין הופיעה הנבואה היפה בכתביו של הנביא ישעיה, שאפילו חבל זה של זבולון ונפתלי הנתון תחת חושך רוחני יראו אור גדול: **“הָעַם הַהֲלָכִים בְּחֹשֶׁךְ כָּאוֹר גָּדוֹל, יִשְׁבִּי בְּאֶרֶץ צְלֻמֹּת אוֹר נִגְהַ עֲלֵיהֶם.”** (מתי 16: 4). במילים אחרות ניתן לומר שבמקום שבו היה הצורך רב במיוחד, שאנשיהם נחשבו לגסים ובורים- לשם בא ישוע להתיישב ולעבוד במחיצתם. על אף יחסו הרם, אנו נוכחים בנכונותו של ישוע להצניע עצמו למען אחרים. שוב אנו רואים בדוגמה זו שהתנ"ך היה למרכז ועיקר שליחותו של ישוע.

כיצד נוכל להימנע מלשפוט את הזולת כאלו שאינם ראויים למאמצים שלנו בפועלינו ובמתן עדות? מה כל-כך שלילי בהתנהגות שכזאת?

הקריאה לדייגים

"חֲזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה, כִּי קָרְבָה מַלְכוּת שָׁמַיִם." (מתי 17: 4). בדיוק כמו יוחנן, החל ישוע את פועלו בקריאה לחזרה בתשובה. בוודאות הוא ידע את מצבה החוטא של האנושות והצורך לכך שכולם יחזרו בתשובה וידעו את האלוהים. אין זה מפתיע אם כך שההצהרה הפומבית הראשונה של ישוע, לפחות הראשונה שתועדה בכתביו של מתי, הייתה קריאה לחזרה בתשובה.

קראו את מתי 22: 17-4. מה מלמדים פסוקים אלה על הטוטליות שבקריאה של ישוע על חיינו?

כאן בגליל הייתה שותפות לדייג בין ארבעה אנשים, שני האחים שמעון ואנדרי ושני האחים יעקב ויוחנן. נראה שלבם נע היה בעקבות אלוהים משום שחלק מהם הלכו אחרי יוחנן המטביל. אולם למרבה פליאתם הצביע יוחנן לכיוונו של איש צעיר אחר שבא מאזור מגוריהם. אנשים אלה פנו לישוע בבקשה לשהות עימו (ראו יוחנן פרק א'). זה היה מהלך הדברים בתרבות הימים ההם. חסידים פנו לרב בבקשה ללכת בעקבותיו וללמוד ממנו. אבל היה זה הרב שהחליט בסופו של דבר מי יהיו תלמידיו. וכשרב פנה לאדם להיות לחניכו, היה זה רגע מאושר ומלהיב. הרעיון שכאשר קרא ישוע לדייגים הייתה זו הפעם הראשונה שבה הם נפגשו מקובל עיי אנשים רבים. אולם לפי יוחנן פרקים א' עד ה' מסתבר שאנשים אלה בילו כשנה במחיצתו של ישוע באופן חלקי.

"ישוע בחר בדייגים בורים משום שהם לא קיבלו חינוך במסורות והמנהגים המוטעים של זמנם. היו אלה אנשים בעלי יכולת מקומית והם היו צנועים וברי למידה- אנשים שהוא יכול היה ללמד לעשות את עבודתו. בחיי היום יום חיים אנשים רבים המשקיעים עצמם בחיי עמל יום יומיים שגרתיים, והם מחוסרי מודעות שלרשותם כוחות רדומים שאם יופעלו יהיו שווים לאנשים המכובדים ביותר בעולם. מגעה של יד מוכשרת נחוצה על-מנת לעורר יכולות אלו. לאנשים כאלה קרא ישוע לפעול בשיתוף עימו; ונתן להם את היתרון של ההתחברות עימו." אלן ג'ייט, חמדת הדורות, עמ' 250.

חומר נוסף למחשבה: מבשר דת הגיע לעיר ופרסם את הפגישות כך: "בואו תיראו מבשר קורע דף מספר הקודש!" הודעה זו משכה קהל רב. לתדהמתם הוא אכן פתח את הספר ותלש דף ממנו - "הדף הזה לא היה שייך כאן אף פעם, זהו הדף שהפריד בין הברית הישנה לחדשה." **"כְּדִי שְׁיִמְלֵא הַכְּתוּב"**? אם זה ישוע עצמו שתמיד הפנה את קהל שומעיו לתנ"ך (ראו יוחנן 39: 5; לוקס 27: 24; מתי 29: 22; יוחנן 18: 13) או שאול שציטט תמיד את התנ"ך (רומיים 3: 4; רומיים 8: 11; גלטיים 27: 4) או ספר ההתגלות שבו בערך 550 הזכרות בעקיפין או רמיזות, הברית החדשה תמיד מייחסת עצמה לתנ"ך. התנ"ך והברית החדשה הם התגלות דברו של אלוהים שנכתב עבור האנושות בדבר הגאולה. למרות שחלק מהתנ"ך אינו קביל על משיחיים כגון זבח עולות, אל לנו להזניח ולהחשיב את התנ"ך כנחות לברית החדשה. כתבי הקודש מורכבים משני הספרים, ומהם כאחד אנו למדים אמיתות מהותיות אודות אלוהים ותוכנית הגאולה.

שאלות לדיון:

1. ניתן לראות את הדרכים השונות שבם ניסה השטן לפתות את ישוע וכיצד בכל אחד מהמקרים לא נפל ישוע קורבן להם ולתרמיות שמאחורי פיתויים אלו. שימו לב גם כמה מרכזי היה דבר האלוהים. למרות שישוע היה האדון בעצמו, **"בְּדַמּוֹת בָּשָׂר הִחָטָא"** (רומיים 8: 3) הוא השתמש בכתובים כמגן נגד פיתויי השטן. אם ישוע עצמו היה צריך להיעזר בכתובים, מה זה בא ללמד אותנו על הנחיצות והמרכזיות של כתבי הקודש בחיינו במיוחד במאבקנו בפיתויים? למרות שאנו יודעים כעיקרון שעלינו להשתמש בכתובים בחכמה נגד הפיתויים, כיצד זה בא לידי ביטוי בפועל? באילו דרכים נוכל להשתמש בכתבי הקודש על-מנת לעזור לנו להתנגד למתקפות הרוחניות בחיינו.
2. מדוע חשובה הענווה בחיי המשיחי? כיצד נוכל ללמוד להיות ולהישאר צנועים? איזה תפקיד קריטי יש לקורבן המשיח בתחום הזה?

שיעור מספר 3 9 - 15 אפריל

הדרשה על ההר

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
מתי פרקים ה', ו', ז'; רומיים 7:7; בראשית 6:15; מיכה 6:8-6; לוקס 6:36;
מתי 52-44:13; רומיים 10-8:5.

פסוק לשינון: "וַיְהִי כְּכֹלֹת יִשׁוּעַ לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁתַּוּמָּם הַמּוֹן הָעָם
עַל־תּוֹרָתוֹ: כִּי לָמַד אוֹתָם כָּבֵעַל סִמְכוֹת וְלֹא כְּדֶרֶךְ שְׁלֹמֹדוֹ סוֹפְרֵיהֶם " .
(מתי 28,29:7).

בספר שמות אנו קוראים שאלוהים מוציא את בני ישראל ממצרים, מוביל אותם ליטבילה בים סוף, דרך המדבר 40 שנה, עושה אותות ומופתים ונפגש עם העם באופן אישי בהר, ההר מקום בו הוא נותן להם את עשרת הדברות, ההבטחות. הספר מתי אנו קוראים על ישוע שבא ממצרים, נטבל בירדן, עובר במדבר 40 יום, עושה אותות ומופתים, ונפגש עם בני ישראל בהר במעמד שבו הוא מפרש את עשרת הדברות. ישוע התהלך כשם שעם ישראל התהלך, היה לישראל בעצמו ובו מתממשות כל הבטחות הברית. הדרשה על ההר היא הדרשה האדירה ביותר שניתנה אי פעם. דבריו השפיעו באופן משמעותי לא רק על מאזיניו בני דורו אלא על כל מי שישמע מסרו זה בר הכוח לשינוי רדיקלי בחייהם של כל הדורות שאחריו ובימינו אנו. וכך גם עלינו לא רק לשמוע את המסר ואת דבריו לקרוא אלא גם ליישם תורות אלה בחיינו. השבוע נקדיש זמן להעמיק בדבריו של ישוע במתי פרק יג' ופרקים ה' עד ז' במטרה ללמוד כיצד נוכל ליישם את דבריו בחיינו.

עקרונות ותקנים

עיינו בדרשה על ההר בספר מתי פרקים ה' עד ז' וסכמו בציטטה הבאה את שבולט במיוחד בקוראכם, את שמדבר אליכם אישית.

"סיביר להניח שאף דרשה דתית אחרת בהיסטוריה האנושית לא משכה את תשומת הלב כמו הדרשה על ההר. פילוסופים ופעילים חברתיים מקרב אנשים לא משיחיים שסירבו לקבל את ישוע כמשיח, בכל זאת העריצו את המוסר שבדבריו. במאה העשרים היה מוהנדס (מהאטמה) גנדי בין החסידים האדוקים והמפורסמים ביותר שבקרב הלא משיחיים". (קרייג ל. בלומברג, הפרשנות האמריקאית החדשה: B&H PUBLISHING GROUP, 1992. סדרה 22 עמ' 93, 94.)

הדרשה הזו נשקלה בדרכים רבות. ישנם הרואים אותה כמודל מקובל עילאי שאינו ניתן להשגה, דבר הגורם לנו לרדת על ברכינו ומניע אותנו לטעון לזכותנו את צידקתו של ישוע - התקווה היחידה שלנו לגאולה משום שכולנו חסרים מכבודו, מהתקן, הסטנדרט האלוהי שאליו קרא אותנו מאלוהים כפי שמתגלה בדרשה על ההר. אחרים רואים את הדרשה כמסר באתיקה בין-אזרחית, קריאה לאהבת השלום. ישנם גם אלה שרואים בה דרשה עם תוכן חברתי סוציאלי, ניסיון להביא את מלכות האלוהים בכוחות ובאמצעים אנושיים. במובן מסוים כל אחד מהיבטים או דרך חשיבה אלה תורמים משהו בדרך מכיוון שהדרשה הזו נוגעת לכל תחום קריטי בחיי האדם; לפיכך כל פרט מתייחס לדרשה בדרכו. אלן וייט כתבה: "בדרשה על ההר הוא ביקש לבטל את שנעשה בחוראה מוטעית ושגויה ולתת למאזיניו תפיסה נכונה בנוגע למלכותו ואופיו...האמיתות שלימד אינן חשובות פחות עבורינו משהיו עבור ההמונים שהלכו שנהרו בעקבותיו. עלינו ללמוד את העקרונות הבסיסיים של מלכות האלוהים לא פחות מההמונים בני זמנו." (אלן ג'י וייט, חמדת הדורות, עמ' 299).

הדרשה על ההר נותנת לנו את העקרונות הבסיסיים של מלכות האלוהים. הדרשה מיידעת אותנו על אופיו של אלוהים כריבון הממלכה ומה בדיוק נדרש מאיתנו כנתיניו. זוהי קריאה לעקרונות וסטנדרטים נעלים בלשון המעטה מאלו של הממלכות הארציות החולפות, אל ממלכה שתעמוד לנצח נצחים. (ראו דניאל 7: 27).

הדרשה בהשוואה לעשרת הדברות

ישנם בין אלו הנקראים משיחיים אלו הרואים את הדרשה על ההר כסדרת חוקים חדשים 'חוקי המשיח', חוק שהוא תחליף ל'חוקי האלוהים'. הם טוענים שמשטר מערכת החוקים הוחלף במערכת חסד, או שחוקי המשיח שונים מחוקיו של אלוהים עצמו. למרות שדעות אלו רווחות, הן אי הבנה ותפיסה מוטעית של הדרשה על ההר. מה מלמדים הפסוקים הבאים על החוקים (לדוגמה עשרת הדברות) ומה הם מלמדים בעקיפין על הרעיון שהדרשה על ההר החליפה את החוקים? (מתי 23: 17-19, 21, 22, 27, 28; ראו גם יעקב 2: 10, 11; רומיים 7: 7). קְרִיגְס קִינֶר כתב: "מרבית היהודים הבינו את עשרת הדברות בהקשר של חסד; במיוחד לאור הדרשה לחסד יתר בפועל...; אין ספק שכוונתו הייתה למילוי דרישת מלכות האלוהים באור החסד" (השוו מתי 6: 12; לוקס 4: 11; מארק 11: 25; מתי 14: 15, 6; מארק 10: 15). בבשורות מאמץ ישוע את אלו המצניעים לכת, המודעים לריבונותו של אלוהים, אף אם בפועל מחסירים הם מהמטרה של מוסר מושלם (מתי 5: 48). אולם חסד המלכות שעליו הכריז ישוע לא היה אותו חסד המעש של מרבית המשיחיות המערבית; מסר מלכות האלוהים בבשורות מחולל מהפך בחיי המקבלים ברצון ובענווה בדיוק כשם שהמסר מוחץ את היהירים, שבעי הדת והחברה". 'הבשורה על-פי מתי: פרשנות חברתית רטורית.' (גרנד רפידס: הוצאת וויליאם ב. ארדמן, 2009 עמ' 161, 162).

קיראו את בראשית 6: 15. כיצד עוזר לנו פסוק זה להבין שהגאולה תמיד נתנה בחסד?

אמונתו של ישוע המשיח לא הייתה אמונה חדשה; הייתה זו אותה אמונה מאז החטא הקדום בגן העדן ואילך. הדרשה על ההר לא הייתה גאולת חסד כתחליף לגאולה שבמעשים. תמיד הייתה זו גאולה בחסד. בני ישראל ניפדו בחסד על שפת ים סוף לפני שהם נתבקשו לציית במעמד הר סיני(ראו שמות 2: 20).

מה צריך ניסיונכם עם אלוהים וחוקיו ללמד אתכם על כך שהגאולה תמיד הייתה באמונה ולא דרך שמירת החוק?

צדקת הסופרים והפרושים

קיראו את מתי 5:20. למה התכוון ישוע באומרו שאילמלא תעלה צדקתנו על זו של הפרושים ומורי התורה לא נוכל להיכנס לגן העדן.

למרות שגאולה תמיד ניתנה למאמינים ולמרות שביהדות, כפי שהיה אמור להיות, הייתה הגאולה מאז ומתמיד מערכת של חסד, עדיין חדרה הקפדה וחומרה בדין כמו שהיא יכולה לחדור לכל דת שלוקחת את נושא הציות ברצינות, כמו האדוונטיסטים שומרי השבת לדוגמה. בזמנו של המשיח, רבים (אבל לא כלל) ממנהיגי הדת התדרדרו למעין "דת קפדנית נוקשה ואורתודוקסית...חסרת חרטה, עדינות ואהבה מה שהשאיר אותם בלי "כוח לשמר את העולם משחיתות." (אלן ג' וייט, 'הגהות מהר הברכות', עמ' 53).

דימויים והעמדת פנים נטולי יכולת הם לשנות חיים או אופי. האמונה היחידה שפועלת היא זו שבאה מאהבה (גלטיים 5:6); רק אמונה שכזאת יכולה לעשות את המעשים לרצויים לאלוהים.

קיראו את מיכה 6:6-8. באיזה מובנים מסכמים הפסוקים הללו את הדרשה על ההר?

גם בעידן המקרא, לא היו זבחי עולות הדרך להשגת המטרה, חיים המשקפים את אהבת הבורא ואופיו הם המטרה, דבר שיכול להיעשות רק דרך כניעה מוחלטת לאלוהים וההכרה בתלות המוחלטת שלנו בחסדו הגואל של הקב"ה.

למרות מראם החיצוני של אמונה וחסידות אדוקה, רבים מהפרושים והסופרים וודאי שלא היו מודל לדוגמה של חסידי האדון.

גם אם אתה מאמין גדול בישועה באמונה בלבד, ושרק צידקתו של ישוע יכולה להצילך, כיצד תוכל להיות בטוח שאפילו צורות עדינות של החמרה בדין לא יתגנבו לליבך?

עקרונות הממלכה

ייתכן שתורתו הקיצונית ביותר של ישוע מצויה במתי 5:48. קיראו את הפסוק. כיצד
אנו במיוחד כחוטאים אמורים ליישם את תורתו?

יותר מכל התורות שבדרשה על ההר צריכה זו להיות המדהימה שבהם, הכי 'קיצונית'.
להיות "שְׁלָמִים בְּאֶשֶׁר אֲבִיכֶם שְׁבִשְׁמִים שְׁלָם הוּא"? למה הכוונה
מרכיב קריטי בהבנת הפסוק מצויה במילה הראשונה "לכן". זאת אומרת מסקנה,
גזירה שווה ממה שבא לפני הפסוק הזה. מה בא לפני?

קיראו את מתי 5:43-47. כיצד עוזרים לנו הפסוקים האלה להבין טוב יותר למה
התכוון ישוע בפסוק הסוגר? ראו גם לוקס 6:36.

אין זו הפעם הראשונה שרעיון כזה מתגלה במקרא. הרבה קודם לכן בספר ויקרא
פרק 19 פסוק 2, אומר אלוהים לעמו "קְדָשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם".
בלוקס 6:36 אומר ישוע: "הֵיוּ רַחֲמָנִים כְּשֵׁם שְׁאֲבִיכֶם רַחֲמָן הוּא." "
אין ההקשר כאן במתי 5:43-48 סוג של התאמה חיצונית לחוקים וסטנדרטים למרות
חשיבותם. במקום זאת קטע זה מתמקד באהבת הזולת ולא רק את אלה שכולם יכולים
לאהוב על-פי מוסכמות חברתיות אלא גם את אלה שעל-פי קנה המידה העולמי אינם
נאהבים ממש (זהו קנה המידה של מלכות האלוהים ולא זה של המין האנושי).
חשוב ביותר לזכור שאלוהים אינו מבקש מאיתנו דבר שאינו יכול למלא בנו. אם
נסמוך על מאמץ עצמי, אם נישלט בליבנו החוטא והאנוכי, מי יוכל לאהוב את אויביו?
אין העולם נוהג כך, אולם האם איננו אזרחי ממלכה אחרת? לנו ההבטחה שאם ניכנע
לאלוהים "הַמִּתְחִיל בְּכֶם אֶת הַפְּעֻלָּה הַטּוֹבָה הַשְּׁלֵם וְשְׁלֵם אוֹתָהּ עַד יוֹם הַמָּשִׁיחַ וְשׁוֹעַ"
(פיליפיים 1:6), ואיזו הצלחה עצומה יכול אלוהים לנחול דרכינו בסביבה הטבעית שלנו,
לאהוב כשם שהוא אהב?

כמה שונים יכולים חיך להיות, ממש עכשיו אם היית אוהב את אויבך?

קבלת דברי הממלכה

ראש ההר לא היה המקום היחידי בו נשא ישוע דרשה. הוא נשא דרשות בעלות מסר זהה אודות מלכות האלוהים ברחבי הארץ. במתי פרק 13 מתועדת דרשה שהוא נשא ביושבו בסיכה "וְכָל־הָעָם עֲמָדִים עַל־שֹׁפַת הַיָּם" (מתי 2: 13). וכאן דיבר אליהם ישוע במשלים שהמסר בהם הדגיש את החשיבות שבעשיית המצוות ולא רק שמיעתם.

קיראו את מתי 52-44:13. מה נאמר במשל זה שמגלה לנו חשיבות מסוימת להבנה כיצד ניתן ליישם אמיתות אלו בחיינו, האמיתות שניתנו בדרשה על ההר?

שתי נקודות חשובות בולטות כאן במיוחד בשני המשלים הראשונים. בשניהם ישנו רעיון הנתקנות, של להיפטר ממשוהו על-מנת לקבל דבר אחר, משהו חדש, בין אם זהו אוצר בשדה או פנינה. הנקודה הקריטית האחרת היא של הערך של המציאה בעיניו של המוצא. בשני המקרים, מכרו המוצאים את כל נכסיהם במטרה להשיג את הדבר החדש שגילו. אומנם איננו יכולים לקנות גאולה

(ישעיה 1,2:55), הנקודה המרכזית של משלים אלו ברורה: אין דבר בעולם הזה ששווה לנו להפסיד בעדו את העולם הבא. על-מנת ליישם בחיינו את שאלוהים מבקש מאיתנו עלינו לבצע החלטה לנתק עצמנו מכל הקשור בעולם, מדרך הבשר ולתת לרוח האלוהים למלא אותנו במקום זאת (ראו רומיים 5-8:10). דרך שכזו צפויה להיות דרך לא קלה, הדורשת מאיתנו להתכחש לעצמנו ולשאת את צלבנו. אם ייראה לפנינו הערך והשווי שהובטח לנו, צריך להיות לנו את המוטיבציה הדרושה ממנו לה אנו זקוקים על-מנת לקבל את ההחלטות המחייבות.

קיראו את המשל האחרון (מתי 50-47:13). גם משל זה עוסק בהינתקות. כיצד עוזרים לנו שני המשלים הקודמים להבין את המשל הזה?

חומר נוסף למחשבה: קיראו את הפרק "הדרשה על ההר" בספר "חמדת הדורות" (מאת אלן גיי ווייט, עמ' 298-314) ובספר "הגיגים מהר הברכה" של אותה סופרת. ניתן לעיון באתר האינטרנט: (www.whiteestate.org/books/mb/mb.asp).

במשלים המתועדים במתי 13: 44-46, מצאו האנשים דבר מה בעל ערך רב. בזכות הקשר המשל השלישי (מתי 13: 44-46) אנו למדים שדבר הערך הזה היה האמת עצמה, האמת המובילה לחיי עולמים, חיי נצח שבניגוד לאבדון וכיליון מוחלט ב"תנור האש". זהו נושא חשוב מאוד משום שאנו חיים בעידן בו האמת נחשבת לדבר חולף, מיושן במקרה הטוב ביותר ומסוכן במקרה הגרוע. ולמרבה הצער רעיון שגוי זה התקבל במספר חוגים משיחיים. בסופו של דבר מסר המשלים הנידונים הוא שהאמת לא רק קיימת אלא שהיא תהווה את ההבדל המהותי לטובת חיי הנצח בחיי כל בן אנוש. התפיסה הזו לא צריכה להפתיע שהרי המקרא מבוסס על רעיון האמת המוחלטת. אחרי הכל, היה זה ישוע שאמר: **"אֲנִי הַדֶּרֶךְ וְהָאֵמֶת וְהַחַיִּים. אֵין אִישׁ בָּא אֶל הָאֵב אֶלָּא דֶּרֶכִי"**. (יוחנן 6: 14). אם זאת אינה הכרזה על אמת מוחלטת אז מה כן? כמובן שכשמישהו עם ידע נרחב כמו זה של שאול השליח אמר **"כִּי חֻלְקִית הִיא יִדְעֶתְנוּ"** (קורינתיים א' 9: 13), הרי ברור שיש הרבה מאוד שאיננו יודעים. אולם הצהרתו **"כִּי חֻלְקִית הִיא יִדְעֶתְנוּ"** מורה על כך שיש עוד אמת שעלינו לדעת, אמת שבאופן וודאי מבדילה בין חיי נצח ומוות נצחי. אין יותר אבסולוטי מזה.

שאלות לדיון:

כיצד ייראה עולם בו כולם חיים את העקרונות המצויים בדרשה על ההר?

ישוע ממשיל את המשל על הבונה הנבון והבונה האוויל (ראו מתי 24-27: 7) מנקודת תצפית לכיוון חופי הכינרת. בעונה היבשה נראה ההבדל שבין החול לסלע היה סמוי ובנאי יכל לבנות בית על החול היבש בחושבו שזהו סלע. אולם כשהחלו לרדת הגשמים נחשפה אדמת החול בחולשתה ובאיכותה הנחותה והבית קרס. במשל זה ישוע משווה את קהל השומעים את דבריו ואינם עושים לאדמת החול. כיצד חושפות סעירות חיינו את האמת לגבי היסודות עליהם בנויים חיינו באם על סלע או על חול? כיצד נוכל לוודא שהיסוד עליו עומדים חיינו ישמור אותנו יציבים ואיתנים תוך כדי הנסיונות המביכים והקשים ביותר.

שיעור מספר 4 16 - 22 אפריל

"קום והתהלך!" אמונה וריפוי

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
מתי פרק ח'; ויקרא 50-44:13; דניאל 7,8:7; יוחנן 10:10; מתי 8-1:9;
יוחנן א' 9:1.

פסוק לשינון: "מה יותר קל: לומר 'נסלחו לך חטאִיך', או לומר 'קום והתהלך'?"
(מתי 9:59).

לו היית עושה רשימה של כל הדברים הקשים והלא נעימים שבחיים, כיצד תראה הרשימה הזו? לרבים מאיתנו תכלול רשימה זו פטירת בן משפחה או אולי אפילו פטירתך שלך. ולמרות שזה מובן למדי, חישבו עד כמה שדרך זו מتركזת בחיים עלי אדמות. הכל קשור בחיינו עכשיו. האם מזה עלינו לחשוש הכי הרבה, אובדן חיינו כאן עלי אדמות, במיוחד לאור העובדה שאין חיים נמשכים לטווח ארוך? אם אלוהים היה עושה רשימה של חששותיו וחרדותיו, ללא ספק תכלול רשימה זו את אובדן חיי הנצח שלנו ושל בני משפחתנו. ודאי שאכפת לאלוהים מחולי פיזי ומוות, אבל יותר מכל הוא מודאג מחולשה רוחנית והמוות השני הסופי. אף על פי שישוע ריפא והקים לתחייה אנשים רבים היו כל אלה לפתרון רגעי. כל הנרפאים ואלו שהוקמו לתחייה מתו מיתה טבעית מלבד הקדושים שהקים ישוע לתחייה בעת קימתו לתחייה. (ראו פרשנות המקרא של אדבנטיסטים שומרי שבת, כרך מספר 5 עמ' 550 ואלן ג'יי ווייט בספר "חמדת הדורות" עמ' 786). עם כל שהשיגה תוכנית הגאולה עבורנו, לא נשתחררנו מחולי ומוות עלי אדמות. בהתחשב בכך, בואו ונחקור את התייעוד בכתובים של הריפוי, הפיזי והרוחני ונראה איזה לקחים חשובים על אמונה נוכל להפיק מהם.

לגעת במנודים

לאחר דרשתו על ההר שבה הוא תאר את העקרונות של מלכות האלוהים, התמודד ישוע מחדש בממלכת השטן הקרה והמלאה באנשים מתנוונים הנאנקים וזועקים לפדיון, מציאות שעקרונותיה מנוגדות בהחלט לכל שישוע מייצג. וכך נתגלתה בזמן הזה כצרעת, אחת הדוגמאות הברורות ביותר לרשעות והשקיעה בחטא שבמתחם השטן. למרות ששימשה לעיתים מחלה זו כעונש משמיים כשם שקרה למרים אחות משה (במדבר 12: 9-12), במובן הגדול יותר שבמקרא זו עובדה ודוגמה חזקה לחיים במצב הירוד והאומלל של עולמינו הפגוע בחטא.

קיראו את מתי 4:1-8. איזו חשיבות יכולה להיות לעובדה שישוע נגע במצורע הזה על-מנת לרפאו? (ראו ויקרא 13: 44-50)

”אֲזַי הִתְקַרַּב אִישׁ מִצָּרַע, הַשְׁתַּחֲוָה לוֹ וְאָמַר: ”אֲדוֹנָי, אִם תִּרְצֶה תוּכַל לְטַהֵר אוֹתִי.” (מתי 2: 8). המילה היוונית במקור ל'יתוכל' – דינאמו, משמעה ברות כוח, ממנה באה המילה האנגלית דינמיט. 'אם תרצה יש לך את כל הכוח לשנות את חיי'. ישוע מאשר כי יש ברצונו לרפאו ומיד עושה כך. העובדה שישוע נגע בו וודאי שלחה גלי צמרמורת בין ההמונים שנכחו במתרחש.

ישוע יכל פשוט לומר את מילות הצו לרפא אותו כשם שעשה במקרה המתועד הבא, אם כך מדוע טרח לגעת במצורע?

”פועלו של המשיח בריפוי המצורע ממחלתו הנוראית היא המחשה לריפוי וטיהור הנפש מחטא. האיש שפנה אליו היה נגוע כולו בצרעת. הרעל פשט בכל גופו. השליחים ניסו למנוע מישוע לגעת במצורע; זה שנגע במצורע הפך טמא בשל כך. אולם בשימו ידין על המצורע, לא נטמא ישוע כהוא זה. מגע ידו שילח והקנה כוח מְחִיָּה. הצרעת טוהרה. וכך גם צרעת החטא, עמוקת שורשים, ממארת, שאין לטהרה בכוחות אנושיים” (אלן גיי ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 266).

ייתכן וישוע רצה להוכיח בנגיעתו במצורע כי אין חטא גדול מדי, הוא יתקרב לאלה שירצו בסליחתו, רפואתו וטיהורו.

האם יש מישהו בחייכם הסובל מ'צרעת', כלומר משהו בחייו הגורם לאחרים לסלוד ממנו, ולשפוט אותם? כיצד יכולה דוגמתו של ישוע לעזור לנו להבין איך עלינו להתייחס לאדם זה?

הרומאי והמשיח

ישנה סיבה טובה לכך שספר דניאל עוסק באימפריה הרומית ארוכות. (ראו דניאל 7: 7,8,19-21 ; 9: 8-12,23-25). זאת משום שאימפריה זו היתה רבת עוצמה גם בזמנו של המשיח. ולמרות כל זאת פנה לישוע קצין צבא רומאי, סמל וביטוי לכוחה של האימפריה הכובשת. האיש חסר אמצעים וכוח כנגד הטרגדיות והמבחנים השכיחים בין בני האנוש כולם. הוכחה נמרצת למגבלות הכוחות הגשמיים. העשירים והדגולים ביותר שבקרבת האנושות, נשים וגברים כאחד חסרי ישע כנגד ניסיונות ותלאות החיים. איזו תקווה ישנה לנו מבלי עזרה משמיים?

קיראו מתי 13:5-8. אילו אמיתות בדבר אמונה מתגלות בסיפור זה? כיצד זה צריך לדבר אלינו כאדוונטיסטים שומרי שבת לאור הזכות המיוחדת שניתנה לנו?

קצין הצבא (שר-מאה) שרת כעשרים שנה, נאסר עליו להיות איש משפחה באופן חוקי. ייתכן שעבדו היה כבן משפחה עבורו. בתרבות דאז, היחיד שנחשב לנחות ונבזה יותר מגוי היה המצורע; כנראה שקצין זה הניח לישוע לא ירצה להיכנס לביתו למרות שישוע אמר שרצה לבוא אליו. הקצין הרומי מביע אמונה גדולה בבקשתו למילה מפיו של ישוע ולא דווקא לנוכחותו הפיזית, אמונה שמדברת אלינו היום: דבריו של ישוע חזקים הם ממש כמגע ידו. לדעתו של הקצין לא היה קשה לישוע לרפא אף אחד. דומה היה הדבר בעיניו לפקודה שמקבל חייל מקצינו כדבר יום ביומו. ראו את מילותיו של ישוע במתי 11,12: 8. איזו אזהרה חמורה היא לאלו להם הוענקו זכויות גדולות.

אילו החלטות יומיות ובחירות עצמיות אתם מקבלים? כיצד משפיעות החלטות ובחירות אלו על אמונתכם? איזה החלטות ובחירות תצטרכו לאמץ ולקבל על-מנת לגדול באמונתכם?

שדים וחזירים

קיראו את מתי 25-34:8. מה מלמדים שני תיאורים אלו על כוחו של אלוהים? כיצד נוכל לשאוב נחמה ממה שנראה כאן על כוחו במיוחד כשם שאנו נאבקים עם דברים גדולים מאיתנו?

במחשבה היהודית הייתה זאת זכותו היחידה של אלוהים לחלוש על שדים. לאחר שהרגיע סערה במילה אחת פשוטה (מתי 23-27:8), שם ישוע את פעמיו על החוף המזרחי של ים הכנרת, לא רק שהיה האזור, המתחם המיושב על-ידי גויים מה גם שהיה מיושב באנשים אחוזי שדים. מארק 1:20-5:1 ולוקס 8:26-39 מוסיפים פרטים לסיפור אחוז השדים. השדים הזדהו כליגיון. ליגיון נמנה לערך 6000 חיילים. השדים נשלחו ל-2000 חזירים. רבים תהו מדוע נשלחו השדים לתוך החזירים. מסורת אחת לימדה ששדים תיעבו נדודי סרק; הם העדיפו 'בית' מכל סוג שהוא אפילו אם היה זה גופם של חיות טמאות כמו החזירים. מסורת אחרת לימדה שהשדים פחדו ממים וישוע עצמו מאזכר מדברות ציה, מקומות יבשים שאליהם נוהרים השדים, מקומות שאין בהם מים. ראו מתי פרק ו'. היו גם מסורות יהודיות שטענו שהשדים יכלו להשמד לפני סוף הזמן וביאתו של האדון.

אולם הנקודה העיקרית היא זו: המצב הנורא של האחוז השדים בסיפור הזה הוא בדיוק המצב ההרסני שאליו שואף השטן להביא את כל האנושות. לעומת זאת ישוע גרם לשינוי מוחלט בחייו כך יעשה בחייו של כל אדם שיקבל את סמכותו. הוא ישחרר אותו מכבלי השטן. ממש כפי שהשטן חפץ לחבל ולהרוס בחייו יכול ישוע לפרוס ולשקם למען אלו המוכנים לתת לו את לבם. אחרת אנו חסרי הגנה כנגד השטן. אנו מוצאים עצמנו לצד זה או מנגד באמצעו של העימות הגדול. למרות החדות הנוקשות והבלתי מתפשרות שבמילותיו של ישוע, לא יכל ישוע לבטא אמת זו בצורה יותר ברורה כשאמר: **"מִי שְׁאֵינָנו אֲתִי - נִגְדִי הוּא, וּמִי שְׁאֵינָנו אוֹסֵף אֲתִי - מִפְּזֵר."** (לוקס 11:23). באיזה צד נמצא את עצמנו? זה תלוי בנו!

קיראו את יוחנן 10:10. "אֵין הַגֵּב בָּא אֶלָּא לְגֵב וּלְהַרְגַּ וּלְהַשְׁמִיד. אֲנִי בָאתִי כְּדֵי שְׁיָהִיו לָהֶם חַיִּים וּבְשָׁפַע שְׁיָהִיו לָהֶם". כיצד זה בא לידי ביטוי לא רק בנוגע לאחוזי שדים, אלא גם בחיינו אנו? באיזו דרך כדאי שנתנסה במה שהובטח כאן?

‘קום וְהִתְהַלֵּךְ’

בשיעור של יום שני, ראינו שישוע אמר לקצין הצבא שהוא לא מצא בישראל אמונה כזו גדולה. אולם באותן שעות היה אדם שהגיע למקום שבו רצונו למרפא הלב הייתה גדולה מרצונו לריפוי גופו. .

קיראו את מתי 8-9:1. איזו תקווה צריכה להיות לנו מדברים אלו בקשר להבטחת הסליחה לחטאנו, באשר היו או הנזק שעשו? ראו רומיים 4:7; יוחנן א' 9:1; יוחנן א' 2:12.

כמה מעניין שהדבר הראשון שעסק בו ישוע כשהובא המשותק לפניו היה מצבו הרוחני וישוע ידע בוודאות את הבעיה. למרות מצבו הפיזי האומלל של האיש ידע ישוע שלעמקו של עניין הנושא האמתי היה האשמה שחש האיש כלפי חיי החטא שלו.

תוך ידיעה על כמיהתו לסליחת חטאים, פטר אותו ישוע עם מילות נחמה עצומות שיכולות להינתן לאדם המבין את משמעות חטאו ומחירו של החטא: **“נִסְלַחוּ לָךְ חַטָּאֶיךָ”**.

אלן ג'י ווייט מוסיפה: לא היה זה שיקום פיזי שאליו ייחל המשותק כמו השיחרור שלו מעול החטא. הוא קיווה שרק אם יוכל יהיה לראות את ישוע ולקבל את הבטחת סליחת החטאים והשלום עם אלוהים, אז יוכל הוא להיות מסופק בחייו ובמותו בהתאם לרצון האלוהים” (“חמדת הדורות”, עמ' 267).

פסטר אדוונטיסטי נהג לשאת דרשות אודות אמונה מספקת בשביל שלא להירפא. זוהי האמונה הגדולה מכל: כשנסתכל עמוק יותר מאשר הנסיבות הפיזיות ונתמקד במקום זאת בנסיבות הנצח שלנו. לעיתים קרובות תפילותנו הן סדרת בקשות לצרכים פיזיים, ואלוהים לבטח שמעוניין ואכפת לו מכך. אבל בדרשה על ההר אמר ישוע: **“אַתֶּם בְּקִשׁוּ תַחֲלָה אֶת מַלְכוּתוֹ וְאֶת צְדָקָתוֹ, וְכָל אֵלֶּה יוֹסֵפוּ לָכֶם”** (מתי 33:6). אחרי הכל מעבר לצרכים הפיזיים שלנו, כמה זה חשוב לשמור את הדברים הנצחיים מול עינינו בעולם גשמי ורקוב זה.

יהיו אשר יהיו קשיינו הפיזיים גם בנסיבות הקשות ביותר הם עדיין זמניים. מדוע זה חשוב כל-כך לזכור את האמת הזאת?

”הִנֵּחַ לַמֵּתִים לְקַבֵּר אֶת מֵתֵיהֶם”

קיראו את מתי 22-18:8. למה מתכוון כאן ישוע, מה זה אומר 'ללכת אחריו'?

קודם במתי 22-18:8, אנו לומדים על שני אנשים שברצונם להתלוות לישוע שניהם כנים ואמיתיים אולם משהו מונע מהם להתקדם. ישוע המודע למחשבות הלב, מתייחס ישירות לעצם העניין. הוא מטיל ספק ברצונו של התלמיד הראשון לוותר באמת על הכל אפילו על מיטתו על-מנת ללכת אחריו. אין זה מכריח שכל אדם צריך לוותר ולהפסיד את כל דברי הערך שעלי אדמות אם ירצה ללכת אחרי ישוע אלא להיות מוכן לוותר ולהפסיד הכל למען מטרה זו. לאחר מכן שואל ישוע את התלמיד השני אם הוא באמת מוכן לשים אותו בעדיפות גבוהה יותר לפני משפחתו. זה נראה בראשונה כדברים חריפים וקשים. כל שרצה האיש היה לקבור את אביו. למה שלא יוכל לעשות זאת קודם לכל במיוחד לאור העובדה שבתרבות היהודית זהו חלק מציות לדיבר החמישי לוודא שההורה שנעשתה קבורה כשורה? ישנם מספר מתרגמים שטוענים שהאב עדיין לא מת או על ערש דווי; לכאורה אמר התלמיד לישוע תן לי ליישר הכל עם המשפחה שלי ומיד אבוא ללכת אחריו. לאחר מכן קרא ישוע לשליחות את מתי לוי, מוכס דחוי. (מתי 9:9). ישוע ידע את ליבו של האיש שהיה פתוח ומוכן לאמת כשם שהוכיחה תגובתו המיידית. ישוע ידע מראש מה תהיה התגובה לקריאתו את מתי ללכת אחריו כשם שמתנהג בהמשך הכתובים. מנקודת המבט שלנו קשה לראות מדוע היתה קריאתו של מתי על-ידי ישוע סיבה להתערערות המצב הקיים. מה שניתן לראות כאן זה שקריאת הבשורה לתלמידים ושליחים אוניברסלית היא.

קיראו את מתי 13:9. למרות שההקשר שונה כיצד נוכל ליישם את העיקרון הזה בימינו גם כשנחליף באמונה את קורבן העולה בקורבן המשיח? כיצד נוכל לוודא ששום אמונה דתית או דת מעשית אף על פי שאמת ונכונה היא, לא תהיה היא למכשול המשבש את הדרך לנו להבין את שבאמת חשוב לאלוהינו.

חומר נוסף למחשבה:

קיראו את הפרק 'תוכל לטהרני' בספרה של אלן ג'י ווייט - 'חמדת הדורות', עמ' 262-271.

בגרמנית ישנו ניב שאומר: 'אֵינְמַל אַסְט קִינְמַל' שמשמעו- פעם אחת היא אף פעם. זהו ניב שמבטא את הרעיון שאם משהו קורה רק פעם אחת זה לא נחשב. זה לא משנה אם זה קרה רק פעם אחת זה כמו שזה לא קרה בכלל. בין אם אתם מסכימים עם הרעיון הזה או לאו, חישבו על ההקשר שלו עם השיעור של אתמול, כשאמר ישוע לאיש שרצה לקבור את אביו ואחר כך להצטרף אליו ולהיות חניכו: "לֵךְ אַחֲרַי וְהִנֵּחַ לִמְתִּים לְקַבֵּר אֶת מֵתֵיהֶם." (מתי 22: 8). מה רצה ישוע להדגיש ברומזו שהאב חי, בעצם היה מת? ובכן אם 'אֵינְמַל אַסְט קִינְמַל', אם פעם אחת שׂוֹנֶה אף פעם, אזי לחיות עלי אדמות רק פעם אחת בלי חיי נצח לאחר מכן, עדיף היה שלא להיוולד בכלל. זה אותו דבר כמו להיות מת עכשיו (ראו יוחנן 3: 18). אנשי הגות חילוניים שאינם מאמינים בחיים שלאחר המוות, רטנו על חוסר החשיבות שבחיים שקיימים כאן רק פעם אחת ולפרק זמן קצר יחסית לפני הכחדה והתפוגגות לנצח. מה משמעות החיים אם לאחר תקופה קצרה אנו נעלמים לנצח ונשכחים לנצח, הם שאלו. אין פלא שישעו אמר את שאמר. הוא דרש לחדד לאיש נקודה חשובה יותר, מציאות גדולה יותר משיכול העולם הזה להציע.

שאלות לדיון:

1. בעודך הוגה ברעיון שלעיל חזור לסיפור שבפרק ח' במתי וקרא את שאמר ישוע לאיש על קבורת אביו. מה זה בא ללמד אותנו על החשיבות שבנקודת מבט של התמונה הגדולה בראש מעיינינו בכל פועלינו? כיצד עוזרת לנו התיאולוגיה שלנו להבין טוב יותר את התמונה הגדולה?
2. איננו יודעים תמיד את רצון אלוהים בקשר לריפוי פיזי, אולם רצונו לריפוינו הרוחני תמיד קיים. כיצד צריכה ידיעה זו להשפיע על תפילותיך?
3. מהם הדברים החשובים לך ביותר? עירכו רשימה והביאו אותה לשיעור השבת. מה תוכלו ללמוד מסדרי העדיפויות של אחרים? מה צריך סדר העדיפויות שלנו ללמד אותנו על עצמנו, על ההשקפה שלנו על העולם, על אלוהים ועל הזולת? עד כמה יכלה להיות הרשימה שונה אם היו מחברים אותה לקבוצת חילוניים שאינם מאמינים באלוהים?

שיעור מספר 5*

23 - 29 אפריל

המלחמה הנגלית לעין וזו הנסתרת

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מתי 11:11,12; התגלות 5:5; מתי 29-12:25; ישעיה 1:27; מתי 12-11:1; עברים 2:14.

פסוק לשינון: "ומימי יוֹחֵן הַמַּטְבִּיל וְעַד עֵתָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם פּוֹרְצָת וְהַפּוֹרְצִים אוֹחֲזִים בָּהּ" מתי 11:12.

בכל יום אנו מקבלים החלטות חשובות בנוגע לסגנון החיים, מערכות יחסים, קריירות, סדרי עדיפויות, נופש וחברים. על-מנת לדעת את המשמעות של בחירות אלו אנו צריכים להבין מה השלכותיהן באמת. צריך להביט אל מאחורי הקלעים כפי שנקרא, ולראות את הנסתרות, שהרי המקרא מלמד שיש מציאות שאינה נראית בגלוי ובאופן גִּשְׁמִי המשפיעה עמוקות על מה שנראה כנגד עינינו. אנו חיים בעידן שמבחינה מדעית לא צריך להיות לנו קשה להאמין במציאויות שאינן נראות. כבר שמענו ולמדנו מקצת אודות הרנטגן, גלי רדיו, ותקשורת אלחוטית ונוכל להאמין במה שאיננו מסוגלים לראות. במו עינינו. תוך כדי כל שיחת טלפון אלחוטי וכל שידור לוויין שבו אנו צופים, אנו מקבלים את המציאות הלא נראית שנותנת לנו את חווית השמיעה והראייה אמיתיים כשם שהם. העימות הגדול בין המשיח והשטן מהווים את הרקע הבלתי נראה לעולם שאותו אנו חווים מדי יום ביומו.

השבוע נבחן מספר פסוקים מספר מתי ואחרים שיעזרו לנו לחשוף את הכוחות הבלתי נראים והדרך שבה הם משפיעים על חיינו ובחירותינו כאן.

מתי 11, 12: 11

המקרא הוא דבר האלוהים, ובו מתבהרת תוכנית הגאולה. אף על פי כן קיימים במקרא פסוקים הקשים להבנה. ולמרות כל זאת אין להתפלא על כך. שהרי כמעט בכל היבט של החיים הטבעיים אנו נוכחים בתעלומות שקשות להבנה. על אחת כמה וכמה פסוקים בדבר ה' החושפים לעינינו אמיתות רוחניות ועל טבעיות.

אלן ג'י ווייט הסבירה את הרעיון הזה כך: "צורות החיים שלמראית עין הן הפשוטות ביותר, מציגות בפנינו בעיות שאפילו החכמים שבהוגי הדעות אינם מסוגלים לפתור. בכל מקום מצויים פלאים שהם מעבר לידע ולהבנה שלנו. האם עלינו להיות מופתעים מכך שגם העולם הרוחני גדוש תעלומות שנבצרו ונשגבו מבינתנו? הקושי קיים בשל חולשת המוח האנושי וצרות אופקיו בלבד. הקב"ה העניק לנו שפע של ראיות בכתבי הקודש לגבי המקור והאופי האלוהי של התעלומות הללו, ואל לנו להטיל ספק בדברו משום שאיננו יכולים להבין לאשורן את כל התעלומות של יד השגחתו." ("הדרך אל משיח", עמ' 81).

לדוגמה, אחד הקטעים המאתגרים ביותר בכתבי הקודש נמצא במתי פרק יא' פס' 11 - 12. אָמֵן. אֹמֵר אֲנִי לָכֶם, לֹא קֵם בִּילֹדִי אִשָּׁה גְדוֹל מִיוֹחָן הַמִּטְבִּיל, אֲךָ הַקָּטָן בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם גְּדוֹל מִמֶּנּוּ. וּמִימֵי יוֹחָן הַמִּטְבִּיל וְעַד עַתָּה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם פּוֹרְצָת וְהַפּוֹרְצִים אוֹחֲזִים בָּהּ.

קיראו את הפסוקים הללו שוב. מה מובן בהם? מה אינו כל-כך ברור? _____

בתרגום אחר של פסוק 12 נמצא: "מימיו של יוחנן המטביל ועד עתה, המלכות מהשמיים התקדמה תוך בכוח, ואנשים אלימים תוקפים אותה." (הגירסא הבינלאומית הסטנדרטית ISV). בגירסא אחרת כתוב: "ומשיוחנן המטביל החל להטיף ועד עתה, התקדמה מלכות האלוהים בכוח, ואנשים אלימים תוקפים אותה" (הגירסא החיה החדשה NLT).

מה מבקש ישוע לומר לנו כאן? איזה דברים גם בחיים החילוניים עדיין בגדר תעלומה? האם אנו חדלים להאמין שהשמש קיימת משום המסתוריות שבה? מדוע אם כן שנחדל להאמין בעוסקנו בשאלות בעניין הדת ודבר האלוהים? _____

גבולות החושך

לאורך כל הדורות התחבטו תלמידי כתבי הקודש במשמעות של הפסוק הזה - מתי 11: 12, משום שהמילים המתארות את המלכות ואת האנשים עליהם מדובר ניתנים להבנה באופן שלילי או חיובי. פועל המילה היוונית *βιάζομαι* ניתן לפירוש כהתקדמות בכוח או סובל אלימות. והמילה *βιάσῃς* יכולה להתפרש כאנשים המשתמשים בכוח, אנשים כמהים - להוטים אחר דבר או אנשים אלימים. אם כן האם סובלת מלכות השמיים הצנועה והכנועה אלימות, האם תוקפים אותה אנשים אלימים? או האם מתקדמת מלכות השמיים למרות כל התנגדות, מתקדמת באופן חיובי והגיבורים הכובשים אותה הם בעצם חסידיו של ישוע? האם זה אפשרי לחסידיו של ישוע להיות אגרסיבים ואפילו תקיפים במרדפם אחר המלכות?

קיראו את הקטעים הבאים. איזה אור הם שופכים על השאלה שנשאלה לעיל?

מתי 10: 34

התגלות 5: 5

מיכה 2: 13

ישנם הטוענים שהתרגום הסביר ביותר למתי 11: 12 הוא לשייך את השימוש הנפוץ ביותר של המילה היוונית *BIAZOMAI* בדרך כלל בקונטציה חיובית *BIASTES* בדרך כלל שלילית ולהוציא מכך את התרגום המילולי הבא: 'מלכות האלוהים מתקדמת בעוז עם "כוח קדוש ואנרגיה נהדרת שדחקה לצד את גבולות החושך וכל עוד זה מתרחש אנשים אלימים וטורפים ניסו לבזוז ולשסות אותה" (די. איי. קֶרְסֶוֹן, "פרשנות כתבי הקודש, ביאורים עם הגירסא הבינלאומית החדשה: ספר מתי". גֶרְנֶדֶ קֶפִיד: זֶוֹנֶדֶרְבֶן, 1995, עמ' 266, 267).

עושה רושם שפרשנות זו אמתית וקבילה לגבי כל בשורת מתי. למעשה פרשנות זו מגלה גם את התמונה הגדולה, זו המעידה על מאבק הכוח שבין האור והחושך, בין המשיח ובין השטן, נושא מרכזי בתנ"ך כולו אלא שנעשה מוחשי ומפורש בברית החדשה במיוחד. אכן יש מלחמה, גלויה ונסתרת שבה כולנו מעורבים וכולנו בוחרים בצד מסויים ובה כולנו מתנסים מדי יום ביומו מבלי להתחשב בכמה שאנו מבינים אם לאו במה שקורה כאן. זוהי המציאות שבחיים במרכז העימות הגדול.

השקפת עולם של לוחמה

תהיה אשר תהיה משמעות הפסוק במתי 12: 11, כפי שראינו אתמול זה עוזר לנו לגלות את מציאות העימות הגדול. הפסוק מתאר מאבק, קְבֻצוֹת, שלפי מה שלמדנו מקטעים אחרים במקרא מתקיימים בין המשיח והשטן.

מה באים ללמד אותנו הפסוקים הבאים?

מתי 29-25:12

ישעיה 27:1

יוחנן 5:19

רומיים 16:20

בראשית 19-14:3

אפסיים 2:2 ; 13-10:6

אלו רק מבחר קטן מקרב פסוקים רבים בתנ"ך וגם בברית החדשה שכונו על-ידי תיאולוג שאינו אדבנטיסטי - 'השקפת עולם של לוחמה', הרעיון שיש קרב המתחולל בין הכוחות העל-טבעיים ביקום, לוחמה שבה כל אחד מאיתנו מעורב בצורה מסויימת. אין זה רעיון חדש בקרב אדבנטיסטים שומרי שבת. הרעיון הזה הוא חלק מהתיאולוגיה שך הקהילה כבר מימיה החלוציים ; אכן, חלוצי הקהילה החזיקו ברעיון הזה עוד לפני שהוחלט להקים את מוסד הקהילה ועוד לפני שאורגנה רשמית.

כיצד מתגלה לך מציאות המאבק בחיך? כיצד היא מתבטאת בהחלטות שעליך לגבש ובפיתויים העומדים בפניך? כיצד יכולה הבנת מציאות המאבק הזה להוות מרכיב ועזרה בתהליך קבלת החלטות נכונות ונבונות ולעמוד איתנה ובהצלחה כנגד פיתויים?

כשהקרב הופך לנבזי

כפי שכבר נוכחנו לראות, מילותיו של ישוע במתי 11: 12 על עומקו, מעידות על-כך שְקוֹם מלכות האלוהים חייב להיות כרוך במאבק ואפילו במלחמה. אנו מבינים שקרב זה הוא העימות הגדול שהשתולל אז ושעדיין מתרחש. עד ההשמדה המוחלטת של החטא, של השטן והאובדים. ולעיתים הוא יכול להיות, ואומנם הוא - קשה במיוחד. נוכל לראות שמציאות העימות הגדול והנורא בהקשר למה שישוע עצמו אמר במתי 11: 12. **קיראו את מתי 11: 1-12. כיצד מתגלה העימות הגדול ברמות השונות. כיצד עוזרת לנו ההבנה של העימות הגדול להסביר את שקורה בקטע זה?**

מי אתם חושבים שנתן את ההשראה למנהיגים לכלוא את יוחנן? תוכניתו של השטן הייתה לא רק לעצור ולהפסיק את פועלו של יוחנן אלא גם להטיל ספק באמונתו בישוע. אחרי הכל אם גורלו של זה שבא להודיע על בואו של המשיח כזה הוא אז איזו תקווה קיימת לישוע עצמו? ואין ספק שהשטן גרם גם לחסידיו של ישוע לתמוה ולשאול את עצמם את השאלה: אם ישוע מנצרת זה יכול לעשות כל-כך הרבה דברים נפלאים ויש לו סמכות גדולה כל-כך, מדוע הוא מרשה שאדם כה נאמן וטוב כמו יוחנן, בן דודתו, להנמק בכלא? מי לדעתכם החדיר ספקות ושאלות לליבו של יוחנן? מדוע אני כאן? מדוע אין ישוע משחרר אותי? יוחנן שאל: **"אַתָּה הוּא אֲשֶׁר נֹעַד לְבֹא, אוֹ נִחְפָּה לְאַחֵר?"** (מתי 3: 11). זהו יוחנן שהטביל את ישוע, זוכרים? הוא ש"רָאָה אֶת רוּחַ אֱלֹהִים יוֹרֵדַת פְּיוֹנָה וּבָאָה עָלָיו" (מתי 3: 16). הוא זה ששמע **"קוֹל מִן הַשָּׁמַיִם אוֹמֵר: "זֶה בְּנִי אֱהוּבִי אֲשֶׁר בִּי חֶפְצִי"** (מתי 3: 17). אך למרות שהוא היה עד לכל אשר התרחש, נתמלא ליבו ספקות, ומצבו של הלך והתדרדר בכלא הטחוב מה שהוביל לספקות נוספות (מארק 6: 25-28).

אם ישנו משהו שגורם לכם לספק ברגע זה, במה תוכל להתמקד, על מה תוכל לחשוב ולהתפלל שיסיר את הספקות ויעזור לכם לממש את הסיבות הנפלאות לביטחונכם בטובו של אלוהים?

מקרה אבוד

לאורך כל ההיסטוריה, נקלעו בני אנוש למלחמות. משהו בטבע האנושי גורם לקבוצה אחת לרצות לבזוז להרוס ולהשמיד את הקבוצה מנגד. בספר על בְּרִטְנָדְ ראסל, אביה של קְתֵרִין טַאָיִט היא כתבה על הדאגה שהעסיקה את מוחו בגלל השמחה ברחובות אנגליה לשמע הסבירות של מלחמה עם גרמניה. "הוא גדל עם אופטימיות ויקטוריאנית מתפתחת, עם אמון בכך שבעוד זמן ילך העולם כולו בעקבותיה של אנגליה, מתרבות ברוטלית אכזרית למדינה מתורבת ונאורה בעלת אוטונומיה. ולפתע פתאום הוא הבין את האמת לנוכח בני ארצו חוגגים ורוקדים ברחובות לשמע הסיכויים שבהשמדת אלפי אנשים, בני אדם אחים הדוברים בשפה הגרמנית". 'אבי, ברטרנד ראסל' עמ' 45. (אנגליה: הוצאת טואמס, 1997). סנטימנטים אלו היו לאורך כל ההיסטוריה מנת חלקם של רבים אחרים כמו ברטרנד ראסל, כך מתגלה מציאות הטבע האנושי באופיו הטרגי העקבי. במרבית המלחמות שאירעו לא נודעה תוצאתם מראש. אלו שהשתתפו במערכות לא ידעו אם ידם תהיה על העליונה אם לאו. בהשקפת העולם של לוחמה מתמדת ביקום, ישנו יתרון אחד: אנו יודעים מראש מי ניצח. המשיח ניצח ניצחון מכריע ומוחלט עבורו. לאחר קורבן המשיח לא נשאר שום ספק אודות המנצח ומי רשאי להשתתף בפירות הניצחון הזה. עילתו של השטן באמת מקרה אבוד היא.

מה מלמדים הקטעים הבאים על תוצאות העימות הגדול? עברים 14: 2; קורינתיים א' 20-27; התגלות 12: 12, 10: 20

בדיוק כשם שהפסיד השטן במערכה, במלחמה בשמיים כך גם הפסיד במלחמה כאן עלי אדמות. ולמרות כל זאת ממשיך השטן בשנאתו וברצונו לנקום, "מְשׁוּטְט פֶּאָרְיָה שׁוֹאָג וּמִחְפֵּשׁ לוֹ לְטָרֵף מִיִּשְׁהוּ" (פטרוס א' 8: 5). אף על פי שניצחונו של המשיח היה מושלם, הקרב עדיין בעיצומו וביטחוננו היחיד הוא בהנחת עצמנו, גוף ונפש לצידו של המנצח. אנו עושים זאת בהחלטות שאנו עושים, בבחירה שלנו יום אחר יום. האם אנו מקבלים החלטות שממקמות אותנו לצידו של המנצח, מקום בו מובטח לנו הניצחון גם כן, או לצידו של המובס, מקום בו ההפסד מוחלט? בתשובה לשאלה הזו תלויים חיי העולמים.

חומר נוסף למחשבה: מי בינינו אינו מודע למציאות העימות הגדול? אנו מודעים למלחמה הזו משום שאנו חווים אותה בתוכנו מדי יום. אנו חיים בעולם הטעון תיקון, עולם המקולל בחרדה, חששות וכאב. עולם שבו הנחש אינו מוגבל לעץ אחד בגן אלא שהגן מלא ב'נחשים'. עולם שבו לחשי הפיתוי באים בצורות שונות ושלוכד ברשתו את שאינם מקפידים באמונה ובתפילה. אין פלא אם כן שישוע הזהיר: **"הֵיו עֲרִים וְהִתְפַּלְלוּ כְּדִי שֶׁלֹא תָבוֹאוּ לְיַדִּי נָסִיּוֹן"** (מתי 26: 41). ומכל הפחים הטמונים לנו ייתכן שהמסוכן ביותר עבור המאמין המשיחי הוא האמונה בשקר. שאומר: 'כשנכנעת לפיתוי הרחקת לכת מדי ואין אלוהי חסד שיקבל אותך חזרה לזרועותיו'. האם יש בינינו מישהו שלא 'שמע' את הקול הזה לוחש שקרים מסוג זה לאוזנינו? במובן מסויים ישנה אמת בכך שהרי גם אם הוכנעת אך פעם אחת לחטא אמנם הרחקת לכת מדי. אולם בדיוק לשם כך בא ישוע, ניצח עבורנו במקום שבו הפסדנו ומציע לנו את זכות ניצחונו. זה נושא הבשורה, שישוע עושה עבורנו בעימות הגדול את שלעולם לא נוכל לעשות בעצמנו. באותה עת עלינו לבחור כל יום כל שעה, רגע אחר רגע לבסס עצמנו לצידו, ונוכל לעשות זאת בציותנו לדבריו ובתביעת הבטחותיו לניצחון שנחל, תוך שאנו נשענים על זכויותיו, עירבוננו לגאולה.

שאלות לדיון:

1. מהם חלק ממציאויות פיזיות אחרות הקיימות סביבנו ושעדיין אינן חדירות מוחשית לתודעה? כיצד יכולה מציאות זו לפתוח את ראשינו לאפשרות הקיומית של כוחות ושררה שאינם ניתנים להבחנה בעזרת חושינו? כיצד יכולה הבנת מציאויות אלו לעזור לנו להבין את העימות הגדול?
2. רבים מהמשיחיים בעולם אינם מאמינים או מבינים את המציאות וההשקפה של העימות הגדול. אילו סיבות ייתכנו לקושי שלהם לראות זאת? אילו וויכוחים יוטחו בפניכם כנגד קונספט זה, וכיצד תוכלו לענות? אם יכולתם לתת לאדם שהוא שיעור בנושא העימות הגדול, באיזה פסוקים הייתם משתמשים?
3. כיצד תתייחסו לשאלה מדוע אנו עדיין כאן אלפי שנים לאחר ניצחונו של ישוע בקורבן המשיח? אחרי מותו, קימתו לתחייה ועלייתו השמימיה, מדוע לא חזר ישוע לחסל את השטן אחת ולתמיד?

שיעור מספר 6*
30 אפריל - 6 מאי

המנוחה בישוע

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מתי 11:28-30; 12:1,2; לוקס 6-14:1; יוחנן 9-16:5; מתי 12:9-14; ישעיה 58:7-13.

פסוק לשינון: "בואו אלי כל העמלים והעמוסים ואני אמציא לכם מנוחה." (מתי 11:28).

"המשיח היה דוגמה חיה ומאלפת לעשרת הדברות. הוא לא עבר על שום עבירה על החוקים הקדושים לאורך כל חייו. בעמדו כנגד ענן העדים שחיפש להרשיעו עמדה לו הזכות לומר: **"מי מכם על עוון יוכיחני?"** (יוחנן 8:46)" (אלן גיי ווייט, 'חמדת הדורות' עמ' 287).

חיייו של ישוע שיקפו את משמעות חוקיו, עשרת הדיברות של אלוהים. הוא היה התגשמות הדיברות בשר ודם. כך שבמבט בוחן על חייו נוכל ללמוד מה זה בדיק לשמור את מצוותיו וכיצד לשמור אותן באופן שלא יהיה יבש, חסר רוח וליגאליסטי. וכמובן שבין אלה מצוי הדיבר הרביעי, השבת שביום השביעי בשבוע. השבוע נמשיך ללמוד מבשורת מתי, נלמד מעט על העימותים בגין השבת ונראה כיצד מתבהרת דרכו של ישוע בשמירתו את השבת. אם מצוותיו של אלוהים הם תשקיף אופיו של אלוהים, ואם ישוע נתן צורה מוחשית למצוות אלו, אזי נוכל ללמוד על אופיו של אלוהים וכיצד נוכל לשקף את אופיו בחיינו אם נלמד כיצד שמר ישוע את השבת ומה הוא לימד עליה.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-7 במאי.

עולו הקל של ישוע

במתי 11:20-27 מתועדת תוכחתו של ישוע לערי הגליל שדחו את מה שלימד ופועלו. מה שמפחיד בתוכחה והאזהרה מפני חורבן כליל זה העובדה שלערים אלו ניתנה זכות והזדמנויות לדעת את האמת. האמת בהתגלמותה (יוחנן 6:14) התהלכה בינותם. ואם זה לא היה מספיק הוא גם עשה במ ניסים רבים (מתי 11:20); ועדיין סירבו יושביהן לחזור בתשובה. אכן הוא אמר שאם היו ניסים אלו שעשה בכפר נחום נעשים בסדום למשל, היא הייתה עומדת על תילה עד עצם היום הזה. במילים אחרות מצבם היה גרוע מזה של תושבי סדום. מיד בהמשך בפסוקים 25-27 מתפלל ישוע לאב, מודה לו ומשוחח עימו אודות מערכת היחסים הקרובה שביניהם. הוא גם מכיר בתודה את כל שניתן לו מידי האב ובעצם מראה בצורה ברורה יותר מדוע דחייתן של הערים הללו טרגית כל כך.

קראו את מתי 11:28-30. מה אומר כאן ישוע, ומדוע זה בא כאן מיד לאחר דבריו

לערים?

לאחר גינוי חוסר אמונתם, לאחר שחזר ואישר את קירבתו לאב הציע ישוע לכל העמוסים והעמלים מנוחה ומרגוע. במילים אחרות הוא אומר לשומעיו שלא לעשות את אותן טעויות שעשו האחרים בדחייתם אותו. לו הכוח והשלטון לעשות כשם שהבטיח והוא טוען כי בבואנו אליו נוכל למצוא מנוחה לנפשותינו. בהקשר זה המנוחה כוללת שלום, הבטחת הגאולה והתקווה שאינה נגישה לדוחיו.

למה עוד מתכוון ישוע באומרו כי ייתן לנו מנוחה? האם כוונתו לעצלנות? האם הוא התכוון שהכל מותר, אפשר לעשות כל מה שבא לנו? כמובן שלא. לישוע סטנדרט עילאי עברנו; נוכחנו בכך בדרשה על ההר. אולם אין ביחסינו עם ישוע כוונה לייאש ולעייף אותנו בעמל כבד מנשוא. אם נלמד ממנו, אם נתחקה אחריו ואחר אופיו נמצא מנוחה מצרות, טרח ויגע רבים בחיינו. וכפי שנראה מיד, אחת הדרכים שבה מובעת מנוחה זו היא השבת.

כיצד אתם חווים את ההבטחה שמציע ישוע כאן? מה הקשר שבין היות עֵנִי ונְמוּךְ רוח לנשיאת עול קל?

מהומה בגין יום המנוחה

אם בוטלה ונפסלה השבת כשם שטוענים מרבית המאמינים המשיחיים בעולם, אם היא הוחלפה או התקיימה בישוע או כל רעיון אחר, מדוע אם כן עסק ישוע כל-כך הרבה באופי ובצורה שבה אנו אמורים לשמור את השבת?

**קיראו את הפסוקים הבאים. מהם הנושאים השנויים במחלוקת ומהם שאינם?
מתי 12:1,2; לוקס 6:1-14; מארק 2:23-28; יוחנן 5:9-16**

הפרושים שידעו שהסיבה לשבותם וגלותם של עם ישראל לבבל היתה חילול השבת במשך דורות, היתוו תוכנית למניעת עונשים מסוג זה. תוך כך הם יצרו שרשרת ארוכה של תפילות, חוקים, כללים ותקנות למיניהם לגבי המקובל והאסור בשבת בחושבם לשמר את קדושתה. מה היו מקצת החוקים? - אם הטילה תרנגולת ביצה בשבת האם מותר לאוכלה? מרבית הפרושים היו סבורים כי אם היתה התרנגולת מטילת ביצים משכבר אסור לאכול את הביצה שהוטלה בשבת משום שהתרנגולת עמלה. אולם אם היתה זו תרנגולת שבדרך כלל לא הטילה ביצים כי אם פוטמה על-מנת לשחוטת אז מותר לאכול את הביצה שהוטלה בשבת משום שלא היה זה עיקר עמל התרנגולת. (היתה גם הצעה שמותר לאכול את הביצה שהוטלה בשבת על-ידי תרנגולת המטילה ביצים באופן קבוע אם מאוחר יותר תישחט התרנגולת על שחיללה את השבת). האם מותר להסתכל במראה בשבת? התשובה היא - לא! משום שאם תראה שעה לבנה ייתכן שתתפתה לתלוש אותה, ופעולה זו היא חילול השבת. אם נשרף ביתך בשבת, האם מותר ללכת ולהציל מעט מבגדיך? התשובה היא שמותר לך לשאת רק חליפה אחת. אבל אם תוכל ללבוש אחת מהן תוכל לקחת אחת נוספת. (דרך אגב, אם ביתך עולה באש אסור לבקש מ'גוי' לכבות אותה, אלא שאם ה'גוי' מכבה אותה מבלי שנשאל זה מותר). האם מותר בשבת לירוק? התשובה: מותר לירוק על סלע אבל אסור לירוק על האדמה מכיוון שזה עלול ליצור חימר המיועד לבנייה.

ייתכן שנצחק על כך, אולם בדרכנו שלנו כיצד נוכל להימנע מלהמציא חוקים וכללים שכאלה, לא רק בנוגע לשבת אלא בכל הקשור בחיי האמונה שלנו; כלומר באובדן הראייה וההבנה של מה שבאמת חשוב במקום להתמקד בקטנוניות ובמזעריות?

תגובתו של ישוע

זו היתה האווירה שבה פעל ישוע: חוקים נוקשים בלתי מתפשרים ובלתי אפשריים שנתבקשו על-מנת לשמר את קדושתה של השבת ושהרסו את המטרה המקורית של השבת. השבת היתה אמורה להיות יום מנוחה מעבודה, מעמל ומלאכה; יום שבו נסגוד לאלוהים ונשב יחד עם אחים מאמינים בצורה שאינה ברת-ביצוע במהלך שבוע העבודה; יום שבו ידעו ילדים כי הוריהם זמינים להם יותר מכל יום אחר; יום שניתן לָשֵׁשׁ ולשמוח בו בְּשָׁל מה שנעשה עבורנו על-ידי הבורא והגואל.

קיראו את מתי 8-12:3 והיווכחו בדרך שבה מגיב ישוע לעול הכבד של הפרושים. קיראו גם את שמואל א' 6-1:21. מה קו המחשבה בטיעון של ישוע?

ישוע אומר להם את שאמר מאוחר יותר בצורה נוקבת יותר (ראו מתי 23:23,24) - להתמקד במה שחשוב באמת. ישוע משחזר במוחם את הסיפור אודות דוד המלך בזמן היותו פליט הנמלט על חייו שלקח את לחם הפנים ממשכן העדות, לחם שנועד למאכל הכוהנים בלבד. במקרה הזה רעבם של דוד ולוחמיו היה חשוב יותר ממתכונת משכן העדות. וכך גם רעבם של תלמידי ישוע היה חשוב יותר מחוקי השבת הקיימים בעניין קציר. ישוע מצביע גם על עבודתם של הכוהנים בשבת בבית המקדש. בשבת הורשתה עבודה מסוג זה. וכך הורשה לתלמידיו, חסידיו של ישוע לבצע פעולה זו בשבת משום שישוע עצמו היה גדול מבית המקדש. שום דבר ממה שאמר כאן ישוע לא שינה כהוא זה או הפחית מהמצווה האלוהית לשמור את השבת. דבריו נועדו לשחרר אותם לא מהשבת אלא מחוקים חסרי משמעות שהסוו את מה שהשבת אמורה היתה להיות, ביטוי המנוחה שבמשיח בוראינו וגואלנו.

”בימיו של ישוע הפכה השבת למסולפת ונלוזה ששמירתה שיקפה את אופיים האנוכי והשרירותי של המין האנושי במקום את אופיו האוהב של האב בשמיים.”
(אלן ג'י וייט, "חמדת הדורות", עמ' 284). בחנו את מעשיכם ושאלו את עצמכם כיצד תוכלו לוודא שאתם משקפים את אופיו האוהב של האב בשמיים במקום לשקף אנוכיות ושרירותיות?

ריפוי בשבת

מעניין מאוד להבחין בעת קוראינו בבשורות את מספר הפעמים שבהם נתקל ישוע במנהיגי הדת בשבתות. מדוע לדעתכם אוזכרו בכל ארבעת הבשורות מקרים רבים בהם מתוארים המאבקים שבם מצא ישוע עצמו עם מנהיגי הדת בנושא שמירת השבת אם היתה זו להיבט? נקודה זו נעשית מובהקת יותר לאור העובדה שהבשורות נכתבו שנים לאחר פועלו של ישוע, שנים לאחר מותו, קומו לתחייה ועלייתו השמימה. למרות שאנשי אֶסְפֹּלָה חלוקים בדעותיהם בנוגע לתאריכים שבם נכתבו הבשורות, רבים מתארכים את מועד חיבורם בערך 20 - 30 שנה אחרי קורבן המשיח. כך שאם עד אז הוחלפה השבת ביום הראשון (טיעון שכיח), אין רמז לשינוי זה באף אחד מהכתבים שבהשראת רוח הקודש אודות חיי ישוע ופועלו. לפיכך נמצאת רֶאִיָּה חזקה שהשבת, מנוחת יום השביעי בשבוע לא בוטלה, לא שונתה, ויום הראשון לא בא במקום השבת כיום הקדוש, בטח שלא לפי אף צו חדש או דוגמה שנתן ישוע. ההיפך נכון, אם נתמקד בתורת ישוע ובדוגמאותיו, הרי שהבשורות מראות לנו את המשך תוקפו של היום השביעי, הוא יום השבת.

קיראו את מתי 14-9:12. מה הנושא כאן ומדוע זה יכול להיות מקור למחלוקת?

"בשבת אחרת כשנכנס ישוע לבית הכנסת הבחין באיש שידו גִּבְשָׁה. הפרושים השגחו בישוע לראות מה יעשה. הגואל ידע שבריפוי בשבת הוא ייחשב למחלל השבת ואף על פי כן לא היסס לשבור את חומת המסורת ודרישותיה שגדרו את השבת...היה זה פתגם בקרב היהודים שכישלון לעשות טוב כשמזדמנת האפשרות הוא כדין עוולה; ולהיכשל בהצלת חיים שווה בהרג. ובתוך כך התעמת ישוע עם הרבנים בטרטוריה שלהם." (אלן ג'י ווייט, 'יחמדת הדורות', עמ' 286).

כשם שביקש לעשות בשבת הקודמת, רצה ישוע להפנות את תשומת לב העם לעבר המטרה הנעלה יותר של הַדִּיבָּר הרביעי, לתכלית והיעד הנעלים יותר של חיי אמונה. לאנשים הללו לא הייתה שום בעיה להשאיר את בעל היד היבשה בכאבו וסיבלו מאשר להפר חוקים ותקנות שהומצאו על-ידי בני אדם בנושא השבת, כללים שעיוותו את השבת כל-כך עד שלמשוך שור מתַעֲלָה בשבת היה חוקי אולם לדאוג לרווחתו של בן אדם ולשחררו מסבל היה אסור. כמה חשוב לוודא שאמונתנו במעשה אינה מונעת מלחיות באמונה לפי קריאתו של אלוהים.

שמירת השבת

כמו שצריך להיות ברור מאוד מן הבשורות, ישוע לא ביטל את השבת. נהפוך הוא, ישוע שיקם, תיקן והחזיר את השבת לקדמותה, בהתירו אותה מחוקים נוקשים שנקבעו על-ידי בני אנוש. מאות שנים לאחר מכן עדיין שמרו משיחיים את השבת ונחו בה. ההיסטוריון מהמאה החמישית בשם סוקרטס סקולסטיקוס כתב: "כמעט שכל בתי הכנסת ברחבי העולם חגגו את מסתורין ארוחת האדון מדי שבת בשבתו, אולם המשיחיים שברומא ואלכסנדריה סירבו לעשות כן בגין מסורות עתיקות." ("ההיסטוריה בתי הכנסת", ספר מס' 5 עמ' 289).

אין ספק אם כן, תהא הסיבה אשר תהיה, לעובדה שכל המאורעות הללו תועדו בבשורות, לא הייתה זאת על-מנת להרחיק הלאה מהשבת אף נפש.

קיראו שוב את מתי 12:12 והתמקדו בביטוי: "לֵבָן מִתֵּר לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב בַּשַּׁבָּת"
מה משמע הדברים בהקשר המידי של דברי ישוע, ומה זה בא ללמד? כיצד צריך לשמור את השבת?

למרות שחוקי היהדות מרשים מתן שירות רפואי בשבת לאדם שחיו בסכנה, ישוע לקח את הנושא יותר לעומק. ריפוי, אפילו זה שיכול להידחות לימים אחרים בשבוע מותר בשבת. שימו לב גם למה שאמר ישוע מאוחר יותר בבשורה על פי מתי: **"עַל־כֵּן כָּל־סוֹפֵר מְלַמֵּד לְמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם דּוֹמֶה לְאִישׁ בְּעַל־בֵּית הַמּוֹצִיא מֵאוּצְרוֹ חֲדָשׁוֹת וְגַם יִשְׁנוֹת"** (מתי 52: 13). ללא ספק הביא ישוע אוצרות חדשים גם כן.

קיראו את ישעיה 58:7-13. כיצד עוזרים פסוקים אלו לשקף את המשמעות האמיתית של הליכה בעקבותיו של האדון ולחיות בהתאם לעקרונות חוקי הקב"ה כולל השבת? כיצד נבין את המילים: "גִּדְרֵךְ פָּרָץ" במיוחד בהקשר של מסר שלושת המלאכים בהתגלות פרק יד' 6-12.

חומר נוסף למחשבה: 'עם או בלי דת' אמר פעם מישהו, 'אנשים טובים יעשו מעשים טובים ואנשים רעים יעשו מעשים רעים. אולם בשביל שאנשים טובים יעשו מעשים רעים, בשביל זה צריך דת'. במאה ה-17 הזהיר המיסטיקן הנודע בְּלִיז פֶּסְקָל 'אנשים לא עושים רע באופן מושלם כל-כך ובשמחה רבה כל-כך יותר מאשר מתוך אמונה דתית'. למרות שהדברים מופרזים במקצת, לצערינו ישנה אמת מסויימת ברגשות אלו. אמת זו מתגלה בהקשר של שיעור השבוע בעניין הפרושים והשבת

"כשפנה ישוע לפרושים בשאלה אם מותר בשבת לעשות טוב או רע, להציל נפש חיה או להרוג, הוא הטיח בפניהם את כוונותיהם המרושעות. הם רדפו אותו באיבה מרה בעוד שהוא הושיע חיי אדם והביא אושר להמונים. האם היה טוב יותר להרוג בשבת כשם שהם רצו לעשות (איתו לפחות) מאשר לרפא את המיוסרים כפי שהוא עשה? האם היה זה מוצדק יותר לשאת מחשבות רצח בלב ביום הקדוש לאלוהים מלאהוב כל אנוש, ולבטא זאת במעשי חסד?" (אלן גיי ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 287).

שאלות לדיון:

1. למה התכוון ישוע כשאמר: "חֲסֵד חֲפָצְתִּי וְלֹא-זִבָּח" (מתי 12:7)? תוך שאתם מנסחים תשובה, חישבו גם על הפסוקים הבאים: מתי 9:10-13; הושע 6:6; ישעיה 1:11-17.
2. לאור הראיות החותכות שבכתבי הקודש, מדוע אתם סבורים שכל-כך הרבה מאמינים משיחיים, נאמנים ואוהבים את ישוע, מתעקשים בנחישות דעת לדחות את השבת? מה ניתן לעשות מלבד לספק הוכחות מן הכתובים, שאולי יגרום להם להיפתח לאמת בנוגע לשבת
3. כיצד אתם שומרים על קדושת השבת? באילו דרכים תוכלו לשאוב ניסיון עמוק ועשיר יותר בשמירת השבת?
4. ישוע אמר: "עָלֵי נְעִים וְקֵל מְשָׁאִי". שאלו את עצמכם את השאלה: באילו דרכים נוכל להפחית את המשא ולשחרר מעט את העול של אלו מסביבכם?

שיעור מספר 7*

13 - 7 מאי

אדון היהודים והגויים

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מתי 14:1-21; שמות 14:3; מתי 22:14-33; ישעיה 13:29; מתי 20:1-15; מתי 28:15-21.

פסוק לשינון: "אֲנִי יְהוָה קְרָאתֶיךָ בְּצֶדֶק וְאַחֲזֶק בְּיָדְךָ וְאַצְרֶךָ וְאַתְּנֶה לְבְרִית עִם לְאוּר גּוֹיִם". ישעיה 42:6.

במתי 15:24 אומר ישוע במפורש "לֹא נִשְׁלַחְתִּי אֵלָּא אֶל הָעָם הָאוֹבְדוֹת אֲשֶׁר לְבֵית יִשְׂרָאֵל". ללא ספק היה ריכוז פועלו של ישוע עלי אדמות בבית ישראל. אולם כתבי הקודש כולם מראים כי עם ישראל לא היה העם היחידי שאיכפת היה לאלוהים ממנו. הסיבה לבחירתם של עם ישראל היתה לברך את כל משפחות האדמה. "כֹּה-אָמַר הָאֵל יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם רִקַּע הָאָרֶץ וְצִאֲצִיאָהּ נָתַן נִשְׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לְהִלָּכִים בָּהּ: אֲנִי יְהוָה קְרָאתֶיךָ בְּצֶדֶק וְאַחֲזֶק בְּיָדְךָ וְאַצְרֶךָ וְאַתְּנֶה לְבְרִית עִם לְאוּר גּוֹיִם: לְפָקֶחַ עֵינַיִם עֲוֹרוֹת לְהוֹצִיא מִמִּסְגָּר אֲסִיר מִבֵּית כְּלֹא יִשְׁבִּי חֶשֶׁד" (ישעיה 42:5-7). מעם ישראל, או ליתר דיוק, דרך המשיח צאצא עם ישראל- ביקש אלוהים להימצא בלב כל אדם בעולם. השבוע נראה עוד מניסיונותיו של אלוהים לבוא לליבותם של נזקקי הישועה.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-14 למאי.

האכלת רעבים ללחם

אחד המעשים הידועים ביותר של ישוע היה האכלת חמשת אלפים אנשים "מִלְבָּד הַנָּשִׁים וְהַטָּף" (מתי 14: 21). אולם כמו עם כל סיפור בברית החדשה, הסיפור הזה מתרחש בהקשר שעוזר לנו להבין לעומק את משמעות מעשיו של ישוע.

קיראו את מתי 21: 1-14. מה קרה לפני הנס הזה ואיזה חלק היה לנס זה במה שקרה בהמשך?

שימו עצמכם בנעליהם של השליחים. יוחנן המטביל היה אדם שה' החשיב כלבבו. אך עובדה זו לא הועילה לו כי בסופו של דבר הוא הוצא להורג. השליחים היו אלו שמסרו לישוע את החדשות הרעות. למרות שלא נכתב על כך דבר, לבטח אירוע זה הרתיע אותם במיוחד, ואמונתם עמדה למבחן. ונראה שאחרי מה שעשה ישוע הם די התעודדו. קיימת משמעות עמוקה יותר לסיפור מעבר למצב רוחם המרומם של השליחים. כשהאכיל ישוע את האלפים לא יכלו הסועדים שלא להיזכר במן שאלוהים הוריד מן השמיים עבור אבות אבותיהם במדבר.

"התפתחה מסורת ביהדות שהמשיח יבוא בחג הפסח ושיחד עם ביאתו יירד מן מהשמיים שוב... כך שכשהאכיל ישוע את חמשת האלפים לפני חג הפסח אף אחד לא הופתע כך שהקהל יכול היה לשער ולשקול אם אכן הוא המשיח ואם עתיד היה לעשות נס גדול יותר בהאכלת העם כולו מן באופן מתמיד". (גיון פאוליאן, "מגבר כתבי הקודש חיי השפע", בוייס: אירגון הוצאת דפוס פסיפיק, 1995, עמ' 130, 140). זה היה המשיח שרצה העם: משיח שידאג לצרכיהם החיצוניים. ברגעים אלה נכון היה העם להכתיר את ישוע כמלך וסירובו עלול לאכזב אותם קשות. היו להם ציפיות, וכשלא נענו ציפיות אלו רבים הפנו גבם לישוע אף על פי שהוא בא לעשות עבורם הרבה מעבר לציפיותיהם הגשמיות.

באילו מובנים יכולות ציפיותיכם מאלוהים להיות צרות אופקים?

אדון הבריאה כולה

אחרי נס האכלת האלפים הורה ישוע לחסידיו להיכנס לסירה (מתי 22: 14). הוא רצה להוציאם מהמהומה והלחץ. מורה טוב ימנע מתלמידיו את שאינם מסוגלים לעמוד בו. "בקוראו לשליחיו" כתבה אלן ג'י ווייט, "ביקש מהם ישוע לקחת את הסירה ולחזור לכפר נחום בעוד שהוא נפרד מההמונים... הם התנגדו להסדר הזה; אולם ישוע דיבר איתם בסמכות חסרת תקדים בצורה שלא פנה אליהם בעבר. וכך הם הבינו שהתנגדות נוספת תהיה חסרת תועלת, ובשקט שמו פעמיהם לעבר הים". ("חמדת הדורות", עמ' 378).

קיראו את מתי 33-23: 14. מה מגלים פסוקים אלו אודות ישוע וטבעה של הגאולה?

רגע התגלות מתרחש כשהשליחים אחוזי האימה תוהים מיהו המהלך על המים לקראתם. ישוע אומר להם: "חֲזִקוּ, אֲנִי הוּא. אֵל תִּירָאוּ." (מתי 14: 27). הביטוי מהשפה היוונית, שפת המקור של הברית החדשה, משמעו שמו של אלוהים כפי שנשמע באוזני משה בהיותו מול אלוהים בסנה הבוער (שמות 14: 3). בכתבי הקודש מתגלה אלוהים כאדון הבריאה והטבע כולו. בתהילים קד' לדוגמה מודגש שאלוהים אינו רק הבורא אלא זה שאף תומך בבריאה, ובכוחו מתקיים העולם וממשיך להתקיים, ה' הוא זה שמפעיל את כוחות הטבע. אין כאן דבר המרמז על אלוהים שאינו מעורב אישית, אלוהים שברא ועזב את הבריאה לעצמה. יהודי או גוי, כולנו חבים את המשך קיומנו לכוחו המכלכל, התומך והמשגיח של אותו אלוהים שהשקיט את גלי ים הכנרת. (ראו גם עברים 1: 3). זעקתו של פטרוס: "אֲדֹנָי, הַצֵּל אוֹתִי!" (מתי 14: 30), צריכה בעצם להדהד כזעקתנו אנו, כי אם לא יושיענו האדון מי יוכל להצילנו? חוסר האונים של פטרוס באירוע הזה משקף את חוסר האונים שלנו לאור מה שהעולם הזה מטיח בנו.

חישבו עד כמה אנו חסרי אונים ממש, נתונים לחסדי כוחות שאינם תחת שליטתנו. כיצד יכולה מציאות זו לעזור לנו לחזק את תלותנו בישוע?

ליבו של הצבוע

"וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יָעֹן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בָּפִיּוֹ וּבִשְׁפָתָיו כְּבָדוֹנִי וְלִבּוֹ רַחֵק מִמֶּנִּי וְתִהְיֶי יִרְאָתָם אֹתִי מִצֹּת אֲנָשִׁים מְלַמֶּדָה". (ישעיה 29: 13).

למרות שהאדון דיבר אל עם ישראל דאז, איזה מסר עכשווי קיים כאן לקהילה בימינו? מהם שני הנושאים העיקריים שלגביהם מזהיר אותם האדון וכיצד נוודא שאיננו חוזרים על אותם טעויות?

מאות בשנים לאחר שישעיהו ניבא זאת, היה זה ישוע שציטט את הנביא בעת עימות עם מנהיגי הדת. קיראו את מתי 20-15:1. מהו הנושא העיקרי כאן וכיצד ה תייחס ישוע לנושא הזה?

במועד מסויים לאחר שובו לכפר נחום התעמת ישוע עם מורים יהודים בנושא טומאת האדם. מורי העם הוסיפו למצוות אלוהים חוקים, כללים ותקנות שונים העוסקים בטומאה החיצונית של האדם. לדוגמה היו הם אמורים לרחוץ ידיהם בצורה מסויימת. אולם חסידיו של ישוע לא טרחו למלא כללים אלה ולכשהצביעו על-כך הפרושים והסופרים הירושלמים הגיב ישוע במילים קשות. הוא גינה את שיכול להכשיל כל אחד מאיתנו: הצביעות. מי בינינו לא היה אשם בצביעות מתי שהוא בעבר, מי לא גינה חברו בלב או בפה בעוד שעשה הוא עצמו את אותו הדבר או גרוע מכך? אם לא נהיה זהירים, לכולנו הנטייה לראות את חסרונותיהם של אחרים בעודנו עיוורים לחסרונות שלנו. צביעות היא משהו שיש לנו נטייה טבעית אליה.

כולנו שונאים צביעות המתגלה באחרים. קל כל-כך לראות אותה בחיי האחרים. כיצד נוכל לוודא שהיכולת שלנו לראות בביורו את הצביעות בחיי הזולת תבוא לידי ביטוי גם בחיים שלנו?

פירורים הנופלים מהשולחן

לאחר נס ההאכלה, ניסי הריפוי ונשיאת הדרשות לעמו, העם היהודי, מקבל ישוע החלטה לשינוי דרמטי. הוא עוזב את מרכז פעילותו, את איזור מגוריהם של היהודים ונכנס לחבל ארץ הגויים.

קיראו את מתי 28:15-21. כיצד עלינו להבין את התיעוד הזה?

מבחינות רבות אין סיפור זה קל לקריאה והבנה משום שאין לנו את היתרון שבשמיעת טון הדיבור ומראה פניהם של בני השיחה. ישוע מתעלם מהאישה, ואחר כך כשהוא פונה אליה נשמעות מילותיו חדות ונוקשות: **"לא נָאָה לְקַחַת אֶת הַלֶּחֶם שֶׁל הַבָּנִים וּלְזַרֵּק אוֹתוֹ לַכְּלָבִים"** (מתי 26:15).

מה היה קורה אם הייתם מנסים גישה זו? מישוה שואל אם אפשר קצת במבה ואתם מגיבים: 'זה לא נאה להשליך את הבמבה שלי לכלבים'. זאת לא בדיוק הדרך הנכונה להתייחד עם אנשים, לא כן? למרות זאת להלן מספר עובדות לשיקול דעתכם. ראשית, אמת היא שהיהודים החשיבו את הגויים בזמן ההוא לכלבים, שדימו אותם לכלבים מאוסים מוכי שחין המתרוצצים ברחובות. אולם ישוע משתמש בכינוי חיבה, ביוונית המונח הוא כלב קטן, גור, יצורים שנחשבים לבני בית לפחות, שניזונים מתחת לשולחן האוכל. שנית, אישה כנענית זו מכנה את ישוע: 'בן דוד'. מה שמראה על בקיאותה ביהדותו של ישוע. כמו כל מורה טוב, בוחן אותה ישוע בדיאלוג איתה.

קרייג קינר כתב: 'ייתכן כי הוא מבקש ממנה להבין את שליחותו וזהותו האמיתיים שמה היא תחשיב אותו כאחד מהמכשפים הנוודים שאליהם נהרו הגויים לבקש גירוש שדים. אולם מה שבטוח הוא שישוע מזמין אותה להכיר בעדיפותו של עם ישראל בתוכנית האלוהית, הכרה שתהיה הודאה גם כן אודות המצב התלתי שלה... אפשר להשוות בין דרישתו של אלישע כלפי נעמן לטבול בירדן בניגוד להעדפתו של נעמן לטבול בנהרות ארם- אַבְנָה וּפְרָפֶר...דבר שהביא להכרה על-ידי נעמן באלוהי ישראל ואדמתם' (מלכים 17-18:5). ('הבשורה על-פי מתי: פרשנות חברתית-רטורית', עמ' 417).

ודבר נוסף, סביר להניח שאשה זו היתה ממעמד עליון בחברה היוונית וייתכן שהיתה חלק מקבוצת אנשים 'שלקחו לחם השייך ליהודים עניים מרודים ששכנו באיזור עיר הנמל צור...ועכשיו...הופך ישוע את יחסי הכוחות, משום שהלחם שישוע בא לתת שייך לעם ישראל קודם לכל...; "יווניה" זו חייבת להתחנן לעזרה מיהודי נודד". 'הבשורה על-פי מתי: פרשנות חברתית-רטורית', עמ' 417. זאת לא פיסקה קלה להבנה אבל ניאלץ לבטוח בישוע. בדו השיח הזה מעניק ישוע כבוד לאישה הזו כשם שנהג באישה השומרונית על אם הבאר. היא קיבלה רפואה למען ביתה ואמונתה בבן דוד בערה בקירבה.

אדון הגויים

קיראו את מתי 39-29:15 והשוו עם מתי 21-13:14. מהם הדימויים ומהם ההבדלים בין שני הסיפורים?

רבים אינם מודעים לכך שישוע האכיל אלפי אנשים פעמיים, פעם אחת את היהודים ופעם אחת את הגויים. בשני המקרים היתה לישוע חמלה כלפי ההמונים. זה מדהים לחשוב על אלפי גויים שבאים ללמוד, מקבלים אהבה ואוכל מרבי יהודי. היום במבט לאחור כאשר אנו הוגים באוניברסליות של הבשורה (רוב קוראי הבשורה כיום אינם יהודים), אפשר בקלות לפספס כמה מדהים ובלתי צפוי אירוע שכזה נראה לאנשים בזמנו, ליהודים ולגויים כאחד. אין ספק אם כן שישוע ביקש להוציא את כולם מהאזור הנוח שלהם. אולם זו בדיוק היתה תוכניתו של אלוהים מאז ומתמיד, למשוך את כל משפחות האדמה אליו. פסוק מדהים בתנ"ך מעיד על אמת זו: "הָלוֹא כִּבְנֵי כְּשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל נָאִם-יְהוָה, הָלוֹא אֶת-יִשְׂרָאֵל הֶעֱלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּים מִמִּצְרַיִם וְאֶת-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם" (עמוס 9:7). מה אומר אלוהים כאן? האם הוא אומר שהוא מעוניין בחייהם של עמים אחרים ולא רק עם ישראל? האם הוא מעוניין בפלישתים? קריאה זהירה בתנ"ך מגלה אמת זו שוב ושוב, למרות שהיא הפכה מעורפלת ומעומעמת במהלך הדורות עד שבזמן שנוסדה הקהילה של הברית החדשה רבים מהמאמינים היו צריכים ללמוד אמת מקראית בסיסית זו כבפעם הראשונה.

קיראו את רומיים 12-4:1. באילו דרכים מראים פסוקים אלו את האוניברסליות של הבשורה ואת הבשורה עצמה?

חומר נוסף למחשבה: משיחי שוחח עם סטודנטים בקמפוס חילוני. לאחר שעשה שימוש בכל הטיעונים הידועים הוא שינה כיוון ואמר: "אתם יודעים מה, כשהייתם בגילכם ולא האמנתי באלוהים, מדי פעם משהו שיכנע אותי שאולי אלוהים כן קיים, תמיד דחקתי את הרעיון ממחשבותיי. למה? בגלל שידעתי שאם באמת אלוהים קיים, משמע שלפי סגנון חיי אני בצרות צרורות." מצב הרוח השתנה מייד. עשרות בעלי מצפון החלו לפנות בו-זמנית כנגד עצמם. היה זה כאילו עלתה טמפרטורת החדר מהחיכוך שמאחורי הפנים שנעשו חסרי מנוח לפתע. בוודאות, הוא היכה על שורש. סטודנטים אלו, שלא היו משיחיים וכנראה שלא היו מודאגים בנושא עשרת הדיברות, עדיין הרגישו שלא הכל כשורה בחייהם מבחינה מוסרית ושאלו אותם איך ישנו אלוהים, יהיה עליהם לתת הסברים רבים לשאלות בקשר לסגנון חייהם. אולם כמשיחיים שאמורים להיות מכוונים לקנה המידה המוסרי של אלוהים איננו צריכים להרגיש אי נוחות בעומדנו בפני מציאות אלוהית מוסרית, וזאת בזכות הבטחת הבשורה. בין אם אנו יהודים אם לאו, כשעומד בפנינו חטאינו, נוכל למצוא מקלט בצידקתו של המשיח המוצעת לנו "על-ידי אִמּוֹנָה לֹא תִלֹּא תִלֹּת בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹרָה" (רומיים 28: 3). כשמתחדדת רגישותנו לחטאים שלנו נוכל לתבוע את ההבטחה "לִכֵּן אֵין עֲכָשׁוּ שׁוֹם הַרְשָׁעָה עַל אֱלֹהִים שֶׁנִּמְצָאִים בְּמַעֲשֵׂי יֵשׁוּעַ הַמֵּתְהַלְכִּים שֶׁלֹּא כִּבְשׁוּ אֱלֹהִים לְפִי הָרוּחַ" (רומיים 8: 1).

"זה לא משנה אם זה יהודי או בן עם אחר, בלי שום הבחנה בהפרשי גילאים, דרג, לאום או זכות יתר דתית, כולם מוזמנים לבוא אליו (לישוע) ולחיות" (אלן ג'יי ווייט, "חמדת הדורות", עמ' 403).

שאלות לדיון:

- קיראו את מתי 12:1-16. למה, אתם סבורים, שהתכוון ישוע כשאמר: "שִׁימוּ לְבַבְכֶּם וְהִזְהִירוּ מִשְׁאֹר הַפְּרוּשִׁים וְהַצְדֻקִּים." השליחים חשבו שהוא דיבר על חמץ במובן המילולי. במהלך הפסח היהודים נזהרו וביערו חמץ ובתוך כך הם חשבו שהוא התכוון שלא לקנות לחם- חמץ. אולם ישוע התכוון למשהו יותר עמוק מזה, מה זה היה?
- המסר הראשוני שצריך לנבוא מהאמונה המשיחית צריך להיות אהבת המשיח לכל בני האנוש. אנו חוטאים השקועים במאבק, אחרי הכל, ולאף אחד מאיתנו אין סיכוי מלבד ישוע המשיח. לרוע המזל יכול המסר הזה לעיתים להיראות כאילו שאנו שופטים לכף חובה, יהירים, שחצנים ורואים עצמם כנעלים על כל אדם. בעקבותיו של ישוע כיצד נוכל כקהילה להראות טוב יותר את חמלתנו לכל אדם?

שיעור מספר 8 14 - 20 מאי

פטרס והסלע

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: גלטיים 4:4;
עברים 7:26; מתי 20-13:16; אפסיים 2:20; מתי 27-21:16; 1-9:17.

פסוק לשינון: "שָׁאַל אוֹתָם: 'וְאַתֶּם מָה אוֹמְרִים, מִי אֲנִי?'". מתי 15:16.

"מִן הָעֵת הַהִיא הֵחַל יֵשׁוּעַ לְהַבְהִיר לְתַלְמִידָיו כִּי עָלָיו לָלֶכֶת לִירוּשָׁלַיִם וְלִסְבֹּל
הַרְבֵּה מִיַּד הַזִּקְנִים וְרָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַסּוֹפְרִים, וְלַהֲרֹג וּבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לָקוּם"
(מתי 16:21). ברור על פי הברית החדשה: כי על ישוע היה להיהרג. בעת שהופיע מולו
האיום הגדול של הצלב, התפלל ישוע: "וְעַתָּה נִסְעָרָה נַפְשִׁי, וְאַנִּי מָה אֹמֵר: 'אָבִי,
הַצִּילֵנִי מִן הַשָּׁעָה הַזֹּאת'! אֲדַרְבָּא, הָרִי לְשֵׁם כְּךָ בָּאתִי לַשָּׁעָה הַזֹּאת" (יוחנן 12:27).
זו היתה תוכנית הגאולה שכוננה בליבו של אלוהים עוד "לִפְנֵי עֲתוֹת עוֹלָם" (טיטוס
1:2; טימוטי ב' 9:1). משום כך לא אמר ישוע בפשטות כי עתיד הוא לעבור סבל
רב ולהיהרג ולקום לתחייה ביום השלישי, אלא שחייב היה לעבור את כל אלה.
בהתחשב בטבעו של אלוהים, בקדושת חוקיו ומציאות הבחירה החופשית, לא יכלה
האנושות להינצל מהעונש על חטאיה ללא מותו של ישוע.
השבוע נדלה פרטים נוספים מסיפורו של ישוע אם כי נתמקד בפטרס ותגובתו של
פטרס לשליחותו של ישוע, שליחות לקורבן המשיח שתוכננה בטרם עתות עולם.

“אתה המשיח, בן-אלהים חיים!”

תארו לעצמכם את החוויות של פטרוס שהיה עם ישוע למן ההתחלה. מה לדעתכם התרחש במוחו בעוד שהיה עד לנס אחר נס: ריפוי, גירוש שדים, האכלת האלפים, תורתו המדהימה של ישוע, שליטתו בטבע, הקמת מתים והליכתו על פני הים? אילו שאלות עלו בראשו? (כגון בעניין יוחנן המטביל והעובדה שישוע הרשה בדיעבד ליוחנן להיהרג) אילו שאלות צצו במוחו יום אחרי יום בהיותו עד לכל שנעשה סביבו, דברים שאף אדם אחר בהיסטוריה האנושית לא חזה בם? הרי שישוע היה אלוהים בהתגלמות בשר ודם שחי ופעל למען האנושות. (גלטיים 4: 4; עברים 7: 26; ישעיה 9: 6; לוקס 10, 11: 2). לפיכך חייבים היו אלו שבמחיצתו, שחיו עימו ושהיו חסידיו לחוות ניסיונות מיוחדים במינם. **קיראו את מתי 17: 13-16. איזו שאלה שאל ישוע את חסידיו, ומה החשיבות שבעובדה שפטרוס היה היחידי שנתן תשובה? מדוע תשובה זו כל-כך מכרעת?**

הצהרתו של פטרוס כי ישוע הוא “המשיח, בן-אלהים חיים” (מתי 16: 16) היא אחת הנקודות החשובות ביותר בבשורות. פטרוס קרא לו המשיח ובהודאתו זו בעצם אישר את עובדת היותו של ישוע המשיח המובטח, מימוש הנבואה וההבטחה שניתנה בברית עם אברהם ועם עם ישראל כולו. (גלטיים 3: 16). מה עוד שפטרוס הכריז על ישוע כמשיח באיזור שנקרא קיסריה-פיליפי. היה זה חבל ארץ עמים זרים. בימים שלפני הצהרתו נכח פטרוס במתן תשומת ליבו של ישוע לא רק ליהודים אלא לבני עמים זרים גם כן. בהשראת רוח הקודש מכיר פטרוס בכך שישוע היה הרבה יותר מנביא יהודי, מה שאחרים סברו. פועלו נפוץ הרבה מעבר לזה של יוחנן המטביל, אליהו או ירמיהו. אמנם היה פועלו של ישוע מתייחס לכלל האנושות ומשום כך קרא ישוע לעצמו “בן האדם, והראה את הזדהותו האישית עם כל בן אדם. כפי שמראים כתבי הקודש בהמשך, היה לפטרוס הרבה מה ללמוד אודות ישוע, השלמות והאוניברסליות של מה שבה להגשים. **על איזה דברים שעשה ישוע בחייכם תוכלו להעיד לאחרים? מדוע זה חשוב לזכור אותם תמיד ולחלוק אותם עם אחרים?**

”על הצור הזה“

מיד לאחר הודאתו האמיצה של פטרוס בישוע כמשיח, בן אלוהים חיים מגיב אליו ישוע. קיראו את מתי 20-17:16. מה אמר ישוע לפטרוס, וכיצד עלינו להבין את משמעות דבריו אלו?

הביטוי ”על הצור הזה“ הוא מקור למחלוקת בקרב מאמינים משיחיים. הקתולים פירשו שהצור הוא פטרוס עצמו וטוענים שפטרוס היה האפיפיור הראשון. הפרוטסטנטים דוחים רעיון זה מסיבה טובה. העובדות המקראיות מדברות בעד עצמן ומראות בבירור את הרעיון שהצור הוא המשיח עצמו ולא פטרוס. קודם כל פטרוס (שמעון כיפא) מתייחס לישוע במונחים שעוסקים באבן או צור במספר מקומות אחרים (ראו מעשי השליחים 4: 8-12; פטרוס א' 2: 4-8). שנית לאורך כל כתבי הקודש ראיות למכביר על השוואת אלוהים ומשיחו כסלע וצור, ולהבדיל, בני אדם חלשים וחסרי אמינות. ”כִּי-הוּא יָדַע יִצְרָנוּ זָכוֹר כִּי-עָפָר אֲנַחְנוּ“ (תהילים 103: 14). ”אֶל-תִּבְטָחוּ בְּנָדִיבִים בְּבֶן-אָדָם שָׁאִין לוֹ תְּשׁוּעָה“ (תהילים 3: 146). יוחנן כתב על ישוע: ”וְלֹא הֶצְטַדֵּךְ לַעֲדוֹת אִישׁ עַל-הָאָדָם כִּי הוּא יָדַע מֶה בְּקֶרֶב הָאָדָם“ (יוחנן 2: 25). כך גם ידע ישוע מה היה בפטרוס: ”אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָךְ כִּי בְּלִילָה הַזֶּה, בְּטָרֶם יִקְרָא הַתְּרַנָּגוּל, שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים תִּתְפַּחֵשׁ לִי“ (מתי 26: 34).

מה מלמדים אותנו הפסוקים הבאים על הצור שעליו באמת נבנתה הקהילה? (קורינתים א' 4: 10; מתי 24, 25; 7: אפסיים 2: 20).

”כמה חלושה היתה הקהילה בעת שאמר המשיח מילים אלו! המאמינים מנו מספר קטן מאוד וכנגדם התייצבו כל כוחות הרשע והאנשים הרעים; אולם לא היה על חסידיו של ישוע לפחד כלל. בהיותם נבגים על צור יִשָּׁעם, יכלו לעמוד איתנה ולא ליפול לעולם.“ (אלן ג'יי ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 413).

מהו ניסיונכם בהקשר של חולשת האדם ואפשרותו לטעות? כיצד תוכלו להשתמש בניסיונות אלו על-מנת לעזור לכם להישען על הצור בלבד?

פטרס ככלי ביד השטן

קיראו את מתי 23-21:16. מדוע מתכעס ישוע על פטרס לפתע פתאום?

הבעיה של פטרס לא היתה ניסיונו לגונן על ישוע. הוא ניסה להניע את ישוע. הוא לא הלך בעקבותיו כי אם ניסה להובילו. ישוע אמר לו: "סור מלפני, שטן" (פס' 23) משום שכמו השטן שניסה לפתות את ישוע במדבר הפך גם פטרס לסכנה ממשית לשליחותו של ישוע. מארק 3: 33-8 מציין שבמהלך השיח הזה פנה ישוע והביט אל תלמידיו. הוא בא להושיעם. הוא לא ייתן שפיתויים יובילו אותו לשנות את שליחותו ובוודאי שלא על-ידי אחד מחסידיו, ולא משנה כמה שתלמיד מסויים חשב את כוונותיו לטובה. שמעון פטרס גדל באמונה אבל עדיין ניסה לשלוט במצבים ובישוע עצמו. ובמובן זה לא היה פטרס שונה מתלמיד אחר בשם יהודה שניסה גם הוא לנהל את שליחותו של ישוע ולהוציא לפועל את רעיונותיו שלו למה שחשב לעצמו שצריך היה המשיח למלא ולהיות. אולם להבדיל מיהודה איש קריות, היה פטרס בעל תשובה ומוכנות למשמעת וסליחה.

קיראו את מתי 27-24:16. למה התכוון ישוע באומרו: "כי החפץ להציל את נפשו יאבד אותה, אבל המאבד את נפשו למעני ימצאנה" (פס' 25)?

אנו חיים בתרבות שמדרבנת אותנו להגשים את חלומותינו, להקריב כל דבר למען רצוננו. מנגד מבקש ישוע מאיתנו לעשות ההיפך מכך: הוא מזמין אותנו לוותר על החלומות שלנו ולהפקיד אותם בידיו האמונות. פטרס ושאר השליחים למדו לאט לאט מהי אמונה אמיתית. אמונה אמיתית אינה אמורה להיות ניסיון מסעיר של מרדף לווהט אחר רצונותינו. לעיתים אמונה אמיתית היא ניסיון כואב של נטישת רצונותנו. בהרפותנו מהחלומות שלנו, אנו מאבדים את חיינו ומוצאים אותם בעת ובעונה אחת. מהם מספר דברים שעליהם הייתם צריכים לוותר למען תוכלו ללכת בעקבותיו של ישוע? ייתכן שדברים אלו נראו חשובים בזמנם, אולם במבט לאחור כיצד הם נראים לכם היום?

עידוד מהשמיים

קיראו את מתי 9-17:1. מה קרה כאן ומדוע היה זה חשוב כל-כך לישוע ולתלמידיו?

"(ישוע) שכן בחברות ובאהבה של אביו שבשמיים; אבל בעולם שהוא יצר, הוא חי חיי בדידות. כעת נשלחו על-ידי מלכות השמיים שליחים לישוע; לא מלאכים כי אם אנשים שחוו סבל וכאב ושיכלו להזהרות עם הגואל בשעת המבחן של חייו עלי אדמות. משה ואליהו נשלחו להיות לשותפים לפועלו של המשיח. הם היו שותפים לכמיהתו לגאולת המין האנושי...אנשים אלו שנבחרו מעל לכל מלאך סביב כס האלוהים בשמיים באו להיות ולחזק את ישוע בנוגע לסבלו העתידי, ולנחם אותו עם ההבטחה של אהדת מלכות האלוהים השמימית. תקוות העולם, גאולתם של כל המין האנושי היה עיקר נושא שיחתם." (אלן ג'י ווייט, 'כמיהת הדורות', עמ' 425, 422).

כמה מרתק שישוע בן האלוהים באנושיותו צריך היה בעידוד ונחמה מאנשים אלה, שבעצמם ידעו וחוו מנת חלק של סבל ורפיון ידיים. לוקס תיעד "שֶׁהִזְפִּיעוּ בְּהֶדֶר כְּבוֹד וְדָבְרוּ עַל הַסֵּתֶלְקוֹתָיו אֲשֶׁר הָיָה עֲתִיד לְהַגִּישׁ בִּירוּשָׁלַיִם" (לוקס 31: 9). שימו לב למילה להגשים, עובדה נוספת לנחיצות מותו של ישוע למען גאולת האנושות. כל-כך הרבה היה נתון על כף המאזניים שה' מצא לנכון לשלוח עידוד זה. למרות כל מה שראו ושמעו פטרוס יעקב ויוחנן, בעתיד הם יקבלו סיבות נוספות לאמונתם. הקול שבא מן השמיים גם הוא, בהחלט עודד אותם לאחר שהתגברו על פחדם. עוד מגלה מתי ש"יֵשׁוּעַ נִגָּשׁ, נִגַּע בָּהֶם וְאָמַר: "קוּמוּ וְאַל תִּפְחָדוּ!" (מתי 7: 17). ישוע עודד וניחם את תלמידיו בו בזמן שהוא התמודד עם הקשיים הגדולים שעבר.

לא משנה כמה חזקים אנו באמונה ובמחויבות, כולנו צריכים עידוד מדי פעם. משמעות עובדה זאת היא שישנו מישהו שיתכן שצריך עידוד בזה הרגע. מי בסביבה הקרובה לכם זקוק כרגע לעידוד.

ישוע ומס בית המקדש

קיראו את מתי 27:24-17. מה קורה בפסוקים אלו, ומה זה בא ללמד אותנו אודות ישוע?

למרות שכל היהודים היו חייבים במתן מס לבית המקדש היו הכוהנים הלויים והרבנים פטורים ממנו. אם כך, השאלה אותה נשאל ישוע בגין חובתו לשלם מס היוותה קריאת תיגר על שליחותו ופועלו. אלן ג'י ווייט כתבה שפטרוס החמיץ הזדמנות למתן עדות בארוע זה אודות הסמכות המוחלטת של המשיח.

"בתשובתו (של פטרוס) למוכס - שישוע אכן ישלם את המס, נתן בכך את התפיסה השגויה של זה שעל הכוהנים והמנהיגים היה לתת את כספם...אם כוהנים ולויים היו פטורים ממס בשל הקשר שלהם לבית המקדש, עד כמה יותר מהם היה פטור ממס לזה שעבורו בית המקדש היה ביתו של אביו" ("חמדת הדורות", עמ' 434,433).

נוכל ללמוד הרבה מתשובתו העדינה והאדיבה של ישוע לפטרוס. במקום להעליב ולהשפיל אותו, ישוע מסביר לו בעדינות את טעותו. מה גם שישוע מתאים את דבריו לדרך שבה לקח פטרוס באופן יצירתי. במקום לשלם את המס ובתוך כך להכיר בחובתו לשלם-משיג ישוע את המס ממקור אחר: ממעי דג. נס זה הוא יוצא דופן; זוהי הפעם היחידה שלמראית עין עושה ישוע לביתו. אולם לא זאת היתה מטרת הנס. הנס בא להראות לכול את סמכותו של ישוע לא רק בבית המקדש אלא על הבריאה כולה. כיצד נוכל להתחיל להבין מנקודת מבט אנושית איך עשה ישוע נס זה?! מכל הדברים שראה פטרוס עד כאן, התוכלו לנחש את שעלה בדעתו כשנוכח שהחכה שהשליך העלתה את הדג הראשון שבפיו הסכום שהיה לתשלום המס בבית המקדש? (ראו ישעיה 40:13-17).

למרות שלא היה צורך לשלם מס בבית המקדש על-ידי ישוע או שליחיו, טרח ישוע לשלם את המס בכל זאת על-מנת למנוע עימות. כיצד נוכל ללמוד להביא מצבים מתוחים לרגועים יותר במיוחד על דברים שאינם אבסולוטים בכדי להימנע מחיכוחים מיותרים?

חומר נוסף למחשבה: סיפור הנס שבו פטרוס העלה את הדג בניסיונו הראשון ומצא במעי הדג את הסכום המדויק לתשלום המס בבית המקדש והכל במילוי הוראותיו של ישוע הוא סיפור יוצא מן הכלל עד כדי כך שאנשי אסכולה ניסו ועדיין מנסים לדחות אותו כעובדה. לטענתם היה זה סיפור פולקלורי חמוד בשביל לחדד נקודה מסוימת. למעשה אין זה פיתרון בכלל. אמת היא שסיפור זה חורג לגמרי מכלל הניסים שעשה ישוע כגון ריפוי חולים והאכלת האלפים. בתנ"ך קיימים תיעודים כגון ראש גרזן (עשוי מברזל) שצף (מלכים ב' 7: 2-6) והצמר היבש על האדמה הרטובה (שופטים 40-36: 6); כלומר אין זה יוצא דופן באופן מיוחד בכתבי הקודש. מדוע לא הושיט ישוע לפטרוס את הכסף ושלח אותו לשלם את המס במקום לחולל נס שכזה על-מנת לפתור בעיה קטנה יחסית? אין הסבר לכך במקרא. עם כל זאת מלמד השיעור על כוחו של הבורא אותו לא ניתן לאמוד ולכן אין לנו להיות מופתעים. אחרי הכל קיימות ראיות לכוחו המדהים של ה' בכל רגע נתון. הקיום שלנו, קל וחומר, היקום כולו הוא גילוי מדהים על כוחו העצום של אלוהים. אם יכול אלוהים לברוא יקום כזה אין ספק בכלל שלמצוא מטבע מסויים בפי דג בים הוא מעשה קטן מאוד.

למרות זאת שכתב שאול השליח היה בהקשר שונה, מילותיו הם ישר ולעניין גם כאן: **"מָה עִמָּךְ עֶשֶׂר הָאֱלֹהִים, מָה עִמָּךְ חֲכָמָתוֹ וְדַעְתּוֹ! אֵין חֶקֶר לְמִשְׁפָּטָיו וְאֵין מִשְׁגֵּי אֶת דְּרָכָיו"**. (רומיים 33: 11). הסיפור בבשורת מתי הוא רק ראייה נוספת לגילוי אמת זו.

שאלות לדיון:

1. קשייו של פטרוס להכניע רצונו לאלוהים הוא גם המאבק שלנו. מטאפורה טובה של המאבק הזה מצויה במלאכי פרק א', מקום בו שואל אלוהים את עם ישראל להביא רק את מיטב החיות לזבח. **"וְאִמְרֹתֶם הִנֵּה מִתְּלָאָה וְהִפְחַתֶּם אוֹתוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבַּאתֶם גָּזֹל וְאֶת-הַפֶּסֶחַ וְאֶת-הַחֹלֶה וְהִבַּאתֶם אֶת-הַמִּנְחָה הָאֲרָצָה אוֹתָהּ מִיָּדְכֶם אָמַר יְהוָה"** (מלאכי 1: 13). מדוע שיהיה איכפת לאלוהים איזה עולות אנו מביאים לו? משום שהוא רוצה שנבטח בו עם מה שאנו רוצים להחזיק בו. איזה דברים בחייכם אתם מוצאים שמהם הכי קשה לכם להיפרד? כיצד תוכלו להיכנע לרצון אלוהים, ולוותר על הדברים האלה?
2. חישבו על הדרך שבה נהג ישוע במקרה הזה של מס בית המקדש. במקום להחריר ולהחמיר את המצב הוא בחר להניח לנושא. מה זה בא ללמד אותנו על קשיי היום יום שבהם אנו מוצאים עצמנו? כיצד נוכל לדעת מתי הזמן הנכון לשתוק ולהבליג ומתי כדאי שנאמר דבר מה?

שיעור מספר 9
27 - 21 מאי

אלילי הנפש (ולקחים נוספים מישוע)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: קהלת 9:10;
מתי 4-18; מתי 18:21-35; 19:16-30; גלטיים 22, 21:3; מתי 19:27.

פסוק לשינון: "אותה שעה נָגְשׁוּ הַתְּלָמִידִים אֶל יֵשׁוּעַ וַיֹּאמְרוּ: "מִי הוּא הַגָּדוֹל
בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם?" (מתי 18:1).

כבני אדם אנו מוצר של הסביבה ושל החברה, אלו מעצבים את הערכים האמונות והגישה שלנו לחיים. בין אם גדלתם במטרופולין או בכפר בלי מים נקיים זה לא משנה: התרבות והסביבה שבים גדלתם מעצבים את מי שאתם. וגם אם תוכלו לעבור לסביבה חדשה, זו שבה גדלתם תשאיר את חותמה בכם עד יומכם האחרון. למרבה הצער ברמה מסויימת רוב הסביבות והתרבויות שבים חיים בני אדם כיום פועלים כנגד עקרונות מלכות האלוהים. אחרי הכל העולם הזה נתון תחת החטא הקדמוני וערכיו, מוסריו ומנהגיו משקפים מצב זה. מה עוד הם יכולים לשקף? פשוט קשה לנו לראות משום שאנו שקועים בתרבות ובסביבה. פועלו של אלוהים בליבנו בין היתר מורה ומצביע על הערכים, המוסרים והסטנדרטים של מלכות האלוהים. כפי שנראה השבוע, ערכים, מוסר וסטנדרטים אלו שונים בהרבה ממה שאליו נולדנו ושבנו גדלנו. על השליחים היה ללמוד זאת וזה כולל גם אותנו.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-28 במאי.

גדולת הענווה

מי אינו שואף לגדולה? כלומר מי לא רוצה להיות בין הגדולים או לעשות דברים גדולים? הרצון הזה לא חייב להיות במקורו קשור לאנוכיות, גאווה או יהירות. זה יכול מאוד להיות עשיית הטוב ביותר שתוכלו בכל שתפנו תוך תקווה שמעשיכם יביאו ברכה לזולת (קהלת 10: 9). הבעייה היא בהגדרת הגדולה'. כמה קל להבין 'גדולה' בצורה שונה לחלוטין מהתפיסה ונקודת המבט של אלוהים.

קיראו את מתי 4:1-18. מהי גדולה על-פי ישוע? כיצד נוכל להבין זאת בדרך שבה ניישם רעיון זה בחיינו?

על מנת להגדיר גדולה אמיתית קרא ישוע לילד לעמוד לפניו ואמר: **"לִכְנָן מִי שְׂיִשָּׁפִיל אֶת עַצְמוֹ לְהִיט פִּילָד הִזֶּה הוּא הַגָּדוֹל בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. כָּל הַמִּקְבֵּל יֶלֶד אֶחָד כֵּזֶה בְּשָׁמַי, אוֹתִי הוּא מְקַבֵּל."** ישוע לא דיבר על להיות מטיף דגול או איש עסקים מצליח או אפילו פילנטרופיסט גדול. גדולה על-פי אלוהים היא זו שבפנים ליבנו ולא מה שאנו עושים הנראה לעין, למרות שברור שמה שיש בלב ישתקף במעשים. שימו לב שישוע מגדיר גדולה בצורה שונה מזו שרבים בעולמנו מגדירים. אחרי הכל מי מתעורר בוקר בהיר אחד ומחליט שהגדולה שהוא או היא רוצים זה להיות ענו ושפל רוח כילד קטן? זה נראה לנו מוזר להתאווה ולשאוף למשהו כזה ואולם זאת רק משום שאנו מושחתים על-ידי העקרונות הרעיונות והאידיאות של העולם שבו אנו חיים. מה זה אומר להיות שפל רוח כמו ילד? אחד מסממני הענווה הוא ציות, מְשִׁים דְּבַר ה' לפני רצוננו. אם מצאתם עצמכם במסלול לא נכון זה משום שאתם במסלול משלכם. הפיתרון פשוט: השפילו את עצמכם ועלו שוב על דרכו של האלוהים- דרך המלך האמיתית, תוך ציות לדברו. אם אדם וחוה היו נשארם ענווים ושפלי רוח הם לא היו חוטאים. מעניין לשקול את העובדה ששני העצים, עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע היו שניהם במרכז הגן. חיים והרס מוחלט לא בדיוק רחוקים אחד מהשני. ההבדל הוא בשפלות הרוח, בענווה.

איזה עוד רעיונות, יחס וגוישה מהווים חלק מחיינו בגלל הקשר לעולם הזה, דברים שהם בעצם בניגוד לדבר האלוהים? הביאו תשובתכם לשיעור השבת.

הגדולה שבלב סולח

אחת ההשלכות של החטא הקדמון נראית ביחסים בין אישיים. מאותו רגע שבו האשים אדם את חוה בשל החטא (בראשית 3: 12) ועד לרגע זה עלי אדמות, המין האנושי הושחת ונוון על-ידי מאבקים בין אישיים. לצערנו, המאבקים והקשיים האלו לא קיימים רק בעולם אלא בתוך הקהילה, גוף המשיח.

קיראו את מתי 18: 15-35. מה אמר לנו ישוע כאן? מדוע אם כן אין אנו ממלאים את רצונו ועושים כדבריו?

אם כך, קל לדבר מאחורי גבו של כל אחד ולהתלונן עליהם מאשר לפנות אליהם באופן אישי ולדון בנושא. זוהי הסיבה שאיננו רוצים ללכת בדרך זו למרות שנאמר לנו לעשות זאת בדרכו של האדון. ישוע מלמד אותנו לפנות ישירות לכל מי שפגע בנו ולנסות לשקם את מערכת היחסים. אם אין האינדיבידואל קשוב יש להמשיך למלא את ההנחיות הבאות: **"וְאִם לֹא יִשְׁמַע, קַח אֶתְךָ עוֹד אֶחָד או שְׁנַיִם, כְּדִי שֶׁ 'עַל-פִּי שְׁנַיִם או שְׁלוֹשָׁה עֲדִים יָקוּם כָּל דָּבָר', 'בְּמָקוֹם אֲשֶׁר שְׁנַיִם או שְׁלוֹשָׁה נִאֶסְפִּים לְשִׁמִּי שָׁם אֲנִי בְּתוֹכָם'."** (מתי 18: 16, 20). שימו לב להקשר שכאן; זה נאמר בקשר למשמעת והשיקום של אדם אחר. (אנו נוטים לשווה לפסוק זה משמעות נרחבת יותר). ישוע אומר שרוח הקודש נוכחת בעת ניסיון אחים לשקם ולאחד אדם מאמין. זוהי העבודה היפה שבפדיון. וזה מתחיל בענווה ופועל הדבר הנכון בפנייה ישירה למי שפגע בנו. זוהי דוגמה מאלפת לגדולה שבחיי מי שנוהג בדרך זו.

קיראו את מתי 18: 21-35. מהי הנקודה החיונית שישוע מעלה כאן?

כשישוע מורה לנו לסלוח עד שבעים ושבע פעמים כוונתו הברורה היא שאל לנו להפסיק לסלוח לעולם. המסר שישוע העביר על הנחיצות שבסלחנות לא רק לטובתם של אחרים אלא לטובתנו הוא מסר רציני. שימו לב למשל בעל המסר החזק שבו השתמש ישוע על-מנת לחדד נקודה זו. נוכל לקבל סליחה על דברים רבים; זו מהות הבשורה- סליחה (ראו שמות 32: 32; מעשי השליחים 5: 31; קולוסיים 1: 14), אולם אם לא נסלח לאחרים כשם שאלוהים סלח לנו אנו עשויים לקצור את התוצאות הרעות בהתאם.

מדוע זה כל-כך חשוב אם כן לשים דגש על קורבן המשיח, על הסליחה שניתנה לנו בגללו? אם זה מה שאלוהים עשה למעננו, אם זה מה שהיה כרוך בו על-מנת לסלוח לנו, כיצד נוכל ללמוד לסלוח לאחרים ולא משנה כמה שזה נראה בלתי אפשרי למתן סליחה זו?

אלילי הנפש

קיראו את מתי 30-16:19. כמשיחיים בתקופת הברית החדשה כיצד עלינו להתייחס לספיפור הזה בימינו? אילו לקחים נוכל להפיק מספיפור זה בשבילנו?

למרות שלא נאמר לנו שום דבר ספציפי על האיש הזה אפשר עדיין לראות נקודות בולטות מסויימות. הוא היה איש עשיר, מושל (ראו לוקס 18:18), וקפדן בחוקי התורה. אפשר להבחין שהוא הרגיש שחיינו לקו בחסר כלשהוא. זה מזכיר קצת את סיפורו של מרטין לותר; שלמרות שהיה נזיר קפדן וחסוד, חסר לו סיפוק רוחני בחייו והוא נאבק בחוסר הוודאות בנוגע לגאולתו. בשני המקרים הרגישו האנשים האלה שהפער הגדול שבינם לבין אלוהים אינו עתיד להסגר על-ידי מעשים טובים.

"המושל הזה הוקיר את צידקתו כדבר חשוב. הוא לא חשב לרגע שהיה בצידקתו פגם כלשהוא ועדיין הוא לא היה משוכנע ומרוצה לגמרי. הוא הרגיש בצורך של דבר שלא היה בבעלותו. האם לא יכול היה ישוע לברך אותו כשם שבירך את הילדים הקטנים ולספק את רצון נפשו?" (אלן ג'י ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 518).

יש הטוענים שבסיפור הזה מלמד ישוע שאנו מקבלים חיי עולם על סמך מעשינו.

אחרי הכל במתי 17:19 אמר ישוע: **"אמר אליו: 'מדוע אתה שואל אותי בנוגע לטוב? אֶחָד הוּא הַטּוֹב, אֲבָל אִם רָצוֹן לָבוֹא לַחַיִּים, שְׁמֹר אֶת הַמִּצְוֹת.**" אם היתה זו הציטטה היחידה אולי היה כאן מקום לויכוח. אולם קטעים אחרים בברית החדשה ובמיוחד בכתביו של שאול מלמדים שהחוק אינו מושיע אלא מעיד ומצביע על הצורך שלנו בגאולה (רומיים 3:28; גלטיים 3:21,22; רומיים 7:7). במקום זאת בא ישוע להנחות אותנו למקום שבו יוכל לראות את תלותו הגדולה במשהו שמעבר ליכולת מעשיו. אם יכלה שמירת החוקים בלבד להציל אדם הרי שהגאולה בידיו - הוא היה קפדן מאוד בשמירתם. הבשורה צריכה לחדור ללב ולהגיע עד לאלילי הנפש, וכל מה שמהווה מכשול למערכת היחסים שלנו עם אלוהים חייב להישמד. במקרה שלעיל היה זה כספו. ישוע מצביע על הקושי שבפרידת העשיר מכספו על-מנת שייגאל; לוקס מתעד סיפור יפה שהתרחש מיד לאחר דיאלוג זה (לוקס 10-1:19).

אם הייתם בנעליו של האיש העשיר ושאלתם את ישוע את אותה שאלה מה לדעתכם הוא היה אומר לכם? חישבו עמוקות על משמעות תשובתכם?

מהו שכרנו?

מה קרה מיד לאחר המפגש עם המושל הצעיר? "הָגִיב כִּיפָּא וְאָמַר אֱלִיו: "הִנֵּה אֲנִי עֲזָבְנוּ הַכֹּל וְהֵלַכְנוּ אַחֲרֶיךָ, אִם כֵּן מָה יִהְיֶה לָּנוּ?" (מתי 27: 19).

אין לנו מידע נוסף לסיבת השאלה ששאל כיפא אולם ייתכן והיא קשורה לעזיבתו את ישוע. נראה שכיפא ביקש להראות שבניגוד למושל הצעיר ואחרים שדחו את דבריו ותורתו של ישוע או שהיו עימו זמן קצר ועזבו, הוא והשליחים האחרים עזבו הכל למענו. הם נשארו נאמנים לו גם כשהיתה העלות גבוהה אישית. אם כך נשאלה השאלה: 'מה יהיה שכרנו?'

מנקודת המבט שלנו היום ייתכן ונראה שאלה זו כסימן ללב קשה ורוחניות מעורפלת וכמובן שבמובן מסויים זה נכון. ומצד שני למה שלא נשאל שאלה כגון זו ששאל כיפא? מדוע שהוא לא יחשוב מה יקבל בעבור הליכתו אחר ישוע? החיים כאן קשים אחרי הכל, אפילו לאלה שהולך הכי קל. כולנו חשופים לטראומות, אכזבות וכאב שבקיום בעולם הנתון לתוצאות החטא הקדמון.

במאה ה-19 כתב אינטלקטואל איטלקי בשם גיאקומו ליאופרדי על אומללות העל של המין האנושי כשאמר: 'כל עוד מרגיש האדם חיים הוא מרגיש גם כאב ואי שביעות רצון'. החיים הם בדרך כלל מאבק ולא תמיד מתאזנים הטוב והרע. אם כך יש היגיון בריא בשאלתו של כיפא. בגלל חיים קשים, איזה יתרון נובע מהליכה בעקבות ישוע? למה עלינו לצפות תוך כדי שאנו מתחייבים בצורה שבה נתבקשנו מישוע? כיצד הגיב ישוע לשאלה הזו? (ראו מתי 16: 20-28: 19).

שימו לב שישוע לא גער בכיפא בשל אנוכיות. הוא נתן לו תשובה ישירה וליווה אותה במשל על העובדים ושכרם. למרות שדיונים רבים התקיימו בגין המשל הזה הנקודה העיקרית ברורה: תקבלו מישוע את שהבטיח. אם מישוהו היה שואל אתכם: מה אקבל ממאתן שירותי לישוע? מה הייתם עונים?

יְכוּלִים אָנוּ

בשביל להעריך באמת את הסיפור על יעקב יוחנן ואמם במתי 27-20: 20, קיראו קודם לכן את לוקס 56-51: 9. אירוע זה התרחש כשישוע וחסידיו פנו ללכת לירושלים, ימים אחדים לפני שביקשו יעקב ויוחנן לשבת לצד ימינו של ישוע במלכות השמיים.

קיראו את מתי 27-2: 20. מה מלמד סיפור זה בלוקס 56-51: 9 על נכונותם של יעקב ויוחנן לשבת לימינו של ישוע במלכותו?

יעקב ויוחנן בני זבדי היו מודאגים בקשר לעתידם יותר מאשר בנוגע לגאולת הסובבים אותם גם לאחר שנשלחו לבשר באיזורים סביבם. במובן מסויים הסיפור הזה דומה לזה שדנו בו אתמול עם השאלה ששאל כיפא את ישוע: מה שכר חסידיו של ישוע. שימו לב לתשובתו של ישוע כאן. **"עֲנֵה יֵשׁוּעַ וַאֲמַר: "אֵינְכֶם יוֹדְעִים מַה שְּׁאַתֶּם מְבַקְשִׁים. הָאֵם יְכוּלִים אַתֶּם לְשִׁתּוֹת אֶת הַכּוֹס אֲשֶׁר אֲנִי עֹתִיד לְשִׁתּוֹת?" הָשִׁיבוּ לוֹ: "יְכוּלִים אָנוּ" (מתי 22: 20).** במילים אחרות על-מנת להזדהות עם ישוע בתהילה העתידית קודם לכל עלינו להזדהות עם סבלו ומותו, דבר שלא ציפו לו ולא היו מוכנים לו. העובדה שהם ענו מיידית שהם יכולים מראה שהם לא ידעו ממה הוא מזהיר אותם. לעיתים התעתדו לדעת. מוצג כאן ניגוד מובהק, עלינו לחשוב על ניגוד זה.

כפי שראינו בשיעור אתמול הובטחו לנו דברים נהדרים ואפילו "חיי עולם" (מתי 29: 19), אם רק נלך בעקבות ישוע. ויחד עם זאת מלמדים כתבי הקודש כי יש מחיר מסוים להליכה בעקבות ישוע- לפעמים מחיר גבוה מאוד. ישוע אמר לכיפא מאוחר יותר שהוא ימות מות קדושים (יוחנן 19, 21: 21). רבים מהמאמינים לאורך כל ההיסטוריה וגם בימים אלה שילמו מחיר כבד בשל דבקותם בישוע. למעשה עלינו לתהות אם עדיין לא שילמנו מחיר כבד על-כך אם משהו לא כשורה בחיי האמונה שלנו- המחיר זול על כל פנים.

מה היה המחיר ששלמתם בשל האמונה וחיי המשיחיות שלכם? חישבו ארוכות על השלכות תשובותיכם.

חומר נוסף למחשבה: במשך הדורות טענו אנשים שונים שכוח ה'חוק הטבעי' הוא שקביל על המין האנושי. למרות שזה בא לידי ביטוי בצורות שונות ובדפוסים שונים, הרעיון הוא שניתן לגזור או להפיק מהעולם הטבעי עיקרים מוסריים שיכולים להדריך אותנו ואת פועלנו. במובן מסויים, כמשיחיים המאמינים שהטבע הוא ספרו השני של אלוהים נוכל לקבל את העובדה שיש בכך אמת כלשהיא. ראו לדוגמה את דבריו של שאול ברומיים 18-1: 32 על שאנו צריכים ללמוד אודות אלוהים מעולם הטבע. ובאותה עת בל לנו לשכוח כי אנו חיים בעולם שבו החטא מושל ואנו רואים אותו דרך עיניים מושחתות. אין פלא אם כן שאנו למדים לקחים מוסריים שגויים מעולם הטבע.

אחת הדוגמאות מגיעה אלינו מהפילוסוף היווני אריסטו שהיה אחד מהמוחות הגדולים יותר של העולם הקדום שהביא טיעון לטובת שיעבוד עבדים בהתבסס על ההבנה שלו את טבע העולם. עבור אריסטו הטבע גילה שתי קבוצות של אנשים, 'האחת הייתה נחותה מן האחרת כשם שהחיה נחותה היא מהאדם'. אם כן עבורם 'יחי עבדות מועילים ביותר'. זוהי רק דוגמה אחת מרבות שבה נוכל למצוא עקרונות, מוסר ורעיונות מן העולם שנמצאים בניגוד למלכות האלוהים, אם כך לא משנה מקום הולדתנו או המקום בו בילינו את ילדותנו - עלינו ללמוד את כתבי הקודש ומהם להפיק מוסר, ערכים ועקרונות שימשלו בחיינו. אין דבר מלבד תורה זו שיש בו אמינות בפני עצמו.

שאלות לדיון:

1. ישוע קורא לנו לסלוח לכל מי שהכאיב לנו. זה כולל את משפחותינו. חישבו על מישו קרוב שהכאיב לכם. למרות שהצלקות תמיד ישנן כעובדה לעבר, כיצד תוכלו להגיע למקום שבו תוכלו לסלוח?
2. דונו בתשובתכם לשאלה מהשיעור שביום ראשון על העימות שבין ערכי החברה שבה אנו חיים לבין הערכים שבכתבי הקודש. כיצד אנו כמשיחיים צריכים להתנהל בהתאם להבדלים הללו?
3. חישבו עוד לעומק על הרעיון שענוות ילד הינה גדולה בעצם. מה המשמעות לגבינו המשיחיים?
4. כאדבנטיסטים שומרי שבת אנו מאמינים בציות לחוקיו של אלוהים ובמיוחד לעשרת הדברות. עם זאת מה צריך הסיפור על המושל הצעיר והעשיר ללמד אותנו על ששמירת עשרת הדברות למראית עין אינה מספקת ושמשיחיות אמיתית כוללת לא רק ציות לעשרת הדברות אלא מעבר לכך?

שיעור מספר 10
28 מאי - 3 יוני

ישוע בירושלים

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: זכריה 9:9; מתי 21:1-46; רומיים 4:13-16; התגלות 12-14:7; מעשי השליחים 6:7; מתי 22:1-15.

פסוק לשינון: "אמר להם ישוע: 'האם לא קראתם בכתובים, 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה; מאת יהוה היתה זאת, היא נפלת בעינינו?' (מתי 21:42).

במתי 20:27,28 אומר ישוע: "וְהַחֲפֹץ לִהְיוֹת לְרֹאשׁ בְּקִרְבָּנְכֶם יְהִי לָכֶם עֶבֶד; כַּאֲשֶׁר בֶּן־הָאָדָם לֹא בָא לְמַעַן אֲשֶׁר יִשְׁתָּרוּהוּ כִּי אִם לְשָׁרֵת וְלָתֵת אֶת־נַפְשׁוֹ כִּפְרֵת תַּחַת רַבִּים". כך היה ישוע האל הניצחי, בורא כל, הוא חי חיי עבד על אדמות ופעל למען האובדים החולים והנזקקים, אף על פי שרבים מהם עדיין לגלגו עליו. הכחשה עצמית וביטול הרצון העצמי שלו לעולם לא נוכל להבין לעומק. בנוסף לרעיון הבלתי נתפס הזה של שיעבודו מרצונו החופשי, הפלא גדול יותר בכך שהוא האלוהים הניצחי עתיד היה להתמודד עם המטרה הנעלה שבעטיה הוא בא לעולמנו: "לָתֵת אֶת־נַפְשׁוֹ כִּפְרֵת תַּחַת רַבִּים". הקרבה עצמית זו, וביטול עצמי זה הגיעו לשיאם במסתורין "אֲשֶׁר מְלֹאכִים נִכְסְפִים לְהִשְׁקִיף אֶל תּוֹכָם" (פטרוס א' 12:1) והרי זהו קורבן המשיח.

השבוע נבטי בכמה מהאירועים העיקריים והחשובים ביותר שבתורתו של ישוע בהגיעו לירושלים, לא בכדי קבל כתר מלכות על אדמות כפי שרבים בני זמנו ייחלו וקיוו אלא על-מנת להיות: "לְחֻטָּאת בְּעֲדָנוּ, כְּדִי שְׂאֲנוּ נִלְבֹּשׁ אֶת הַצִּדְקָה שֶׁל אֱלֹהִים בּוֹ" (קורינתיים ב' 21:5).

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-4 ביוני.

הנבואה בדבר בוא המשיח

לאחר שבעים שנות הגלות והשבי בבבל החל עם ישראל לחזור לירושלים. הם נלהבו לשוב ולבנות את בית המקדש אולם כשהונחו היסודות נזכרו אלו שחיו עוד בתקופה שלפני הגלות וחורבן בית המקדש שבנה שלמה, במבנה המפואר והבינו שבית המקדש החדש הזה לא יהיה יפה ומפואר כשם שהיה בית המקדש שבנה שלמה. הם בכו בקול גדול (עזרא 3: 12). הנוכחים במעמד זכו לעידוד ותמיכה בלתי צפויים משניים שהיו איתם: נביא זקן בשם חגי ונביא צעיר בשם זכריה. חגי הזכיר לעם שהפאר האמיתי שהיה לבית המקדש שבנה שלמה לא בא משום דבר שעשה או הביא שלמה או כל אדם אחר לתוכו. מה גם שלא היה זה 'מקדש שלמה' כשם שהבהיר חגי, אלא מקדשו של אלוהים. חגי נשא נבואה זו: **"כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד אַחַת מַעַט הָיָא וְאַנִּי מַרְעִישׁ אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַחֲרֻבָּה: וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת-כָּל-הַגּוֹיִם וּבָאוּ חֲמֹדַת כָּל-הַגּוֹיִם וּמִלֵּאֲתֵי אֶת-הַבַּיִת הַזֶּה כְּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת: גְּדוֹל יְהוָה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן-הָרִאשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבְמִקּוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שְׁלוֹם נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת"** (חגי 9-6: 2). התקווה ניצוטה בליבם כשנביא זכריה: **"גִּילִי מְאֹד בֵּת-צִיּוֹן הִרְעִיעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מְלֶכֶךְ יָבוֹא לָךְ צָדִיק וְנוֹשָׁע הוּא עֲנִי וְרֵכֵב עַל-חֲמֹר וְעַל-עֵיר בֶּן-אֶתְנֹנֹת"** (זכריה 9: 9).

כיצד מתקשרות נבואות מדהימות אלו עם כניסתו של ישוע לירושלים במתי 11: 1-21?

"המשיח הגשים את המסורת היהודית לכניסה המלכותית. הבהמה שעליה היה רכוב בכניסתו הייתה זו ששימשה את מלכי ישראל, והנבואה הבטיחה שהמשיח כך יבוא למלכותו. מיד לכשישב על העֵיר בן האתונות מילאו את החלל קולות ניצחון ותרועה על-ידי הנקהלים. ההמונים בירכו לשלום את המשיח מִלְכָם. ישוע קיבל את ההערצה וההוקרה שעד כה חפץ להמנע ממנה, ושליחיו קיבלו זאת כעדות וראייה לכך שתקוותיהם וציפיותיהם להכתרתו כמלך עמדו להתגשם מול עיניהם. ההמונים היו משוכנעים שעת שיחרורם מהכיבוש הרומי הגיעה. הם העלו בדימונם את צבאות הכיבוש הרומי נסוגים מירושלים, ושעם ישראל שוב היה לאומה חופשית ועצמאית בארצם." אלן ג'יי ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 570.

שוב ושוב אנו רואים כיצד התגשמו הנבואות בכתובים גם אם בזמן התגשמותם לא הבינו בני זמנם בכך. איזה לקח נוכל ללמוד מכך על העובדה שדעות קדומות יכולות לעוות את האמת?

ישוע בבית המקדש

כבר מאז החטא הקדמון שימשו הקרבנות הנבחרים של אלוהים כדרך ללמד את תושבי העולם את תוכנית הגאולה, גאולה בחסד על ידי אמונה בבואו של המשיח (רומיים 13-16: 4). דוגמא מאלפת לאמיתה זו נמצאת בבראשית פרק ד', הסיפור על קין והבל והטרגדיה שהתחוללה בגלל השתחוויה- בגלל פולחן, בין היתר (ראו התגלות 14: 7-12). כשקרא אלוהים לעם ישראל "מִמְלַכֶּת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" (שמות 19: 6) הוא גם ייסד את עבודת הקודש באוהל מועד כמודל נרחב יותר ומושלם יותר להסבר הגאולה. מאוהל מועד במדבר ועד לבית המקדש שבנה שלמה וגם לכשנבנה בית המקדש השני לאחר שובם של עם ישראל מבבל, נתגלתה הבשורה בסמלים ודימויים מפולחן משכן הקודש. עם זאת ובניגוד למוצאו האלוהי, בית המקדש והטקסים שהתנהלו בו על-ידי בני אדם שכפופים לחטא הקדמון, שחיתות הפכה לחלק מעבודת האל גם כאן, מקום שבו פולחן האלוהים נחנך על-מנת לגלות את אהבתו וחסדו לעולם השרוי תחת קללת החטא. הדברים הפכו כל-כך רעים ומושחתים עד לזמנו של ישוע, בגלל החמדנות, ותאוות הבצע של הכוהנים (אלה שהפולחן ניתן להם באמונים ושניהלו את הטקסים) עד ש"לעניי העם נהרסה ונכחדה הקדושה של הקרבת הקורבנות וכל הטקסים הדתיים" (אלן ג'י ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 590).

קיראו את מתי 17-21: 21. איזה לקחים נוכל ללמוד מכאן כעובדי האלוהים?

כמו במקומות רבים אחרים מצטט ישוע את התנ"ך על-מנת להצדיק את מעשיו, ראייה נוספת לכך שכחסידי ותלמידיו של האדון חובתנו להפוך את כתבי הקודש למרכז חיינו, ההשקפה והמערכת המוסרית שלנו. ישוע לא רק ציטט את התנ"ך אלא הוא עשה נסים ברפאו את העיוור והפיסח. כל אלה היו ראיות חזקות עוד יותר ועובדות משכנעות אודות טיבעו האלוהי ושלחותו. כמה טראגי שאלו שהיו הרגישים ביותר והפתוחים ביותר לכל העובדות האלו, נימנו עם מתנגדיו האמיצים והנוקשים ביותר. ביראתם ודאגתם לאוצרות הארציים ולמעמדם כאפוטרופסים וסוכנים של בית המקדש, החמיצו מרביתם את הרעיון המרכזי, הסיבה, ומה שכל הסמלים והדימויים הצביעו עליו: ישועה בישוע המשיח.

כיצד נוכל לוודא שאנו שומרים מפני נטייה לתת לרצוננו להשתלט או לרכוש כל דבר כאן, לא משנה כמה איכותי הוא וטוב, לסכן את החשוב מכל: חיי נצח בישוע?

ללא פרי

כשטיהר ישוע את בית המקדש היה זה מעשה של חמלה. היה זה בחצר הגויים שם נסחרו היונים והכסף, ואולם ישוע התכוון שיהיה ביתו בית תפילה והשתחויה אמיתית לכל העמים (ישעיהו נ': 7). אולם הטיהור היה גם פעולה של משפט. הכוהנים שניהלו את בית המקדש השחיתו ואיבדו את סיכוייהם לברך את כל העמים; יום דינם קרב לבוא. מה עוד יכול היה לקרות מלבד קצירת היבול של מעשיהם וחוסר רצונם לקבל את ישוע גם לאחר שגילה עצמו, אופיו ושלחותו האלוהית?

קיראו את מתי 22:18-21. כיצד משתווה קיללתו של ישוע את עץ התאנה לטיהור המקדש?

ישוע חרץ את דינו של עץ התאנה כמשל על מנהיגי האומה היהודית שהגיעו למעמד הקציר של עונותיהם, מצב שאין חזרה ממנו. חשוב לציין כי לא היה זה משל שכלל את כל מנהיגי הדת. מספר רב של מנהיגי דת חזרו בתשובה והאמינו בישוע כמשיח צדקו של אלוהים. "דָּבַר אֱלֹהִים שְׁגִשְׁג וּמִסְפָּר הַתְּלַמִּידִים בִּירוּשָׁלַיִם גָּדַל מֵאֲדָּ וְגַם הֶמָּוֶן רַב מִן הַכְּהֲנִים נִשְׁמָעוּ לְאֹמְנָה" (מעשי השליחים 7: 6). אולם בדיוק כפי שעץ התאנה לא הניב שום פרי, כך גם היה עם הכהונה, מפעלו של בית המקדש, שהתעתד להיבטל. תלמידיו הנוכחים עימו בטח הזדעזעו למראה המעשה הזה ולשמע דבריו החריפים, בעודם מנסים ללמוד את הלקחים של החמלה ואחדות המין האנושי שגילה ישוע לכל אורך פועלו. היה זה אותו ישוע שאמר כי לא בא להרשיע את העולם כי אם לגאול אותו; אותו ישוע שטען: "כִּי בֶן-הָאָדָם לֹא בָא לְגָרֵם לְאָבֶדן נַפְשׁוֹת בְּנֵי אָדָם, אֲלָא לְהוֹשִׁיעֶן" (לוקס 56: 9). כל מילה ופעולה בשליחותו הוקדשה לשיקום המין האנושי השרוי בחטא, ולהפנות מבטו של המין האנושי לתקווה וההבטחה של חיים חדשים במשיח. כך שבהתנהגות הלא אופיינית לו, החריפות וההרשעה שבדבריו, עם סופיות שכזו לבטח שהפתיע את חסידיו, ועל כן כתב מתי: "כִּי אֵינֶם זֹאת תְּמַהּוּ הַתְּלַמִּידִים" (מתי 20: 21). אין ספק שישנם אנשים שבשלב מסוים עשויים לדחות לגמרי את חסדיו ורחמיו של אלוהים (ראו בראשית 13: 6, 15: 16, 19: 24; התגלות 11: 22).

מדוע אם כן זה חשוב מאוד להשאיר את השיפוט בין אם זוהי דחייה סופית אם לא עם אלוהים ולא לשפוט בעצמנו את אחינו או אפילו את עצמנו? איזה שיפוט השאיר אלוהים בידינו? (ראו גם יוחנן 7: 24; קורינתיים א' 2: 6, 11: 31).

האבן

לו הייתם יודעים כי נשארו לכם רק מספר ימים בודדים לחיות, מה הייתם עושים עימם? אחד הדברים שישוע עשה זה למשול משלים שישאירו רושם עמוק על מאזיניו.

קיראו את מתי 21: 33-46. מי מיוצג על-ידי כל אחד מן הבאים?

בעל האחוזה

הכורמים

עובדי בעל האחוזה

בנו של בעל האחוזה

שימו לב לציטוט שהביא ישוע מתהילים 118: 22,23. בצטטו את הנבואה אודות האבן המאוסה התייחס ישוע למאורע מהיסטוריית עם ישראל. המקרה היה בעת בניית בית המקדש הראשון. כשבנה שלמה את בית המקדש הוכנו אבני הבנייה העצומות במחצבה ולא בשטח הבנייה (מלכים א' 6: 7). לאחר שהובאו אל אתר הבנייה לא נשמע כלי גרזן או ברזל בהיבנותו. על הבונים היה רק לשלב את האבנים ולשים אותן במקומם. לשימוש כאבן יסוד הובאה אבן בעלת מימד עצום וצורה מיוחדת. אולם הבונים לא מצאו מקום מתאים לה ודחו אותה. היא הייתה להם למטרד בשל גודלה, והפריעה להם באתר הבנייה. האבן נשארה דחוייה זמן רב.

"אולם כשהגיעו הבונים לשלב של יסוד פינת המקדש הם חיפשו ארוכות אחר אבן תואמת בעלת גדולה וחוזקה מספקת ובעלת צורה מתאימה על-מנת למלא את הפינה הזו ולתמוך במשקל הרב של האבנים שייבנו עליה...לבסוף נקראה תשומת ליבם לאבן שנשארה דחוייה זמן רב כל-כך...האבן נתקבלה והובאה למקומה ונמצא שהיא תואמת בדיוק רב." (אלן ג'י ווייט, "חמדת הדורות", עמ' 598).

קיראו את מתי 21: 44 שוב. שני מצבים מתייחסים לאבן: האחד שבו נופל אדם עליה ונשבר והשני בו האבן נופלת על האדם ומוחצת אותו. מהו ההבדל המהותי שביניהם? (ראו תהילים 51: 7 ודניאל 2: 34).

מחיר החסד

החדשות הטובות שבכתבי הקודש הם שנבראנו על-ידי אלוהים אוהב שסיפק לכולנו דרך מוצא מהחטא והמוות דרך קורבן המשיח. זהו הנושא המרכזי הנראה בדרך זו או אחרת העובר כחוט השני לאורך כל המקרא. ניתן להבחין בכך גם במשל הבא שנשא ישוע.

קראו את מתי 15:1-22. מה מלמד משל זה אודות הישועה עיי אמונה?

למרות שמשל זה נשמע קשה ומחמיר חשוב לזכור את שמוטל על כף המאזניים: חיי עולם או השמדה מוחלטת של כל אדם ואדם. לאור דברים אלה מה עוד בעל חשיבות? בהִבֵּט אל קורבן המשיח ובהקרבנו של אלוהים על-מנת לספק את גאולת המין האנושי נוכל לראות מקצת מעומקו ורוחבו הנשגבים מבינתנו של הנושא. מדובר כאן בבן האלוהים שלקח על עצמו את מלוא הזעם וחרון האף של אלוהים כנגד החטא. אין דבר יותר רציני מזה. אם זהו המוטיב שנלמד לנצח נצחים אין פלא שאנו מתקשים להבין אותו כעת. משום כך באו המילים הבלתי מתפשרות במשל הני"ל. אלוהים ראה בטובו לספק לכל אחד ואחד את האפשרות להיות נוכח בחתונת השה (התגלות 7:19); כל דבר שנצטרכנו לו סופק ברוב חסד במחיר גבוה כל-כך ששום משל לא יכול לעשות צדק בנסיון לכלול את המוטיב הזה. היה גרוע מספיק שהמוזמנים לחתונה זילזלו בחשיבות של מאורע זה אולם חלק מהמוזמנים אף פנו להתעלל ולהרוג את עבדי המלך, אותם עבדים שבידם הייתה ההזמנה. שוב אין לתמוה על תגובת המלך הנחרצת ובלתי מתפשרת.

מהם "בגדי החתונה"? (ראו גם התגלות 8:19).

בגדי החתונה מסמלים את צדקתו של המשיח, צדקה המתגלה בחייהם ומעשיהם של הקדושים. האיש שבא בלי בגדי החתונה ייצג את אלו הטוענים שהם משיחיים ותובעים את זכויות החסד והגאולה אולם מנעו מהבשורה לחדש את חייהם ואת אופיים. במחיר בל יתואר, סופקו כל התנאים למען אלו שנענו להזמנה. כפי שמתגלה בהמשך המשל הכניסה לחתונה כרוכה בתנאים מסויימים, מעבר לנוכחות גרידא.

חומר נוסף למחשבה: כותרת עיתון לונדוני קראה: 'נמצאה אישה שמתה בדירתה מזה שלוש שנים: שילדתה של ג'ויס נמצאה על הספה בעוד הטלוויזיה עובדת'.

(www.the-guardian.com/film/2011/oct/09/joyce-vincentdeath-mystery-docuementary)

מתה שלוש שנים בדירתה בלונדון ואף אחד לא התגעגע אליה? אף אחד לא התקשר לבדוק מה קורה איתה? כיצד יכל דבר כזה לקרות? במיוחד בימינו עם תקשורת שכמעט ללא הגבלה? כשיצא לאור סיפור זה לראשונה, היו החדשות בין-לאומיות, לתדהמת תושבי לונדון. איך זה קרה שהיא הייתה מתה זמן רב כל-כך ואף אחד לא ידע על כך? בלעדי התקווה וההבטחה שבבשורה, והגאולה שעלתה מחיר רב כל-כך על-מנת שתתאפשר לנו, גם אנו עתידים לסוף של שיכחה שכזאת כשם שקרה לאישה הזו בלונדון. אולם מצב זה גרוע מכך משום שאף אחד לא יחשוב עלינו או יבכה עלינו אפילו ויותר משלוש שנים או אפילו שלוש מיליארד שנים. הקונצנוס המדעי העכשווי הוא שבמוקדם או במאוחר היקום כולו יילך ויחסר עד שיגוע כתוצאה מחוס קוסמי או משהו 'שמח' אחר הדומה לזה. קורבן המשיח מלמד אותנו שהשקפת עולם זו שגוייה; במקום השיכחה הזו נוכל לקבל הבטחת חיי עולם בשמיים וארץ חדשים. עם תקווה וציפייה נהדרים עתידיים אלו כיצד נוכל ללמוד לסרב שאף אחד או אף דבר ימנע את הדרך למה שמוצע לנו על-ידי ישוע?

שאלות לדיון:

1. חישבו עד כמה שהמוות סופי ומוחלט הוא וכמה שמאמציהם של כל אדם לאורך אלפי שנים להביס אותו עלו בתוהו. הטוב ביותר שנוכל לעשות זה לשמר את גופינו, דבר שאינו מביס את המוות כמו שצבע חדש על אוטו לא מכין את הרכב לכביש אם המנוע הרוס. לא פלא שדבר כה דרסטי היה נחוץ, מותו וקומו לתחייה של בן האלוהים על מנת לנצח את המוות עבורנו. מה זה בא לומר על כמה שקורבן המשיח צריך להיות במרכז תקוותינו ואמונותינו?
2. הגו עוד ברעיון הכיסוי בצידקתו של המשיח. כיצד יכולה הבנה מאוזנת ונכונה של התפיסה הזאת לשמור אותנו מהתדרדרות לקפדנות יתירה או זלזול והתייחסות בקלות ראש לחסדו של אלוהים כאל 'חסד זול', ומדוע זה חשוב שנישמר משתי הגישות הקיצוניות האלו?!

אירועי זמן הסוף

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפרקים והפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: שמות 19:5,6; מתי 23; יוחנן 26-20:12; מתי 24; תסולוניקים א' 4:16.

פסוק לשינון: "הַמְרוֹמִם אֶת עַצְמוֹ יִשְׁפֹּל וְהַמְשָׁפִיל אֶת עַצְמוֹ יִרְוֶם" (מתי 23:12).

ביאתו השנייה של ישוע היא פיסגת האמונה המשיחית. ביאתו הראשונה של ישוע ומותו על הצלב הם הקנים המתווים של ביאתו השנייה. הביאה השנייה לא תיתכן מבלעדי הראשונה ונכון הדבר גם להיפך. השניים קשורים במטרתם למרות פער הזמנים שביניהם, מטרותיהם המשותפות הן גאולת המין האנושי וסוף העימות הגדול. הראשונה הייתה ועברה, נשלמה לחלוטין; ועתה אנו מחכים בכיליון עיניים לביאה השנייה. השבוע נבחן את תיעודו של מתי בהקשר לתחינתו האחרונה של ישוע אל המנהיגים היהודים לחזור בתשובה ולקבל אותו- תקוותם היחידה לגאולה. מאוחר יותר במתי 24 השיב ישוע לשאלותיהם על אירועים הצפויים לפני ביאתו השנייה. ישוע מציג כאן תמונה כהה וחמורת סבר, ומראה קשר בין חורבן ירושלים וביאתו השנייה. ועם כל זאת, לא משנה כמה קשה יכול המצב להיות: מלחמה, רעב או בגידה, עדיין נשארה לנו ההבטחה: "בֶּן-הָאָדָם בָּא עִם עָנָיִי הַשָּׁמַיִם בְּגָבוּרָה וּבְכָבוֹד רַב" (מתי 24:30). במילים אחרות למרות הסבל והצער יש לנו עדיין סיבה לשמחה.

”מורי דרך עוֹרִים”

היה זה ישוע עצמו שהוביל את עם ישראל לירושלים, ביד חזקה ובזרוע נטויה. **”וַעֲתָה אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקִלִּי וְשִׁמְרָתִם אֶת-בְּרִיתִי וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל-הָעַמִּים כִּי-לִי כָל-הָאָרֶץ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי מִמְּלַכֶּת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבָּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל”** (שמות 5,6: 19). במובן מסויים הציע ישוע נישואין לעם ישראל בראש הר יפה בשם סיני. בשמות 24 כתוב על המנהיגים וזקני העם: **”וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וְאַבְיָהוּא וְשִׁבְעִים מְזֻקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּחַת רַגְלֵיו כָּמַעֲשָׂה לְבִנְתָּ הַסִּפִּיר וּכְעָצֶם הַשָּׁמַיִם לְטֹהַר...וַיַּחֲזֹזוּ אֶת-הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ”** (שמות 11-9: 24). ישוע הציע את כוס הברית לישראל כשם שמציע גבר כוס ברית לאישה שעומה הוא רוצה להתחתן ולהעניק לה עתיד נהדר. ישראל קיבלה את הכוס ואמרה כן, אנו רוצים לחיות עימך לעולם בארץ המובטחת.

על רקע זה קיראו את מתי 23. מה אומר ישוע למנהיגי העם? איזו אזהרה ניתנת כאן? איזה לקחים חשובים נוכל להפיק מהדברים שבגינם הוא נזף בם? כיצד נוכל לוודא שאיננו אשמים כמוֹתם באותם דברים?

בפרק 23 של מתי תועדה תחינתו האחרונה של ישוע לפיוס עם אהוביו. אולם אהוביו עזבוהו. הוא קיבל את החלטתה של האומה ובפעם האחרונה עזב את ביתו, בית המקדש. **”הֲנֵה בֵּיתְכֶם יִנְטָשׁ לְכֶם שְׁמַיִם”** (מתי 23: 23). ברגע שעזב ישוע את בית המקדש הפך המקום שממה, ריק משכינתו של אלוהים, עזוב כמדבר ממנו הציל אלוהים את עמו בראש ובראשונה.

מעבר חשוב בהיסטוריית הגאולה הגיע והמנהיגים ואלו שהם הובילו בהונאה ותרמית יחמיצו. בינתיים יהודים רבים אחרים וגם בני עמים אחרים הקשובים לקריאת והנחיית רוח הקודש ימשיכו את פועלו של עם ישראל וקריאתו. הם יהיו לזרע אברהם האמיתי **”וַיִּוָּדְשׁוּ עַל-פִּי הַהִבְטָחָה”** (גלטיים 3: 29). גם אנו כיום חלק מאנשים אלה, ולנו הקריאה האלוהית הזו.

סמני הסוף

לאחר שנוף ישוע במנהיגים היהודים המסוימים, אלו שדחו אותו, מציין יוחנן פרק 12 פסוקים 20-26 בקשה מעניינת ומרתקת: נאמר לישוע כי גוי מסויים חפץ לראותו. גויים אלו מפנים בקשתם ליהודים הנאמנים לישוע. לא יעבור זמן רב עד שדבר זה ישנה רק במימדים גדולים יותר: בעוד שחלק מהיהודים דחו את ישוע, אחרים מבין אחיהם יהיו הכלים העיקריים דרכם יקבלו הגויים את הבשורה אודות ישוע. כמה מרתק לראות שהבקשה מגיעה מיד לאחר שפסק ישוע בצאתו את בית המקדש כי ביתם יהיה לשמה. אכן הישן עתיד היה לתת מקומו לחדש ולמה שתמיד הייתה כוונתו של אלוהים: גאולת העמים, כולל יהודים.

איזה מצב מתאר ישוע במתי 14:1-24 עבור המאמינים הנאמנים בפרט והעולם כולו בכלל?

ישוע נותן תשובה זו בתגובה לשאלות הנוגעות בסימן בואו וסימן סוף העולם. ישוע לא ענה לתלמידיו בהפרדה בין חורבנה של ירושלים והיום הנורא של בואו. הוא שילב את תיאור שני האירועים. אם היה פורס לפניו את העתיד לקרות ממש כשם שהוא עצמו חזה, הם לא היו יכולים לעמוד בכך. ברחמי עליהם הוא שילב את התיאור של שני המאורעות הכבירים האלו, המשברים, והשאיר לתלמידיו את נטל החובה ללמוד מדבריו... נבואה זו ניתנה לא רק לתלמידיו אלא עבור כל מי שעתיד לחיות עדיין במהלך האירועים הסוגרים את היסטוריית העולם שלנו" (אלן ג'יי ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 628).

דבר אחד ברור מאוד בתשובתו של ישוע: האירועים המובילים לחזרתו אינם ורודים פסטורלים. ישוע לא מנבא על שום מישטר מדיני וחברתי משוכלל ואידיאלי, קרי-אוטופיה, או אלף שנות שלטון של שלום מוחלט עלי אדמות. אלא להבדיל, מלחמות, בגידות, אסונות טבע, קהילה העומדת בפני רדיפה, משיחים מלאי שקרים ואפילו אחי שקר. הדבר החיובי ביותר שישוע מבטיח: "וְבִשְׁזָרָה זוֹ שֶׁל הַמַּלְכוּת תִּכְרָז בְּכָל הָעוֹלָם לְעִדּוֹת לְכָל הַגּוֹיִים וְאַחֲרֵי כֵן יָבֹא הַקֶּץ" (פס' 14).

במתי 13:24 אומר ישוע: "הַמַּחְזִיק מַעְמָד עַד קֵץ הוּא יוֹשֵׁעַ". מה תוכלו לעשות על-מנת לשמור עצמכם חזקים רוחנית כנגד המבחנים שיכולים בקלות להתיש אותנו ולגרור לנו להרים ידיים? ראינו כיצד זה קרה עם אחרים; מדוע אסור לנו להקל ראש ולחשוב שלנו זה לא יקרה?

חורבנה של ירושלים

קיראו את מתי 22-15:24. על מה מדבר כאן ישוע? איזו תמונת מצב הוא מתאר כאן בתגובתו לשאלות שהופנו אליו?

"הַשְׁקוּץ הַמְשֻׁמָּם" מובן בדרך כלל כחילול קודש. כמובן שישוע מדבר על חורבן ירושלים בשנת 70 לספירה. כפי שראינו אתמול ישוע שילב את תיאור האירוע הזה עם האירועים השייכים למצב העולם ממש לפני ביאתו השנייה. ישוע המשיח ראה בירושלים סמל ללב הברזל של תושבי העולם, אנשים שנמלאו בחוסר אמונה ותאוות מרדות, הדהורים לכיוון נקמת משפטיו של אלוהים" (אלן ג'י ווייט, 'העיונות הגדול', עמ' 22).

גם בתוך שממה זו מבקש אלוהים להושיע את כל מי שירצה. בבשורה על-פי לוקס מפציר ישוע בתלמידיו להימלט לפני שחילול זה עומד להתחיל: "וְכַאֲשֶׁר תֵּרְאוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם מְקַפֶּת מַחְנוֹת, דָּעוּ כִּי קָרֵב חֲרָבָהּ. אֲזִי הִנְמַצָּאִים בִּיהוּדָה שְׂיִנּוּסוּ אֶל הַהָרִים; הִנְמַצָּאִים בְּעִיר, שְׂיִצְאוּ מִמֶּנָּה, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּשָׂדוֹת אֵל יִפְּנוּ אֵלֶיהָ; כִּי יָמֵי נָקָם הֵם לְמֵלֶכֶת כָּל הַכְּתוּב" (לוקס 22:20-21). כשראו משיחיים בירושלים את שקרה הם ברחו מהעיר כשם שתודרכו על-ידי ישוע בעוד שמרבית היהודים שנשארו בעיר הושמדו. משוער שלמעלה ממיליון איש הושמדו במהלך המצור על ירושלים ויותר מ 97,000 נלקחו בשבי.

"אולם בעת הפוגה, כשהצבאות הרומיים הסירו את המצור באופן מפתיע, נמלטו המשיחיים ונאמר שאף אחד מהם לא איבד את חייו במצור. מקום מפלטם היה פְּלָה, עיירה למרגלות ההרים שבצד המזרחי של נהר הירדן, כ- 27 קילומטרים דרומה מים הגליל" ('פרשנות כתבי הקודש של הקהילה האדבנטיסטית', כרך 5, עמ' 499).

נסו לזכור אם אי פעם הוזהרתם על-ידי מישהו ולצערכם לא הקשבתם. מדוע זה קריטי כל-כך שמלבד להקשיב להבטחות נהדרות בדבר ה', נקשיב גם לאזהרותיו?

ביאתו השנייה של ישוע

תגובתו של ישוע במתי 24 הייתה בנוגע למועד ביאתו השנייה (פסוק 3); למעשה השאלה הייתה ליתר דיוק מתי יבוא המשיח למשול. איזה עוד אזהרות והתרעות נתן ישוע בהקשר האירועים שלפני מועד ביאתו וכיצד זה נגלה לאורך ההיסטוריה? (מתי 23-24:26).

מנקודת מבט חילונית לא היה ישוע יותר מרוב נודד גלילי עם מספר זעום של חסידים, ועדיין הוא ניבא בפרוטרוט כי רבים יבואו בשמו ואכן יגידו כי הם בעצמם המשיח! וכל נבואותיו אלו של ישוע התגשמו לאורך כל הדורות, עובדה שמעידה על אמיתות דבר האלוהים- כתבי הקודש.

קיראו את מתי 31-27:24. כיצד מתוארת ביאתו השנייה של ישוע? מה עתיד לקרות לכשיבוא?

לאחר שהזהיר ישוע את תלמידיו מאלו שיטענו שהם המשיח, מתאר ישוע את ביאתו השנייה. ראשית כל, ביאתו השנייה של ישוע היא אישית ומילולית. ישוע עצמו יחזור לקחת את אוהביו אליו. **”הָאָדוֹן עֲצָמוּ יָרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בְּקָרְיָאָה שֶׁל פְּקָדָה, בְּקוֹל שֵׁר הַמַּלְאָכִים וּבְשׂוֹפָר אֱלֹהִים, וְהַמָּתִים הַשְּׂכִיכִים לְמִשְׁיחַ יָקוֹמוּ רָאשׁוֹנָה. אַחֲרֵי כֵן אֲנַחְנוּ הַנְּשֹׂאֲרִים בְּחַיִּים נִלְקַח יַחַד אֶתְּם בְּעָנְנִים לְפָגֶשׂ אֶת הָאָדוֹן בְּאֵוִיר, וְכָךְ נִהְיָה תְּמִיד עִם הָאָדוֹן”** (תסולוניקים א' 16-17:4) - זוהי הפרכה ברורה לרעיונות של אלו הטוענים שלא יבוא ישוע בעצמו אלא כי רעיון ביאתו הוא אידיאל או פשוט עידן חדש בהיסטוריה המין האנושי. ביאתו השנייה תהיה נראית לעין כשם שברק נראה בשמיים. **”כָּל עֵין תִּרְאֶה אוֹתוֹ”** (התגלות 7:1). הדימוי של השופר מגלה כמה רועש יהיה האירוע, מספיק בשביל להעיר את המתים! ויותר מזה, ביאתו הראשונה הייתה בשפלות רוח אולם ביאתו השנייה תהיה מאופיינת בחגיגות בבואו של המלך שניצח את אויביו המשותפים (התגלות 16:19; 2, 1 קורינתים 15:15).

בזמנים של כל-כך הרבה אַנְדֶּרְלִמוּסְיָה וחוסר וודאות בעולמנו בנוגע לעתיד כיצד נוכל ללמוד לשאוב תקווה מהבטחה זו של ביאתו השנייה של המשיח?

על המשמר

ביאתו השנייה של ישוע היא פסגת אמונתו ותקוותו של כל משיחי; היא התגשמות כל שהובטח לנו. בלעדיה אנו נירקב באדמה כמו כל אחד אחר. בלי הביאה השנייה וכל הקשור בה כל שאר מרכיבי אמונתנו תפלים ושקריים הם, בדיחה, כל מה שמצאו מבקרי הדת שלנו ומתנגדיה כטענות. לא פלא אם כך שבציפייה שבכליון עיניים לחזרתו ניסו משיחיים שונים לתארך את המועד. שהרי כל-כך הרבה כרוך בביאתו השנייה. וכפי שידוע מן הסתם, כל תאריך שנקבע כיום מועד חזרתו שגוי היה.

כיצד מסבירים הפסוקים במתי 24:36,42 מדוע טועים אלו המנסים לחזות את מועד ביאתו השנייה ולקבוע תאריך מדויק לה?

בדיוק כפי שאיננו יודעים את יום ביאתו כך גם נאמר לנו להיות מוכנים: "עמדו על המִשְׁמֶר". קיראו את מתי 24:42-51. מה אומר כאן ישוע על מהות המעמד על המשמר והדריכות לביאתו השנייה?

דבריו של ישוע ברורים כשמש בצהרי יום: לא ניתן לנו לדעת את מועד חזרתו. ובעצם הוא עתיד לבוא ביום שבו אין אנו מצפים לו. לפיכך עלינו להיות מוכנים ודרוכים בכל עת. עלינו להיות את חיינו בידיעה שהוא עשוי להגיע בכל רגע גם אם איננו יודעים את שעת התגלותו. קו המחשבה של אלו החושבים שאם הוא לא הגיע עדיין משמע שהם יכולים לעשות כאוות נפשם הוא בדיוק מה שישוע הזהיר אותנו מפני. עלינו לוודא את נאמנותנו משום שאנו אוהבים את האדון ורוצים לעשות את מה שנכון על פיו, בלי שום קשר למועד ביאתו. וחוץ מזה על רקע כל הפסוקים שמזהירים אותנו מפני הדין, ובמיוחד אלו שעשו עוול לאחרים, תיזמון הביאה השנייה לא משמעותי בכלל. במקדם או במאוחר יגיע יום דין.

כאדוונטיסטים שומרי שבת המאמינים כבר זמן רב בביאתו השנייה של ישוע, כיצד נוכל לוודא שאיננו עושים את הטעות אפילו במינוח הנמוך ביותר, של "עבד רע"?

חומר נוסף למחשבה: בהקשר לאירועים המצויינים במתי 24 אמר עוד ישוע: **"אֲמֵן. אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם שְׁלֹא יַעֲבֹר הַדּוֹר הַזֶּה עַד אֲשֶׁר יְהִינָפֶל אֱלֹהִים"** (פסוק 34). פסוק זה היווה מקור לבלבול משום שברור שלא קרו כל הדברים האלו במהלך חיי דור מסויים אחד עלי אדמות. דוקטור ריצ'רד ליהמאן כתב ב'ספר עזר של תיאולוגיה אדבנטיסטית' שהמילה היוונית שתרגומה -'דור' אכן תואמת למילה בעברית שפירושה הנרחב יכול לכלול גם קבוצות אנשים או מעמד מסויים של בני אנוש כגון הדוגמה בתהילים 8: 78: **"...דֹּר סֹרֵר וּמָרָה דֹּר לֹא-הֶכִין לְבֹ..."**. אם כן ישוע לא השתמש במילה הזו בכדי לציין תקופה או זמן אלא להתייחס לקבוצת אנשים סוררים.

"יחד עם השימוש במילה הזו בתנ"ך, השתמש ישוע במונח מבלי לשייך לו משמעות זמנית אלא בהתייחס לקבוצת אנשים. הדור הסורר כולל אם כך את כל השותפים למאפיינים של רוע ורשעות (מתי 12: 39, 16: 4; מארק 8: 38). " (ספר העזר של האדבנטיסטים שומרי השבת' בהוצאת דפוס העמותה "סקירה ובישור" 2000, עמ' 904) במילים אחרות הרוע ישרור עד קץ הזמן, עד למועד ביאתו של ישוע.

שאלות לדיון:

1. כיצד נוכל להתמודד עם העיכוב למראית עין, כאדבנטיסטים שומרי שבת? האם לא האמינו אדבנטיסטים בדורות עברו כי יבוא המשיח בימיהם? כיצד נוכל למצוא מאזן נכון בגישה שלנו לביאתו הצפויה? כיצד נוכל להימנע מהגישה הזו של 'עבד רע'? מה צריכה להיות הגישה שלנו הממתנינים לבואו? כיצד נוכל למהר את ביאתו (פטרס ב' 3: 11, 12)?
2. קיראו שוב את תיאוריו של ישוע בנושא ביאתו השנייה. כיצד היא שונה מהאמונות הרווחות? בהתחשב בבהירות של פסוקים אלו מדוע כל-כך הרבה אנשים מאמינים בדברים מנוגדים לכתבי הקודש? איזה טיעונים הם מביאים לחיזוק השקפותיהם, וכיצד עלינו להגיב?
3. כיצד נוכל ללמוד לחיות בהמתנה? אילו דמויות מהמקרא נאלצו לחיות את חייהם בהמתנה, ומה ניתן ללמוד מהם? לדוגמה יוסף, אברהם, שרה, כלב, ויהושע? מה כתוב בהתגלות 9: 6, 10 על חיי עיכוב?

ימיו האחרונים של ישוע לפני קורבן המשיח

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מתי 16:1-26; לוקס 12:48; מתי 19:17-26; קורינתיים א' 5:7; מתי 46:26-75; מתי 51:26.

פסוק לשינון: "אמר להם ישוע: 'אתם כלכם תבשלו בגלגלי הלילה, שְהִרִי פְתוּב, 'אִפֹּה אֶת-הָרֶעָה וּתְפוּצִין הַצֶּאֱן' (מתי 31:26).

בשיעור זה נלמד על כניסתו של ישוע לפרק הזמן שלפני מותו על הצלב. העולם והיקום כולו עומדים בפני רגע קריטי ביותר בתולדות הבריאה. כל-כך הרבה לקחים נוכל להפיק מהאירועים שבם נעסוק השבוע אולם בקוראינו הבה ונתמקד בנושא החופש ורצון חופשי. ראו כיצד נהגו דמויות שונות במתנה היקרה והגדולה ששמה חופש. צאו ולימדו כיצד השפיעו החלטות אלו- שימוש בצורה זו או אחרת של המתנה הזו על נצח הנצחים. פטרוס, יהודה והאישה עם פך השמן היקר, על כול אלה היה לקבל החלטות. והחשוב ביותר הוא שישוע היה צריך לקבל החלטות גם הוא והגדולה שבהן הייתה ללכת לצלב למרות שטבעו האנושי זעק כנגד כך: "אֲבִי, אִם אֶפְשֶׁר הִדָּבֵר, הֶעֱבֵר נָא מִמֶּנִּי אֶת הַפֶּסֶחַ הַזֶּה, אֲדָּה לֹא כְרֻצֹנִי אֲנִי כִּי אִם כְּרֻצֹנְךָ אֱתֶה" (מתי 39:26). האירוניה מדהימה: מתנת הרצון החופשי שהוענקה לנו הייתה הכלי לשימוש לרעה שהביא את ישוע למצב זה, נקודה שבה ישוע ברצונו החופשי צריך היה לבחור בין אם להושיע או לא להושיע אותנו מהרס מוחלט שהבאנו על עצמנו ברצוננו החופשי.

”מַעֲשֵׂה טוֹב”

אנו למדים על ימיו האחרונים של ישוע עלי אדמות לפני מותו על הצלב לפני קומו לתחייה ולפני שהתגלה בפני תלמידיו ועוד כמושיע העולם שקם לתחייה. עם כל אהבתם של חסידיו לו היה להם הרבה מה ללמוד אודות זהותו וכל שעתיד היה לעשות למענם. במבט לאחור אנו יכולים לדעת וללמוד מעל ומעבר למה שידעו תלמידיו בקוראנו את כתבי הקודש ובמיוחד בכתביו של שאול; אנו יודעים הרבה יותר מתלמידיו דאז מי היה ישוע ומה עשה למענם.

לרקע זה קיראו את מתי 16:1-26. מהי המשמעות המיוחדת של מתנה זו? ומה זה בא ללמד אותנו על איך עלינו להתייחס לישוע?

ראו כיצד מציג מתי את הסיפור של משיחת ראשו של ישוע (נראה שזה קרה לפני כניסתו המלכותית לירושלים) תוך כדי שזממו להרגו. בעת שמספר מבני עמו תיכננו להרגו, הרעיפה עליו מרים אהבה ומסירות ללא מעצורים: **”נִגְשָׁה אֵלָיו אִשָּׁה שֶׁהִחֲזִיקָה בֶּן שָׁמֶן וּבֹבֵשׁ יָקָר מְאֹד וַיִּצָּקָה אוֹתוֹ עַל רֹאשׁוֹ בְּהִיזוֹתוֹ מִסָּב לִיד הַשֶּׁלֶחָן”** (מתי 7:26). בעוד שהתלמידים התלוננו על הבזבז קרא ישוע למעשה: טוב! תוך מעשה זה בהפגנת יוקרה חשפה האישה הזו את הרגשות העמוקות שבליבה כלפי ישוע. למרות שהיא לא ידעה את כל העתיד לקרות ואת משמעות הדברים היא הבינה מספיק בשביל להכיר בעובדה שהיא חבה לישוע כל כך הרבה ורצתה להעניק לו משהו בחזרה.

אולי היא שמעה את דבריו: **”כֹּל מִי שֶׁנָּתַן לִי הָרֶבֶה, יִדְרֹשׁ מִמֶּנּוּ הָרֶבֶה; וּמִי שֶׁהִפְקִד בְּיָדוֹ הָרֶבֶה, יִדְרֹשׁ מִמֶּנּוּ עוֹד יוֹתֵר”** (לוקס 12:48). בינתיים מי שראה וחזה הרבה יותר ממעשיו של ישוע- התלמידים, לא הבינו בבירור את הנקודה הזו כשם שהבינה מרים. **”הבושם הזה סימל את לבה המלא על גדותיו. היה זה מעשה כלפי חוץ להפגין אהבה הניזונה מזרמים שמימיים עד שעבר על גדותיו. והבושם היקר הזה של מרים שהתלמידים קראו לו ביזבז חוזר ושונה אלפי פעמים בלבבות הרגישים של אחרים”** (אלן ג'יי ווייט בפרשנות כתבי הקודש של האדבנטיסטים שומרי השבת, כרך 5 עמ' 1101). **מה מלמד אותנו סיפור זה, כיצד עלינו להגיב למה שניתן לנו בישוע? מתוך רצון חופשי? אילו 'מעשים טובים' אנו יכולים לעשות למענו בתגובה למה שעשה בשבילנו?**

הברית החדשה

קיראו את מתי 19:17-26. מדוע זה כל-כך חשוב שזה התחולל בזמן הפסח? (ראו גם שמות 17:1-12; קורинתיים א' 5:7).

סיפור יציאת מצרים הוא כמובן סיפור על גאולה וישועה- מה שאלוהים עושה למען חסרי האונים. סמל מתאים ביותר למה שעתיד היה ישוע לעשות למעננו.
קיראו את מתי 29:26-26. מה אומר ישוע לתלמידיו? מה משמע מילותיו עבורנו?

ישוע הצביע על המשמעות העמוקה יותר של הפסח. השחרור והחירות ממצרים היה בשל כוחו המופלא וריבונותו של אלוהים אולם לא היה די בכך. לא היתה זו הגאולה שהעברים או אנחנו צריכים באמת. אנו צריכים את הגאולה שקיימת בישוע: חיי עולם. **"לֹכֵן הוּא מֵתוֹד לְבְרִית חֲדָשָׁה, וְעַל-יָדֵי כֶּךָ מֵאַחַר שְׁמֵת לְפָדוֹת מִן הַפְּשָׁעִים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ בִימֵי הַבְּרִית הָרְאשׁוֹנָה יִקְבְּלוּ הַמִּקְרָאִים אֶת נַחֲלַת עוֹלָם הַמְּבֻטָּחִת"** (עברים 9:15). ישוע מלמד אותם את המשמעות האמיתית שבגמיעת היין ואכילת הלחם; כל אלה הצביעו על מותו העתידי על הצלב.

אם כן שלא כמו הקרבת קורבנות של חיות שהצביעו לעתיד קורבן המשיח, נטילת חלק בסעודת האדון מצביעה לעבר, לקורבן המשיח. בכל נושא מצביעים הסמלים לעבר ישוע על הצלב. ועם כל זאת לא נגמר הסיפור בקורבן המשיח. כשאומר ישוע לתלמידיו שהוא לא ישתה מפרי הגפן **"עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם אֲשֶׁר אֶשְׁתֶּהוּ חֲדָשׁ עִמָּכֶם בְּמַלְכוּת אָבִי"** (מתי 29:26). הוא מצביע לכיוון העתיד, לביאתו השנייה ומעבר לזה.

חישבו על דבריו של ישוע, שהוא לא ישתה מפרי הגפן עד שלא נהיה איתו במלכות אביו. מה זה בא ללמד על האינטימיות שתהיה לו איתנו? כיצד נוכל לחוות משהו מאינטימיות זו איתו היום?

גת שמנים

בשבוע חג הפסח הקריבו הכוהנים אלפי אלפים של כבשים בבית המקדש שהיה מעט מעל לנחל קידרון כך שהדם שנשפך על המזבח עשה דרכו לנחל. סביר מאוד להניח שאפיק המים שהוביל לקידרון היה אדום מהדם שנשפך. ייתכן שישוע ותלמידיו חצו את פלג המים בדרכם לגת שמנים.

קיראו את מתי 26:36-46. מדוע היה גת שמנים חוויה קשה כל-כך לישוע? מה התרחש שם בדיוק.

לא היה זה המוות הפיזי שממנו ירא ישוע כשהתפלל לאביו לבקש שתעבור ממנו כוס זו. הכוס שהחרידה את רוחו של ישוע הייתה זו של ההפרדה בינו לבין האב. ישוע ידע שעל-מנת להיות לחוטא במקומו, למות למעננו ובמקומו ולקחת על עצמו את חרון אף אלוהים כנגד החטא, הוא יאלץ להיפרד מאביו. החילול והפרת חוקיו הקדושים של אלוהים הייתה כל-כך חמורה שדינה היה מותו של המורשע. ישוע בא בדיוק לשם כך, לפטור אותנו מהעונש הבטוח לנו בעבור חטאינו שעשוי היה להפרידנו מאלוהים. אלה היו הדברים שעל כף המאזניים בשבילו ובשבילנו.

"בעת שנפרשו בפני המשיח נושאי העימות והחיכוך, נמלאה נפשו בחרדת הפרידה מאלוהים. השטן אמר לו שאם הוא יהיה אחראי ועָרֵב לעולם הנטול תחת עול החטא, תהא פרידתו נצחית. הוא ייחשב לחבר בממלכת השטן ולעולם לא יהיה עוד יחד עם אלוהים. הרגע האיום הגיע - הרגע בו תלוי היה גורל העולם כולו. גורל האנושות רעד במאזן. אפילו עכשיו יכל המשיח למאן לשתות את הכוס שהייתה מנת חלקו של האדם. עדיין לא היה מאוחר מדי. הוא יכל למחות את זיעת הדם מגבותיו ולהותיר את המין האנושי להישמד בחטאיו. הוא יכל לומר שעדיף שהחוטא ישלם בעצמו עבור חטאיו ואני אחזור אל אבי בשמיים. האם ישתה בן האלוהים את הכוס המרה של ההשפלה והעוגמה? האם יסבול החף מפשע את תוצאות קללת החטא על-מנת להושיע את האשמים?" (אלן ג'יי ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 687, 690).

כיצד צריכה להשפיע עלינו נכונותו של ישוע לעשות למעננו את שעשה, במיוחד כשמדובר בהושטת יד עוזרת לאחרים? כיצד נוכל ללמוד לתת דוגמה טובה יותר של דמותו של ישוע בחיינו?

יהודה מוכר את נפשו

כמה עצוב סיפורו של יהודה! אם היו חייו מסתיימים לפני המסע לירושלים ייתכן והיה נחשב בין הגיבורים הנערצים ביותר בהיסטוריה. בתי קהילה היו נקראים על שמו, אולם במקום זאת קשור שמו עם בגידה ותרמית.

קיראו את יוחנן 6:70 ולוקס 22:3. כיצד עוזרים לנו פסוקים אלו להבין את מעשיו של יהודה?

כמובן שלהאשים את השטן במה שעשה יהודה זה בסדר אבל עדיין נשאלת השאלה: מה היה בו ביהודה שאיפשר לשטן להוביל אותו לכזאת תרמית? אחרי הכל נאמר שהשטן ניסה לפתות את פטרוס גם כן (ראו לוקס 31:22). ההבדל הוא שיהודה סירב לתת את כל ליבו לאדון; הוא החזיק בחטא מסויים, הפגם הזה שבאופיו איפשר לשטן להיכנס לליבו ולהובילו למעשה המתועב. שוב נראית לנו תוצאה של בחירה חופשית.

קיראו את מתי 26:47-50; 10:1-27. אילו לקחים נוכל להפיק מסיפור עצוב זה אודות יהודה?

במתי 26:47-50 אנו רואים את גדוד החיילים (בערך 600 איש) שבאו בעקבות יהודה, בלוויית כוהנים גדולים וזקני עם גם כן. איזה מעמד של הפגנת כוח ליהודה! כשיש לך משהו שאנשים ממש רוצים, יש בידך כוח עצום כשם שהיה ליהודה. זה טוב כל עוד יש לך את מה שהם רוצים. אולם ברגע שהם ישיגו את שהם רוצים ואינם מעוניינים עוד במה שיש לך להציע הם לא זקוקים לך יותר. תוך שעות ספורות יהודה יהיה לבדו ומחוסר כל. עוד לקח חשוב ניתן ללמוד בעבור מה שיהודה הפסיד נפשו: שלושים כסף? במונחים של ימינו שווה הסכום למשכורת של חודש עד ארבעה מקסימום, תלוי למה הייתה הכוונה במטבע הכסף. גם אם זה היה עשר או מאה פעמים הסכום שימו לב למחיר האישי הגבוה ששילם! וכפי שאנו למדים מהסיפור גם את זה הוא הפסיד. הוא לא נהנה מהכסף ובמקום זאת השליך הכל לרגליהם של אלו ששילמו לו. איזו דוגמה מאלפת לכך שכל דבר שגורם לנו להתרחק מישוע אינו שווה איבוד נפשנו ובסופו של דבר הוא חסר תועלת כמו כספו של יהודה. יהודה היה קרוב כל-כך לחיי עולם ועדיין בחר להשליך את הכל בעד כלום.

דחייתו של פטרוס

ישוע ידע מבעוד מועד אודות בחירתו החופשית של יהודה לבגוד בו, מקור אחד מרבים בכתבי הקודש המראה כי ידיעתו של אלוהים מראש אודות הבחירה החופשית שלנו אינה מפרה את החופש שלנו. לא רק שישוע ידע מראש אודות הבגידה של יהודה הוא גם ידע וחזה מראש שלמרות העזות שהפגין פטרוס, הלה ידחה אותו ויברח ממנו ברגע המכריע.

קיראו את מתי 26: 51-75. מדוע לדעתכם דחה פטרוס את ישוע?

לעיתים קרובות הדעה הרווחת היא שפטרוס התכחש לישוע פשוט משום שהוא פחד. אבל היה זה אומץ ליבו של פטרוס (על-פי יוחנן 10: 18) שהניע אותו לשלוף חרבו כנגד החיילים הרומיים. פטרוס היה מוכן למות בתהילה כלשהיא עד שעצר ישוע בעדו. מה נשתנה אם כך מרגע המוכנות הזו לקרב ועד לרגע שבו התכחש פטרוס לישוע? מדוע הוא הצהיר שאינו מחסידיו של ישוע באומרו: **"אֵינִי מִכִּיר אֶת הָאִישׁ"** (מתי 26: 72)? אולי משום שפטרוס הבין שאינו יודע בדיוק מיהו האיש ולשם מה הוא בא ומה משמע עצירתו. כך שברגע של חששות התכחש פטרוס לישוע ברגע שהבין כי אינו ממש יודע לשם מה בא ישוע. הוא נכנע כשנראה היה לו שישוע נכנע גם הוא. פטרוס עדיין הסתמך יותר מדי על עצמו והבנתו במקום לבטוח בישוע במאת האחוזים אפילו שהוא ראה את כל האותות שעשה ישוע ושמע את כל מה שישוע אמר ולימד (מתי 16: 16). התכחשותו של פטרוס מלמדת שכל האותות והניסים שבעולם לא יוכלו להחזיק אותנו באמונה לאלוהים עד שליבנו כנוע לו.

בבשורה על-פי לוקס מסופר שבפעם השלישית שהתכחש פטרוס באומרו שלא היה תלמידו של ישוע, "אֵזָּ פְּנָה הָאֲדֹן וְהִבִּיט אֶל פִּיפָא" (לוקס 22: 61). המילה בשימוש במקור ביוונית - אֵימְבִּלִיפּוֹ היא המילה שתיארה את המבט שהפנה ישוע לעבר פטרוס, אותו מבט אל תוך נשמתו שהביט בו בשעה שפגש בו בראשונה (ראו יוחנן 1: 42). איזו תקווה נוכל לשאוב מכך לגבי אהבתו של אלוהים אלינו גם כשאנו נופלים לחטא כשם שקרה לפטרוס?

חומר נוסף למחשבה: ב 1959 פרצו שני ביריונים לבית בקנזס ורצחו הורים ואת שני ילדיהם בשנות העשרה. לפני שנמצאו הרוצחים כתב אחי האב שנרצח מכתב לעיתון המקומי: "ישנה התרעמות והתמרמרות בקהילה הזו. שמעתי לא פעם שאם יימצאו הרוצחים עליהם להיתלות על העץ הקרוב ביותר. אל לנו להרגיש ככה. את הנעשה אין להשיב, לקחת חיי אדם אחר לא ישנה את שנעשה. במקום זאת בואו ונסלח כפי שהיה אלוהים רוצה שנסלח. זה לא נכון ולא טוב שנטטור טינה בליבנו. אלו שעשו מעשה זה יווכחו שזה קשה מאוד לחיות עם תוצאות מעשיהם. השקט הנפשי היחידי שזמין לרוצח יבוא כשיילך לאלוהים לבקש סליחה. אל לנו לעמוד בדרכו כי אם בואו ונתפלל שהוא אכן ימצא את השלום" (טרומן קפוטה, "בדם קר", עמ' 124. ניו יורק, הוצאת ספרייה מודרנית 2013).

בהנחינו בצד את השאלות לגבי הנושא של עונש המוות אפשר לראות כאן ביטוי עצום של חסד כמו זה שניתן לכולנו על-ידי ישוע. גם אחרי התכחשותו שאין מחילה לה, סלח לו המשיח והפקיד בידיו את השליחות של זכייה בנפשות.

"פטרס אך הצהיר שלא ידע מיהו ישוע, אולם עכשיו הוא הבין עם צער רב כמה טוב הכיר וידע אותו האדון ובאיזה דיוק הוא קרא את ליבו, ואת השקר שבליבו אפילו פטרס עצמו לא ידע" (אלן ג'י ווייט, 'כמיהת הדורות', עמ' 713).

הוא ידע מה היה בפטרס לפני שפטרס ידע מה בתוך עצמו והוא ידע מה פטרס התעתד לעשות עוד לפני שפטרס ידע את צעדו הבא. ועם כל זאת אהבתו וחסדו נשארו עיקביים. לפטרס לא היה את מי להאשים במעשיו מלבד את עצמו. בהתמודדותנו עם אנשים שעושים טעויות כאלו חשוב מאוד שנלמד לתת להם חסד במידה שהיינו רוצים לעצמנו בנסיבות דומות.

שאלות לדיון:

1. "כל סיפור של חזרה בתשובה" כתב סי.אס.לואיס, "הוא סיפור של תבוסה מבורכת". מה משמע? כיצד חווית תבוסה מבורכת זו? מה הובס ומה ניצח?
2. בגת השמנים ביקש ישוע: "אָבִי, אִם אֵי אֶפְסָר שֶׁהַפֹּסֶת תֵּעָבֵר מִבְּלִי שֶׁאֶשְׁתֶּה אוֹתָהּ, הֲיִי נָא פְּרָצוֹנָךְ" (מתי 26:42). מה ההשלכות היוצאות מכך מלבד שישוע צריך היה למות למען ישועת המין האנושי? מדוע היה מותו של ישוע, נושא החטא, הכרחי? מדוע לא יכלה להיות שום דרך אחרת לאלוהים לפטור את בעיית החטא לאור העימות הגדול?

שיעור מספר 13*
18 - 24 יוני

נצלב וקם לתחייה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מתי 26-11:27; יוחנן 19:3; ישעיה 2:59; מתי 46,47:27; 54-49; עברים 6-1:8; מתי 28-20:1

פסוק לשינון: "נִגַּשׁ יֵשׁוּעַ לְדַבֵּר אִתָּם וְאָמַר: "נִתְּנָה לִי כָּל סִמְכוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ" (מתי 18:28).

מודעה במגזין בריטי שאלה אם מישוהו יתרום את גופו למדע. במודעה פורסם שמדענים החוקרים את נושא חניטת המתים במצרים, מחפשים מתנדב עם מחלה ממארת המוכן לתרום את גופו לאחר מותו. על-פי המודעה האמינו המדענים שהם פיצחו את הצופן ופיענחו כיצד עשו זאת המצרים ושיהגופה תשתמר למאות ואולי אפילו אלפי שנים. (www.independent.co.uk/news/science/nowyou-can-bemummified-just-like-the-egyptians-1863896.html).

כמשיחיים איננו צריכים לדאוג לשמר את גופותינו. אלוהים הבטיח לנו משהו טוב יותר. מותו של ישוע, בהקריבו את עצמו עבור חטאינו ותחייתו שבאה לאחר מכן שהייתה "בְּפוֹרֵי כָּל יְשָׁנֵי עָפָר" (קורינתיים א' 15:20), סללה את הדרך לגופותינו לא להשתמר כמו הפרעונים הקדמונים, (שאינם יפים להתבונן בהם גם), אלא להתחלף ולהיות "בְּלִי כְּלָיוֹן" (קורינתיים א' 15:52) ולחיות לנצח נצחים. השבוע נלמד בפרקים האחרונים של מתי את האמיתות שאין למצותם לגבי מות אדונינו, תחייתו והתקווה ששני אירועים אלה טומנים בחובם עבורנו.

”ישוע בר-אבא או...ישוע הנקרא משיח”

קיראו את מתי 26:11-27. מהם חלק מההשלכות העמוקות יותר של הבחירה שניתנה לעמך וההחלטה שקיבלו?

בר-אבא הרוצח היה זה שאמור להיצלב על הצלב האמצעי. הפושעים שמשני הצדדים כנראה שהיו משתפי הפעולה שלו. בר-אבא לא היה שמו הפרטי אלא שם משפחתו. 'בר' הוא בן, כמו ששמעון בר-יונה הוא בעצם שמעון בן-יונה או בר-תלמי שהכוונה היא לבן-תלמי. אם כך בר-אבא היה בעצם בן-אבא. העתקים רבים של הבשורות ציינו כי שמו הפרטי של בר-אבא היה ישוע. ישוע היה שם נפוץ בתקופה ההיא שמשמעו – 'אלוהים יושע'. אם כך שמו הפרטי של בר אבא היה: 'אלוהים מושע-בן האב'. איזו בדיחה, איזו אירוניה!

”האיש הזה טען שהוא המשיח. הוא תבע סמכות למיסודה של מערכת חדשה, של תיקון עולם- אירגון עולמי חדש. תחת השפעתו המהירה והמשלֵה של השטן הוא טען שכל מה שיוכל להשיג בשוד או גניבה שייך לו. הוא עשה דברים מתמיהים בהשראת השטן וזכה לחסידים רבים בקרב עמו, והלהיב אותם להסתה כנגד הממשל הרומי. תחת מעטה של להט דתי הוא הפך לבן בליעל נוקשה ונואש עם נטייה חזקה למרד ואכזריות. כשנתן פילטוס לעם את האפשרות לבחור בין האיש הזה לבין המושיע החף מפשע, הוא חשב לעורר אותם לתחושת צדק ומשפט נכונים. הוא קיווה לזכות באהדתם לישוע בניגוד לכוהנים והמנהיגים” (אלן ג'י ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 733).

פילטוס טעה. אלמלא השכנוע של רוח הקודש, יבחרו בני תמותה בטעויות רוחניות כגון אלו שבחרו ההמונים כאן. בסופו של דבר כולנו צריכים לבחור בין המשיח לבין בר-אבא למיניהם, המשיח או העולם הזה השרוי בחטא, חיים או מוות. ”וְהוּא הָדִין: הָאוֹר בָּא אֶל הָעוֹלָם וּבְנֵי הָאָדָם אֲהָבוּ אֶת הַחֹשֶׁךְ יוֹתֵר מִן הָאוֹר, כִּי רָעִים הָיוּ מֵעַשְׂיָהֶם” (יוחנן 3: 19).

מדוע זה שאנשים נוטים לבחור בחושך יותר מאשר באור? כיצד אתם רואים עובדה זו בנטיית הטבעות בכך? מה זה בא ללמד על מציאות הטבע שלנו כחטאים והחשיבות שבכניעה מוחלטת לאדון?

חליפתינו שנצלב

"מִשְׁעָה שְׂתִים-עֶשְׂרֵה בְּצִהָרִים הַשְּׁתָּר חֲשָׁךְ עַל כָּל הָאָרֶץ עַד הַשָּׁעָה שְׁלוֹשׁ, וּבֶעֱרָךְ בְּשָׁעָה שְׁלוֹשׁ צָעַק יֵשׁוּעַ בְּקוֹל גָּדוֹל: "אֱלֹהִי, אֱלֹהִי, לָמָּה שָׁבַקְתָּנִי?" כְּלוּמָר, "אֱלֹהִי, אֱלֹהִי, לָמָּה עֲזַבְתָּנִי?" (מתי 27: 45,46). מהי משמעות הזעקה הזו? כיצד נוכל להבין אותה ואת ההשלכות לאור תוכנית הגאולה?

מתי מתעד את מה שאלה שעוסקים בתורת האמונה מכנים כ'זעקת נטישה'. זעקת הנטישה הזו ממחישה את רעיון ההזנחה, עזיבה של מישהו שנשאר לבד ונוזק. במקרה הזה אנו רואים את שהרגיש ישוע- ניתוק מצד האב. החושך שכיסה את הארץ באותה שעה סימל את משפט אלוהים.

(ישעיה 13: 9-16; עמוס 5: 18-20; ירמיה 13: 16). ישוע חווה על בשרו את התוצאות הנוראות של החטא, של ניתוק מוחלט מהאב. למעננו הוא לקח על עצמו את הדין נגד החטא, העונש שהיה אמור לבוא עלינו. "כִּןֹּךְ גַּם הַמָּשִׁיחַ, אַחֲרֵי שֶׁהִקְרַב פָּעַם אַחַת לְשֵׁאת חַטָּאִי רַבִּים, יוֹפִיעַ שְׁנִית שְׁלֹא לְעִנֵּן הַחַטָּא לְמַחֲכִים לוֹ לִישׁוּעָה." (עברים 9: 28; קורנתיים 5: 21). על הצלב ציטט ישוע את תהילים 22: 1 משום שבצורה מסויימת הוא חווה את שבני אנוש חווים- ניתוק מאלוהים בעטיו של החטא. "כִּי אִם-עֲוֹנֹתֶיכֶם הֵיוּ מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם וְחַטָּאוֹתֶיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִפָּנֶיךָ מִשְׁמוּעַ" (ישעיה 59: 2). לא היה זה משחק, ישוע נשא בזעם אלוהים כנגד החטא; העונש על חטאינו נפל עליו ובתוך כך מילא את נפשו בתדהמה ואימה כשנשא את עול האשמה, האשמה שלנו על עצמו. כמה נורא החטא שזה גרם לבן האלוהים לסבול את האשם והעונש של החטא כדי שישלח לנו. ואפילו במהלך כל הסייט הנורא הזה יכול היה ישוע לקרוא "אבי, אבי". למרות כל שעבר עליו נשארה אמונתו שלמה. הוא נשאר נאמן עד הסוף למרות הסבל ולמרות שחש שהאב נטש אותו.

מהי בדיוק הרגשת הניתוק מהאב בשל חטא? מדוע בקשתינו את צדקת המשיח היא הדרך היחידה לחזרה ליחסים שלמים עם האב, בקשה המלווה בחרטה, וידוי והחלטה לעזוב את החטא?

פרוכת המקדש נקרעה וסלעים נבקעו

מחברי הבשורות כתבו מנקודות מבט שונות זה מזה אולם כולם התרכזו בקורבן המשיח. מתי הוא היחיד שמציין את הקברים שנפתחו לאחר שפרוכת המקדש נקרעה. קיראו את מתי 27: 49-54. מה משמעות אירועים אלו? על איזו תקווה אירוע זה מצביע?

ישוע נפח את נשמתו לאחר שהלעיגו עליו ראשי הכוהנים והפושעים איתם נמנה, בבורותם לא הבינו את דבריו של ישוע ואף לעגו לו שיקרא לאליהו להושיעו. לעגם היה הוכחה חותכת ועצובה עד כמה לא הבינו אותו בני עמו. מתי מתאר את קריעת פרוכת המקדש מלמטה למעלה. הסמליות ברורה לחלוטין: עידן חדש בהיסטוריית הישועה החל. הקרבת הקורבנות והזבחים וכל הקשור בעבודת בית המקדש כולם הצביעו על ישוע ולא היה בהם צורך יותר. הסוגים הארציים למיניהם הוחלפו במשהו הרבה יותר טוב, הכי טוב.

קיראו את עברים 6:1-8. מה מלמדים אותנו פסוקים אלו? כיצד הם עוזרים לנו להבין מה אירע לעבודות בית המקדש, לשירות בו על-ידי הכוהנים וכל הטקסים והפולחנים וכל המערכת הזאת ומה החליף אותם?

מתי מציין לא רק את קריעת פרוכת המקדש אלא גם את הסלעים שנבקעו והקברים שנפתחו ומתים מספר קמו לתחייה - אירועים שיכלו לקרות רק בזכות מה שישוע השיג במותו על הצלב - התחליף שלנו לקבלת שכר החטא. כאן במתי אנו רואים אירועים שהתרחשו שלא היו יכולים לקרות כל עוד המערכת הישנה הייתה בתוקפה. **”שָׁכַן דָּם פְּרִים וְשָׁעִירִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהַסִּיר חַטָּאִים”** (עברים 10: 4). כמובן שרק ישוע יכול לקחת את החטאים ועבורנו ההבטחה שישוע ייקח את חטאנו היא הקימה לתחייה. בלי הבטחה זו אנו מחוסרי כל (ראו קורינתיים 13, 14, 15). בתחיית המתים שבשעת צליבתו של המשיח המצויינת במתי (איננו יודעים את מספרם מדויק) נוכל לראות את התקווה וההבטחה של התחייה בקץ העולם.

המשיח שקם לתחייה

האמונה המשיחית מתרכזת לא רק בקורבן המשיח אלא גם בקבר הריק. האמת היא שרוב תושבי העולם כולל לא-משיחיים מאמינים שאיש בשם ישוע מנצרת מת על הצלב. זמן קצר לאחר קורבן המשיח נכתבו מסמכים היסטוריים שעסקו באישיותו של ישוע כגון זה שנכתב על-ידי טקיטוס, היסטוריון רומאי: "הקיסר נירו העניש את הקבוצה השנואה ביותר בשל תועבתם- שכונו משיחיים על-ידי ההמונים, בייסורים ועינויים נוראים במיוחד. המשיח שממנו נגזר שם הקבוצה הזו, סבל את העונש הקשה ביותר בזמן כהונתו של טיבריוס בידי אחד ממיופי כוחנו פונטיוס פילאטוס" -טקיטוס, 57 - 117 לספירה (www.causeofjesusdeath.com/jesus-in-secular-history).

ויכוחים מעטים היו אז וכמו כן בימינו על השאלה אם היתה אישיות בשם ישוע שהורשעה והוצאה למוות על-ידי צליבה. החלק הקשה יותר הוא של קומו לתחייה: הרעיון שישוע מנצרת שמת ביום שישי אחר הצהריים קם לתחייה באיזו שהיא דרך, בבוקר היום הראשון. עם זאת מתקשים אנשים רבים בעולם. אחרי הכל יהודי שנצלב על-ידי הרומאים בחבל יהודה דאז היה מקרה שכוח לגמרי. אולם יהודי שקם לתחייה לאחר מותו על צלב? זה עניין אחר לגמרי.

ובלי אמונה זו בישוע שקם לתחייה פשוט אין לנו אמונה משיחית. שאול כתב: "וְאִם הַמָּשִׁיחַ לֹא קָם, הַכִּרְזָתֵנוּ הָבָל וְגַם אֲמוּנָתְכֶם הָבָל. אִם אֲנִיחֵנוּ תּוֹלִים תִּקְוָה בַּמָּשִׁיחַ אֲדָּ וְרַק לְמַעַן חַיִּים אֱלֹהִים, אֲזִי אֲמַלְלִים אֹנִי מִכָּל אָדָם" (קורינתיים 15: 14, 19). מותו של ישוע חייב היה להסתכם בתחייתו משום שבתחייה זו יש לנו את ההבטחה של תחייתנו שלנו. באומדנו את סיפור התחייה עומדות בפנינו שתי אפשרויות: הראשונה היא לראות את התחייה כמעין תעמולה סנטימנטלית שנכתבה על-ידי כמה חסידים מתבודדים על-מנת לשמר את זכרוננו של ישוע באותה דרך שאנו רוצים לשמר זכרון של דמות ידועה שמתה בימינו. האפשרות השנייה היא לקבל זאת פשוטו כמשמעו, עדות ממקור ראשון של מקרה מיוחד במינו שמאוחר יותר התפרש כבעל השלכות לגבי כל בן אנוש שחי אי פעם.

קיראו את מתי 15-28:1. מדוע אומר ישוע לנשים: "שְׁלוֹם לָכֵן" (פס' 9)? כמוכן שהן צריכות להיות 'שלמות' עם כך שקם ישוע לתחייה- אדונם חזר מהמתים! מהי הסיבה האמיתית לשלום שבקומו לתחייה של ישוע?

ההסמכה הגדולה

עבור אנשים רבים הדברים הכי קשים לתפיסה שישוע עשה היה עלייתו השמימה והפקדת השליחות לתושבי העולם בידי תלמידיו. כמה פעמים שאנו מאכזבים אותו ואותנו וכפי שהבשורה מראה חסידיו הראשונים לא היו יוצאים מן הכלל. בהסמכה שנתן לנו ישוע לשליחות בשמו מראה המשיח את אהבתו לנו והצורך שלנו בו.

קיראו את מתי 18:16-28. השוו את מילותיו של ישוע "נִתְּנָה לִי כָּל סְמֻכּוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ" (פס' 18) עם דניאל 7:13,14. כיצד משתווים הפסוקים?

קיראו את מתי 28:19,20 הפסוקים האחרונים שבבשורה הזו. מה בדיוק אומר ישוע וכיצד זה נוגע לנו?

אלן ווייט מרמזת שכ-500 מאמינים התאספו על הר בגליל לאחר קומו לתחייה ולפני שעלה ישוע השמימה. (ראו קורינתיים א' 6:15). הסמכות שנתן בידי התלמידים לא הייתה רק למענם אלא לכל המאמינים.

"זוהי טעות יסודית" האחות ווייט כתבה, "לחשוב שהעבודה הכרוכה בהושעת נפשות תלויה רק בפסטור שהתמנה לתפקיד זה. לכל מי שניתנה לו ההשראה השמימית, הופקדו בידי האמונים שבהפצת הבשורה. כל מי שקיבל את חייו של המשיח מונה לעבוד למען ישועת הזולת. למען ביצוע עבודה זו הוקמה הקהילה וכל מי שקיבל על עצמו את הנדרים הקדושים מחוייב בכך להיות עמית לעבודה עם המשיח" (אלן ג'י ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 822).

האם החשבתם עצמכם לעיתים תכופות כעמיתים לעבודה עם המשיח? באילו דרכים מיוחדות במינם תוכלו לקחת חלק פעיל יותר בהפצת הבשורה לכל העולם?

חומר נוסף למחשבה: כמו כל מחברי הבשורות האחרים גם מתי כתב על תחיית ישוע. וכמו שאר המחברים גם הוא לא כתב הרבה בנוגע למשמעות של התחייה עצמה. למרות שארבעת מחברי הבשורות תיארו את הקימה לתחייה הם לא נתנו לנו הסבר תיאולוגי לכך אף על פי שנושא זה מאוד מרכזי לאמונה המשיחית. בכתביו של שאול אנו מקבלים את ההסבר המפורט ביותר של משמעות קורבן המשיח. **"אבל כעת המשיח קם מן המתים, בפורי כל ישיני עפר. ומאחר שהמות בא על-ידי אדם, גם תחית המתים היא על-ידי אדם; שכן כמו שבאדם הכל מתים, כך גם במשיח הכל יחיו"** (קורינתיים א' 22: 15). שאול גם כתב: **"נקברתם אתו בטבילה, ואתו גם הוקמתם לתחיה על-ידי אמונתכם בכח אלהים אשר הקימו מן המתים"** (קולוסיים 2: 12). גם לפטרוס היה משהו לומר בנושא חשוב זה: **"וזה מסמל את הטבילה המושיעה כעת גם אתכם אין היא הסרת זהמת הגוף, אלא התחייבות של מצפון טהור כלפי אלהים בתחית ישוע המשיח"** (פטרוס א' 3: 21). למרות שאיננו יודעים מדוע לא הרחיבו מחברי הבשורות בנושא קומו לתחייה של המשיח, טוענים מספר אנשי אסכולה כי דווקא משום כך מוכחת אמינות ואמיתות הבשורות. בכותבם שנים לאחר המקרה יכלו המחברים להוסיף ולהרחיב בנושא ומדוע לא עשו כך, שהרי הייתה להם הזדמנות לבנות את קו החשיבה של קוראיהם? אם היה זה סיפור הונאה מדוע שלא ניצלו את ההזדמנות לפרש את זה בצורה שהם רצו? במקום זאת הם מספרים בפשטות את השתלשלות העניינים ולא מנסים להוסיף נופך או לעטר אותם עם הסברים תיאולוגיים.

שאלות לדיון:

1. ברגע מותו של ישוע נקראה פרוכת המקדש מלמטה ועד מעלה וברית חדשה נחנה כאשר העומד בראשה הוא הכהן הגדול ישוע המשיח. **"לכן, אחי, מכין שיש לנו בטחון להפגש אל הקדש בדם ישוע, בדרך חדשה וחייה אשר הוא חנן לנו דרך הפרכת, שהיא בשרו, ובהיות לנו כהן גדול על בית אלהים"** (עבריים 10: 19-21). כיצד זה גורם לכם להרגיש כשאתם חושבים על-כך שישוע עצמו מכהן ככהן הגדול שלנו?
2. הבשורה על-פי מתי מכסה כל-כך הרבה נושאים ועניינים. אילו דברים הרשימו אתכם במיוחד בדרך שבה הוצג כאן ישוע? כיצד יכול לימוד בשורה זו לעזור לכם להבין טוב יותר את הכוונה שבלהיות משיחי וללכת בעקבות ישוע ובדרכי תורתו?

חטיבת דרום פסיפיק

